

PRIMLJENO:	4. 11	20 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	27-5/16-1		
VEZA:			
EPA:	1012 XXV		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-3129
Podgorica, 25. januar 2016. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 28. decembra 2015. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **BRANIMIR GVOZDENOVIĆ**, ministar održivog razvoja i turizma i **mr IVANA VOJINOVIĆ**, pomoćnica ministra.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s. r.

**ZAKON
O ZAŠTITI PRIRODE**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način zaštite i očuvanja prirode.

Pojam prirode

Član 2

Priroda je jedinstvo geosfere i biosfere, uključujući vrste divljih biljaka, životinja i gljiva i prirodna dobra koja se odlikuju biološkom, geološkom, geomorfološkom i predionom raznovrsnošću.

Priroda je od interesa za Crnu Goru i uživa zaštitu u skladu sa ovim zakonom.

Ciljevi zaštite prirode

Član 3

Zaštita prirode sprovodi se radi:

- očuvanja i unaprjeđivanja biološke (genetičke, specijske, ekosistemske), geološke i predione raznovrsnosti;
- očuvanja i unaprjeđivanja pojedinačnih prirodnih dobara;
- utvrđivanja i praćenja stanja prirode;
- usklađivanja ljudskih aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa i projekata sa održivim korišćenjem obnovljivih i racionalnim korišćenjem neobnovljivih prirodnih vrijednosti i resursa, radi njihovog trajnog očuvanja;
- sprječavanja aktivnosti sa štetnim uticajem na prirodu koje su posljedica linearne zavisnosti ekonomskog rasta i upotrebe prirodnih resursa;
- zaštite i očuvanja prekograničnih vrijednih djelova prirode i zaštićenih prirodnih dobara;
- očuvanja prirodnih svojstava zemljišta, očuvanja kvaliteta, količine i dostupnosti vode, uključujući i kvalitet morske vode.

Sprovođenje zaštite prirode

Član 4

Zaštita prirode obuhvata:

- zaštitu flore, faune i geomorfoloških pojava;
- proglašavanje zaštićenih prirodnih dobara i njihovo očuvanje i upravljanje, radi očuvanja ili poboljšanja ciljeva zaštite;
- zaštitu određenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- utvrđivanje i procjenu stanja pojava i procesa u prirodi;

- sprovođenje mjera zaštite prirode;
- utvrđivanje smjernica i uslova za zaštitu prirode u prostorno planskoj dokumentaciji, koncesionim dokumentima, razvojnim programima i programima upravljanja prirodnim resursima (rudarstvu, energetici, saobraćaju, vodoprivredi, poljoprivredi, šumarstvu, lovstvu, ribarstvu, turizmu i drugim djelatnostima od uticaja na prirodu);
- sprovođenje kontinuiranog monitoringa kumulativnih uticaja na zaštićena prirodna dobra usljed realizacije zahvata koji imaju u većoj ili manjoj mjeri negativan uticaj na prirodu;
- sprovođenje mjera zaštite prirode koje imaju za cilj eliminisanje i ublažavanje negativnih uticaja na staništa i vrste;
- uspostavljanje sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima;
- povezivanje i usklađivanje sistema zaštite prirode sa međunarodnim sistemom zaštite prirode;
- podsticanje naučnog i stručnog rada u oblasti zaštite prirode;
- podsticanje održive valorizacije usluga ekosistema;
- podsticanje i promociju zaštite prirode, razvijanje svijesti o potrebi zaštite prirode u procesu obrazovanja.

Primjena zakona

Član 5

Ovaj zakon ne primjenjuje se u slučaju suzbijanja i sprječavanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu, odnosno spašavanja ljudi i imovine, samo za vrijeme trajanja tih okolnosti, koje se utvrđuju aktom nadležnog organa.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **autohtona vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva koja je prirodno rasprostranjena u ekosistem Crne Gore;
- 2) **alohtona vrsta** je strana vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva koja je u ekosistem Crne Gore dospjela namjernim ili nenamjernim unošenjem;
- 3) **areal** je prirodno područje rasprostranjenosti divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- 4) **banka gena** je specijalizovana kolekcija živog biljnog i životinjskog materijala i gljiva, koja se sakuplja, skladišti i razmnožava u strogo kontrolisanim i specifičnim uslovima;
- 5) **biološka raznovrsnost (biodiverzitet)** je raznovrsnost živih organizama, uključujući i raznovrsnost u okviru vrste, između vrsta i između ekosistema;
- 6) **crvena knjiga** je naučna studija ugroženih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva prema kategorijama ugroženosti u skladu sa kateogrizacijom Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN);
- 7) **crvena lista** je spisak ugroženih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva na određenoj teritoriji prema kategorijama ugroženosti i faktorima ugrožavanja razvrstanih u kategorije ugroženosti u skladu sa kategorizacijom Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN);
- 8) **derivat** je organski ili neorganski produkt živih organizama (koža, krzno, rogovlje svih vrsta jelena i srndaća i rogovi muflona, divokoza i divojaraca, kljove vepra i oklop kornjače);

- 9) **divlje vrste biljaka, životinja i gljiva** su vrste i podvrste koje nijesu nastale pod uticajem čovjeka kao posljedica vještačkog odabiranja (odabir i uzgoj u svrhu dobijanja pasmina pripitomljenih životinja i sorti kultivisanih biljaka) ili genetske modifikacije nasljednog materijala tehnikama moderne biotehnologije;
- 10) **ekosistem (biogeocenoza)** je strukturno, funkcionalno i dinamički složen i jedinstven ekološki sistem u kome se međusobno prožimaju uticaji biotopa i biocenoze (abiogenih i biogenih faktora);
- 11) **ekološka mreža** je skup područja koja se proglašavaju u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju, koja su određena u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 12) **ekološki koridor** je ekološka veza ili više ekoloških veza koje omogućavaju kretanje populacijama živih organizama sa jednog lokaliteta na drugi i doprinose genetičkoj povezanosti populacija vrsta;
- 13) **ekosistemski pristup** je integrisano upravljanje ljudskim aktivnostima u svrhu održavanja prirodne očuvanosti i integriteta ekosistema i preduzimanje mjera na smanjenju i sprječavanju negativnih uticaja na ekosistem, u cilju održavanja i održivog korišćenja usluga ekosistema;
- 14) **ekološki integritet područja ekološke mreže** je očuvana prirodna struktura područja, radi obezbjeđenja ekoloških funkcija neophodnih za dugotrajni opstanak ciljnih stanišnih tipova i vrsta tog područja;
- 15) **endemična vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva koja je veoma ograničena u svom prirodnom rasprostranjenju;
- 16) **ex situ očuvanje** je način čuvanja, gajenja i razmnožavanja komponenata biološke raznovrsnosti van njihovih prirodnih nalazišta (staništa) u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima, laboratorijama, botaničkim baštama i geološke raznovrsnosti (stijena, ruda, minerala, kristala i fosila) u muzejima ili zbirkama pojedinaca;
- 17) **fosil** je sačuvana cjelina, djelovi ili tragovi izumrlih organizama i njihovih životnih aktivnosti;
- 18) **genetička raznovrsnost (diverzitet)** je ukupna raznovrsnost gena sadržanih u svim pojedinačnim vrstama divljih biljaka, životinja, gljiva i mikroorganizama;
- 19) **geološki objekat (minerali, kristali i stijene)** je objekat na i ispod površine zemlje oblikovan dugotrajnim prirodnim procesima (geotektonski procesi, vulkanske, magmatske, hidrogeološke aktivnosti i rad lednika);
- 20) **geonasljeđe** su sve geološke, geomorfološke, pedološke i posebne arheološke vrijednosti nastale tokom formiranja litosfere, njenog morfološkog uobličavanja i međuzavisnosti prirode i ljudskih kultura;
- 21) **holotip** je originalni primjerak divlje vrste biljaka, životinja i gljiva na osnovu kojeg se vrši opis vrste i određuje njen naziv;
- 22) **indikatorska vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva čiji ekološki status ukazuje na status drugih vrsta i opšte stanje u ekosistemu, a koje su osjetljive na promjene uslova u životnoj sredini i koriste se za procjenu opšteg stanja;
- 23) **invazivne strane vrste** su strane vrste biljaka, životinja i gljiva čije uvođenje i širenje mijenja i može ugroziti ekosisteme, staništa i vrste;
- 24) **in situ očuvanje** je očuvanje prirodnih ekosistema i staništa, održavanje i revitalizacija divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva sposobnih za opstanak u prirodnoj sredini,

očuvanje kultivisanih biljaka i domaćih životinja u sredini u kojoj su razvili svoje specifičnosti i očuvanje pojava geodiverziteta na mjestu nastanka ili nalazišta stijena, ruda, minerala, kristala i fosila;

- 25) **introdukcija** je namjerno ili nenamjerno unošenje pojedinih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva na teritoriju i u ekosisteme koje do tada nijesu prirodno nastanjivale;
- 26) **iščezla vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva za koju postoji osnovana sumnja da je i posljednja jedinka te vrste uginula;
- 27) **konherentnost ekološke mreže** je povezanost svih područja ekološke mreže na osnovu kriterijuma za uspostavljanje ekološke mreže;
- 28) **kristal** je mineral koji ima pravilnu unutrašnju građu i pravilan spoljašnji oblik i ogleda se u geometrijski pravilnim, glatkim i sjajnim površinama;
- 29) **mineral** je samородni homogeni hemijski elemenat ili jedinjenje u vidu kristalizovane ili amorfne materije, određene strukture, oblika i sastava, osim mineralnih sirovina;
- 30) **migratorna vrsta** je cjelokupna populacija ili bilo koji geografski izdvojen dio populacije neke vrste ili podvrste divlje životinje, čiji znatni dio predvidljivo prelazi nacionalne granice;
- 31) **očuvanje i zaštita divljih vrsta biljaka, životinja, gljiva i staništa** su mjere koje se sprovode za održavanje ili obnovu povoljnog statusa tipova staništa i populacija divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- 32) **održivo korišćenje prirodnih resursa** je korišćenje komponenti biodiverziteta na način i u obimu koji ne dovodi dugoročno do smanjenja biodiverziteta;
- 33) **odomaćena vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva koja je odvojena od procesa prirodne selekcije i podvrgnuta režimu vještačke selekcije;
- 34) **paleontološki objekat** je geološki objekat kod kojeg se u stijenskoj masi nalaze sačuvani ostaci živih bića koja su nekada naseljavala zemlju (fosili), kao i tragovi njihove životne aktivnosti;
- 35) **paleontološki zapis** je svaki fosil pojedinačno ili u grupi, bez obzira da li se radi o dijelu ili ostatku kompletnih organizama ili njihove životne aktivnosti;
- 36) **podvrsta** je grupa jedinki ili populacija jedne vrste koja je morfološki i geografski jasno odvojena od druge grupe jedinki ili populacija iste vrste, a koje međusobno nijesu reproduktivno izolovane;
- 37) **područje** je geografski ograničen prostor;
- 38) **pokretno zaštićeno prirodno dobro** je dio geološkog, paleontološkog i biološkog nasljeđa koji ima izuzetan naučni i obrazovni značaj;
- 39) **ponovno uvođenje u prirodu (reintrodukcija)** je naseljavanje vrsta biljaka, životinja i gljiva na njihovo prirodno stanište odnosno na području gdje je nekada živjela, a čiji ekološki uslovi još uvijek omogućavaju opstanak populacija divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;
- 40) **ponovno unošenje** je unošenje u Crnu Goru jedinke koja je izvezena;
- 41) **populacija** je prostorno i vremenski integrisana grupa jedinki iste vrste biljaka, životinja i gljiva koja raspolaže zajedničkim skupom nasljednih faktora, naseljava određeni lokalitet, pripada određenom ekosistemu, a u okviru koje su jedinke međusobno povezane prvenstveno odnosima reprodukcije;
- 42) **povoljni status očuvanosti vrste** je stanje u kojem divlje vrste biljaka, životinja i gljiva imaju perspektivu dugoročnog opstanka kao životno sposobni dio svog prirodnog staništa, pri čemu se područje rasprostranjenosti vrste vremenom ne smanjuje niti postoji

vjerovatnoća da će se u predvidljivoj budućnosti smanjiti i pri čemu će se obezbijediti postojanje dovoljno velikog staništa za održavanje njenih populacija na dugoročnoj osnovi;

- 43) **povoljni status očuvanosti stanišnog tipa** je stanje stanišnog tipa u kojem je njegovo područje rasprostranjenosti stabilno ili je u porastu i kada se struktura i funkcije neophodne za dugoročno očuvanje održavaju i prisutni su ili će biti prisutni u bliskoj budućnosti i kada je status očuvanja njihovih tipičnih vrsta povoljan;
- 44) **praćenje stanja prirode (monitoring)** je plansko, sistematsko i kontinuirano praćenje stanja prirode, odnosno djelova biološke i predione raznovrsnosti;
- 45) **prediona raznovrsnost** je strukturiranost prostora nastala u interakciji (međudejstvu) prirodnih i/ili stvorenih predionih elemenata određenih bioloških, klimatskih, geoloških, geomorfoloških, pedoloških, hidroloških, kulturno-istorijskih i socioloških obilježja;
- 46) **predio (pejzaž)** je lokalitet određenog vizuelnog doživljaja, čija su struktura i karakter rezultat interakcije (međudejstva) prirodnih i antropogenih elemenata;
- 47) **prirodni resursi** su djelovi prirode koje čovjek koristi u privredne svrhe, neobnovljivi (mineralne sirovine) i obnovljivi (vode, gasovi, obnovljivo zemljište, biološka dobra);
- 48) **prioritetni stanišni tip** je stanišni tip od posebnog interesa za zaštitu u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 49) **prioritetna vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva koje su ugrožene i za čije je očuvanje, zbog veličine njihove rasprostranjenosti u prirodi odgovorna Crna Gora i Evropska unija, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 50) **primjerak (jedinka)** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva, živa ili neživa, njihov dio ili derivat za koja se na osnovu pratećih dokumenata (pakovanje, oznake ili etikete) ili drugih okolnosti, može utvrditi da su djelovi ili derivati životinja ili biljaka;
- 51) **prodaja** je promet uključujući i iznajmljivanje, trampu ili razmjenu;
- 52) **projekat** je tehnička dokumentacija za građenje, rekonstrukciju, instaliranje, uklanjanje i demontažu objekata, postrojenja ili sistema, sanacija, uređenje terena, eksploataciju mineralnih sirovina, voda, šuma i ostalih prirodnih resursa;
- 53) **pećinski nakit** je nakit nastao taloženjem kalcijum-karbonata u speleološkim objektima (stalaktiti, stubovi, kadice, salivi i heliktiti);
- 54) **pećinski sediment** je riječni ili drugi materijal (pjesak, šljunak, glina, blokovi stijena) nataložen ili na drugi način odložen u speleološkim objektima;
- 55) **promet divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva** je kupoprodaja, unos, iznos, uvoz, izvoz, reeksport i unos sa mora divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih prepoznatljivih djelova ili derivata u Crnu Goru i iz Crne Gore;
- 56) **prenošenje** je svaki vid fizičke promjene lokacije jedinke koja se vrši unutar teritorije Crne Gore;
- 57) **prihvatište za životinje** je prostor namijenjen privremenom boravku, odnosno liječenju bolesnih ili ranjenih životinja, odbačenih mladunaca koji nijesu sposobni za preživljavanje u prirodi, kao i životinja koje su oduzete od pravnog ili fizičkog lica, radi držanja u zatočeništvu, nedozvoljene trgovine, izvoza, uvoza ili drugih razloga određenih zakonom;
- 58) **ponovni izvoz** je izvoz jedinki koje su prethodno unijete u Crnu Goru;
- 59) **prirodno stanište** je lokalitet kopna ili mora, odnosno kopna i mora, koje se karakteriše po geografskim, abiotskim i biotskim osobinama, bez obzira da li su prirodna ili poluprirodna;

- 60) **ranjiva (osjetljiva) vrsta** je vrsta divljih životinja, biljaka i gljiva koja nije ni krajnje ugrožena ni ugrožena, ali joj prijete opasnost da u prirodnim uslovima iščezne u bliskoj budućnosti;
- 61) **reliktna vrsta** je vrsta divljih životinja, biljaka i gljiva koja je nekada imala široko rasprostranjenje, a čiji je areal sveden na prostorno male djelove (ostatke) nekadašnjeg;
- 62) **režim zaštite** je skup mjera i uslova kojima se određuje način i stepen zaštite, korišćenja, uređenja i unaprijeđenja zaštićenog prirodnog dobra;
- 63) **rijetka vrsta** je vrsta divljih životinja, biljaka i gljiva sa malom populacijom, koje nijesu ugrožene ili ranjive, ali su pod rizikom i obuhvataju vrste koje se nalaze na ograničenim geografskim lokalitetima ili su u malom broju rasute na širem lokalitetu, kao i endemične vrste koje zahtijevaju posebnu pažnju zbog specifične prirode njihovih staništa ili mogućeg uticaja njihovog iskorišćavanja na stanište i status očuvanosti;
- 64) **rizik u prirodi** je mogućnost da će neka aktivnost posredno ili neposredno prouzrokovati štetu prirodi;
- 65) **status očuvanosti vrste** je rezultat skupa uticaja koji djeluju na tu vrstu i koji bi mogli uticati na dugoročnu prirodnu rasprostranjenost i brojnost populacije;
- 66) **status očuvanosti prirodnog staništa** je rezultat skupa uticaja koji djeluju na stanišni tip i njegove tipične vrste, a koji mogu uticati na dugoročnu prirodnu rasprostranjenost, strukturu i funkcije staništa i na dugoročni opstanak tipičnih vrsta tog stanišnog tipa;
- 67) **speleološki objekat** je prirodno formirana podzemna šupljina u obliku kanala, hodnika i dvorana različitih dimenzija, nagiba i izgleda nastala prirodnim procesima prvenstveno u krečnjacima i dolomitima i drugim stijenama;
- 68) **speleološki katastar** je baza podataka o speleološkim objektima;
- 69) **stanište vrste** je okruženje koje karakterišu specifični abiotski i biotski faktori u kojima vrsta živi u bilo kojoj fazi biološkog ciklusa;
- 70) **stanišni tip** su sva staništa istih karakteristika;
- 71) **tranzit** je transport jedinki preko teritorije Crne Gore, koje se dopremaju poznatom primaocu van teritorije Crne Gore;
- 72) **tipična vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva čije prisustvo (ili odsustvo) je od značaja za ostatak biogenocenoze (ekosistema);
- 73) **ugrožena vrsta** je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva kojoj prijete opasnost da će iščeznuti u prirodnim uslovima u bliskoj budućnosti;
- 74) **uzgojeni primjerak** je primjerak za koji se preduzimaju mjere koje obezbjeđuju održavanje, obnavljanje i povećanje broja jedinki u prirodnim ili vještačkim uslovima;
- 75) **unos sa mora** je unošenje u Crnu Goru pojedinih divljih vrsta biljaka ili životinja, koje su uzete u morskom okruženju i unose se direktno iz morskog okruženja, koje nije pod jurisdikcijom ni jedne države, uključujući vazdušni prostor iznad mora, morsko dno i podmorje (podzemlje ispod mora);
- 76) **vrsta** je grupa prirodnih populacija u okviru kojih se jedinke međusobno slobodno ukrštaju i daju potomstvo, a reproduktivno su izolovane od drugih vrsta;
- 77) **zamka** je sredstvo namijenjeno za zadržavanje ili hvatanje životinja kojim se sprječava njihovo slobodno kretanje;
- 78) **zaštitni pojas (zaštitna zona)** je prostor izvan granica zaštićenog područja, ekološki značajnog područja i/ili ekološkog koridora koji se određuje prilikom ustanovljavanja tih područja, radi sprječavanja, odnosno ublažavanja spoljnih negativnih uticaja na ta područja.

II. SUBJEKTI ZAŠTITE PRIRODE

Subjekti

Član 7

Zaštitu prirode, u okviru svojih prava i obaveza, obezbjeđuju i aktivno sprovode: organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, pravna i fizička lica, međunarodne organizacije, nevladine organizacije i građani (u daljem tekstu: subjekti zaštite).

Obaveze subjekata zaštite

Član 8

Subjekti zaštite dužni su da u okviru svojih prava i obaveza, u obavljanju aktivnosti, obezbijede zaštitu prirode:

- primjenom propisa o zaštiti prirode;
- poštovanjem ciljeva zaštite prirode;
- sprovođenjem mjera i uslova zaštite prirode;
- pribavljanjem dozvola za radnje i aktivnosti u zaštićenim područjima;
- sprovođenjem postupka ocjene prihvatljivosti za područja ekološke mreže;
- korišćenjem zaštićenih prirodnih dobara u skladu sa ovim zakonom;
- kontrolom i sprječavanjem degradacije prirodnih vrijednosti, odnosno njihovo svodenje na najmanju moguću mjeru;
- drugim mjerama u skladu sa zakonom.

Subjekti zaštite saraduju i ostvaruju međusobnu komunikaciju u skladu sa posebnim propisima.

Nevladine organizacije

Član 9

Nevladine organizacije učestvuju u očuvanju zaštite prirode u skladu sa svojim programima.

Država podstiče učešće nevladinih organizacija u donošenju i realizaciji odluka i mjera od značaja za zaštitu prirode.

III. DOKUMENTI ZAŠTITE PRIRODE

Vrste dokumenata zaštite prirode

Član 10

Dokumenti zaštite prirode su:

- strategija biodiverziteta (u daljem tekstu: strategija);
- planovi upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima i godišnji programi upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima ;
- lokalni akcioni planovi za biodiverzitet.

Planovi i programi iz stava 1 al. 2 i 3 ovog člana moraju biti usklađeni sa strategijom.

Strategija

Član 11

Strategija se donosi na period od pet godina.

Strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Strategijom se određuju dugoročni ciljevi i smjernice očuvanja biološke i predione raznovrsnosti.

Strategija sadrži:

- opis stanja prirode i prirodnih vrijednosti;
- strateške ciljeve zaštite prirode sa indikatorima sprovođenja;
- smjernice za očuvanje zaštićenih prirodnih dobara;
- smjernice za zaštitu ekosistema, stanišnih tipova i divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva;
- smjernice za istraživanje i praćenje stanja u prirodi;
- smjernice za uključivanje zaštite prirode u druge sektore;
- smjernice za obavještanje javnosti i učešće javnosti u odlučivanju o zaštiti prirode;
- način ispunjavanja međunarodnih obaveza u oblasti zaštite prirode;
- kartografski (prostorni) prikaz rasprostranjenosti vrsta i staništa, zaštićenih područja i područja ekološke mreže;
- mjere za očuvanje predione raznovrsnosti;
- mjere za zaštitu i održivo upravljanje zaštićenim područjima;
- indikatore uspješnosti sprovođenja akcionog plana;
- druge elemente od značaja za zaštitu prirode;
- akcioni plan za sprovođenje strategije, sa prioritetima i izvorima finansiranja.

Izvještaj o sprovođenju strategije

Član 12

Izvještaj o sprovođenju strategije izrađuje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave).

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sačinjava se svake četvrte godine na osnovu podataka o sprovedenim mjerama iz strategije i izvještaja o sprovođenju lokalnih akcionih planova.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:

- podatke o sprovedenim mjerama iz strategije;
- analizu uspješnosti realizacije strategije po indikatorima uspješnosti;
- procjenu potrebe za izmjene i dopune strategije;
- podatke o finansijskim sredstvima koja su uložena u zaštitu prirode; i
- druge podatke od značaja za zaštitu i očuvanje prirode u sprovođenju strategije.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana organ državne uprave nadležan za poslove zaštite prirode (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavlja Vladi.

Lokalni akcioni plan za biodiverzitet

Član 13

Lokalni akcioni plan za biodiverzitet, radi sprovođenja strategije i očuvanja i zaštite prirode na lokalnom nivou donose nadležni organi lokalne samouprave.

Lokalni akcioni plan za biodiverzitet donosi se za period od pet godina.

Lokalni akcioni plan za biodiverzitet sadrži: opis prirodnih vrijednosti područja jedinice lokalne samouprave, podatke o zaštićenim prirodnim dobrima na tom području, podatke o

mjerama zaštite prirodnih vrijednosti područja, negativan uticaj na zaštićena prirodna dobra, finansijska sredstva za sprovođenje mjera zaštite prirode, izazove zaštite i sprovođenja mjera zaštite prirode, mjere i aktivnosti za sprovođenje plana sa utvrđenim prioritetima i druge elemente od značaja za zaštitu prirode.

Izveštaj o realizaciji lokalnog akcionog plana za biodiverzitet svake četvrte godine sačinjava nadležni organ lokalne samouprave i dostavlja organu uprave.

IV. ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODE

Mjere zaštite i očuvanja prirode

Član 14

Mjere zaštite i očuvanja prirode su:

- zaštita prirodnih dobara;
- održivo korišćenje prirodnih resursa, prirodnih dobara i kontrola njihovog korišćenja;
- očuvanje područja ekološke mreže;
- sprovođenje dokumenata iz člana 10 ovog zakona;
- ublažavanje štetnih posljedica prirodnih katastrofa, štetnih posljedica izazvanih aktivnostima u prirodi i korišćenjem prirodnih dobara;
- sprovođenje podsticajnih mjera za zaštitu i očuvanje prirodnih dobara.

Uređenje i korišćenje prostora i prirodnih resursa i dobara

Član 15

Uređenje i korišćenje prostora i prirodnih resursa i dobara može se vršiti samo na osnovu prostorno-planske i tehničke dokumentacije, planova i programa upravljanja i korišćenja prirodnih resursa u rudarstvu, energetici, saobraćaju, pomorstvu, vodoprivredi, poljoprivredi, šumarstvu, lovstvu, ribarstvu, turizmu i drugim djelatnostima koje mogu imati uticaja na prirodu.

Dokumenta iz stava 1 ovog člana, treba da sadrže smjernice i uslove zaštite prirode, radi očuvanja prirodnih vrijednosti.

Zabranjeno je korišćenje prostora i prirodnih resursa i dobara na način kojim se prouzrokuje trajno narušavanje biološke raznovrsnosti.

Prostorni planovi, razvojni planovi, planovi upravljanja i/ili planovi upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže moraju biti usklađeni.

Djelatnosti, radnje i aktivnosti u prirodi

Član 16

Djelatnosti, radnje i aktivnosti u prirodi planiraju se na način da se izbjegnu ili na najmanju mjeru svede ugrožavanje i oštećenje prirode.

Pravno i fizičko lice koje koristi prirodne resurse i dobra dužno je da djelatnosti, radnje i aktivnosti obavlja na način kojim se izbjegava oštećenje prirode ili svede na najmanju mjeru.

Šteta pričinjena zaštićenim vrstama biljaka, životinja i gljiva i prirodnim staništima

Član 17

Pravno ili fizičko lice koje obavljanjem djelatnosti, radnji i aktivnosti pričinjuje štetu na zaštićenim vrstama biljaka, životinja i gljiva i prirodnim staništima, dužno je da sprovede mjere remedijacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovornost za štetu u životnoj sredini.

Smjernice i uslovi zaštite prirode

Član 18

Strategije, prostorni planovi, planovi postavljanja objekata privremenog karaktera, planovi i programi upravljanja i korišćenja prirodnih resursa (rudarstvo, energetika, saobraćaj, pomorstvo, vodoprivreda, poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo, turizam i drugim djelatnostima koje mogu imati uticaja na prirodu), strateški planovi razvoja i programi moraju da sadrže smjernice i uslove zaštite prirode.

Prije početka izrade dokumenata iz stava 1 ovog člana nosilac pripremnih poslova na izradi i/ili donošenju dokumenata dužan je da od organa uprave pribavi akt o uslovima i smjernicama zaštite prirode.

Akt iz stava 2 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- podatke o lokaciji i prostornom obuhvatu sa odgovarajućim kartografskim i grafičkim prikazima u pisanoj i elektronskoj formi;
- kratak opis ciljeva izrade dokumenta i planirane aktivnosti;
- vremenski period za koji se dokument donosi.

Ukoliko se dokumenti iz stava 1 ovog člana odnose na more, organ uprave zahtjev dostavlja Institutu za biologiju mora (u daljem tekstu: Institut), radi pribavljanja mišljenja o uslovima i smjernicama zaštite prirode.

Akt o uslovima i smjernicama zaštite prirode izdaje se na osnovu: studije zaštite, planova upravljanja zaštićenih područja, baze podataka o ekološkoj mreži i baze podataka o biodiverzitetu.

Ukoliko organ uprave u postupku izdavanja uslova i smjernica zaštite prirode utvrdi da ne postoje podaci i dokumentacija na osnovu koje se mogu izdati smjernice i uslovi zaštite za odgovarajuće područje, organ uprave će obezbijediti podatke i dokumentaciju na osnovu istraživanja na terenu o trošku podnosioca zahtjeva.

Akt o uslovima i smjernicama zaštite prirode sadrži:

- 1) podatke o prirodnim vrijednostima lokacije, ciljnim vrstama biljaka, životinja i gljiva, objekata geonasljeđa i predjela u granicama prostornog obuhvata dokumenata iz stava 1 ovog člana sa prostornim rasporedom;
- 2) podatke o zaštićenim područjima sa prostornim rasporedom, uključujući područja planirana za zaštitu, odnosno koja su u postupku stavljanja pod zaštitu i podatke o područjima ekološke mreže i tipovima staništa;
- 3) podatke o ustanovljenim režimima, zonama i mjerama zaštite i korišćenja prirodnih resursa i dobara;
- 4) uslove pod kojima se djelatnosti, radnje i aktivnosti mogu realizovati;
- 5) mjere zaštite prirode koje treba primijeniti.

Ukoliko se dokument iz stava 1 ovog člana ne donese, akt o smjernicama i uslovima zaštite prirode prestaje da važi u roku od dvije godine od dana dostavljanja akta.

Zaštita mora i podmorja

Član 19

Zabranjeno je na moru i podmorju vršiti radnje, aktivnosti i obavljati djelatnosti kojima se uništavaju morska staništa značajna za opstanak ugroženih vrsta biljaka i životinja, kojima prijete izumiranje ili endemskih vrsta odnosno zaštićenih vrsta.

Očuvanje biološke raznovrsnosti mora obezbjeđuje se:

- sprovođenjem mjera za eliminisanje ili ublažavanje antropogenih negativnih uticaja sa kopna i mora i uticaja akcidenata na morski biodiverzitet,
- uspostavljanjem morskih zaštićenih područja i sprovođenjem mjera očuvanja i zaštite vrsta i staništa u skladu sa ovim zakonom,
- ekosistemskim pristupom u upravljanju aktivnostima koje narušavaju prirodnu ravnotežu morskog ekosistema i praćenjem i izvještavanjem o stanju morskog ekosistema.

Morska zaštićena područja i morska staništa značajna za opstanak ugroženih vrsta biljaka i životinja, kojima prijete izumiranje ili endemskih vrsta, odnosno zaštićenih vrsta utvrđuju se u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

V. ZAŠTIĆENA PRIRODNA DOBRA

Vrste zaštićenih prirodnih dobara

Član 20

Zaštićenim prirodnim dobrima mogu se proglasiti djelovi prirode izuzetnih vrijednosti, koji se odlikuju biološkom, geološkom, ekosistemskom i predionom raznovrsnošću.

Zaštićena prirodna dobra su:

1) zaštićena područja:

- strogi rezervat prirode,
- nacionalni park,
- posebni rezervat prirode,
- park prirode,
- spomenik prirode i
- predio izuzetnih odlika;

2) područja ekološke mreže.

Strogi rezervat prirode

Član 21

Strogi rezervat prirode je područje kopna ili mora, odnosno kopna i mora sa izuzetnim ili reprezentativnim ekosistemima, neizmijenjenom ili neznatno izmijenjenom ukupnom prirodom, a namijenjen je isključivo praćenju stanja i očuvanju izvorne prirode i naučnom istraživanju kojim se ne mijenjaju osnovna obilježja i ne ugrožava slobodno odvijanje prirodnih pojava i procesa.

U strogom rezervatu prirode zabranjeno je vršiti radnje i aktivnosti i obavljati djelatnosti, osim posjećivanja u cilju obrazovanja, obavljanja istraživanja i praćenja stanja prirode.

Posjećivanje strogog rezervata prirode u cilju obrazovanja, istraživanja i praćenja stanja prirode može se vršiti na osnovu odobrenja pravnog lica koje upravlja zaštićenim područjem (u daljem tekstu: upravljač) uz prethodno pribavljeno mišljenje organa uprave.

Nacionalni park

Član 22

Nacionalni park je prirodno područje kopna ili područje mora, odnosno kopna i mora koje je određeno da štiti ekološki integritet jednog ili više ekosistema za sadašnje i buduće generacije, radi onemogućavanja neadekvatnog korišćenja prirodnih dobara ili drugih štetnih radnji i aktivnosti i obezbjeđivanja duhovnih, naučnih, obrazovnih, rekreativnih potreba i potreba posjetilaca koje su saglasne sa očuvanjem životne sredine i kulture.

U nacionalnom parku zabranjeno je vršiti radnje i aktivnosti i obavljati djelatnosti kojima se ugrožava izvornost prirode.

Posebni rezervat prirode

Član 23

Posebni rezervat prirode je područje kopna ili mora, odnosno kopna i mora od naročitog značaja zbog jedinstvenosti, rijetkosti ili reprezentativnosti prirodnih vrijednosti, a koje obuhvata stanište ugrožene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva, u kojem čovjek živi usklađeno sa prirodom i koje se štiti radi očuvanja prirodnih uslova i vrijednosti.

Posebni rezervat prirode može biti na prirodnom, poluprirodnom ili antropogenom području.

U posebnom rezervatu prirode zabranjeno je vršiti radnje i aktivnosti i obavljati djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen zaštićenim područjem i to:

- melioraciju;
- isušivanje zemljišta koje može prouzrokovati promjene strukture i funkcije ekosistema, odnosno nepovratno oštetiti površinu zemljišta, promjenu vodnog režima ili promjenu reljefa terena;
- građenje objekata i putne infrastrukture;
- vađenje minerala;
- kretanje lica i vožnja van označenih staza za kretanje, osim čuvara, čuvara šuma i lovočuvara, vojnih i policijskih lica, inspekcije, vatrogasaca, medicinskog osoblja u vršenju dužnosti;
- namjerno unošenje i širenje neautohtonih biljnih i životinjskih vrsta;
- planinarenje, upotreba zmajeva, paraglajdera i padobrana;
- uzgajanje divljači;
- uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja;
- privredni ribolov;
- marikultura;
- sidrenje;
- izgradnja infrastrukture u moru;
- branje i sakupljanje biljaka;
- paljenje logorske vatre na mjestima koja nijesu određena za tu namjenu;
- mijenjanje prirodnih vrijednosti područja.

U posebnom rezervatu prirode dopušteno je vršenje radnje, djelatnosti i aktivnosti na osnovu dozvole u skladu sa planom upravljanja.

U posebnom rezervatu prirode mogu se vršiti posjete radi praćenja stanja prirode, obrazovanja i turizma na osnovu odobrenja upravljača pod uslovom da se ne uznemiravaju populacije divljih vrsta životinja i ne narušavaju staništa divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva.

Park prirode

Član 24

Park prirode je prostrano prirodno ili dijelom kultivisano područje kopna i/ili mora, koje karakteriše visok nivo biološke raznovrsnosti i/ili geoloških vrijednosti sa značajnim predionim, kulturno-istorijskim vrijednostima i ekološkim obilježjima od nacionalnog i međunarodnog značaja.

U parku prirode zabranjeno je vršiti radnje, aktivnosti i djelatnosti kojima se ugrožavaju obilježja, vrijednosti i uloga parka.

Spomenik prirode

Član 25

Spomenik prirode je područje kopna ili mora, odnosno kopna i mora u kojem se nalazi jedan ili više prirodnih ili prirodno-kulturnih oblika, koji imaju ekološku, naučnu, estetsku, kulturnu ili obrazovnu vrijednost.

Spomenik prirode može biti na prirodnom, poluprirodnom ili antropogenom području.

Na spomeniku prirode i u njegovoj neposrednoj okolini, koja čini sastavni dio zaštićenog prirodnog dobra, zabranjeno je vršiti radnje, aktivnosti i djelatnosti koje ugrožavaju obilježja, vrijednosti i ulogu spomenika prirode.

Predio izuzetnih odlika

Član 26

Predio izuzetnih odlika je lokalitet kopna ili mora, odnosno kopna i mora, gdje je međusobno dejstvo ljudi i prirode tokom vremena oblikovalo prepoznatljive osobine lokaliteta sa značajnim estetskim, ekološkim i kulturnim vrijednostima, praćeno visokom biološkom raznovrsnošću.

U predjelu izuzetnih odlika zabranjeno je vršiti radnje, aktivnosti i djelatnosti koje narušavaju obilježja zbog kojih je taj predio proglašen zaštićenim.

Prekogranična zaštićena područja

Član 27

Zaštićena područja mogu se povezivati sa zaštićenim područjima druge države u skladu sa međunarodnim sporazumom.

Postupak proglašavanja zaštićenih područja

Član 28

Postupak proglašavanja zaštićenih područja pokreće se zahtjevom za izradu stručne studije (u daljem tekstu: studije zaštite).

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi Ministarstvo, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Studiju zaštite izrađuje organ uprave.

Sredstva za izradu studije zaštite obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore, fondova Evropske unije, donacija međunarodnih organizacija i drugih izvora u skladu sa ovim zakonom.

Studija zaštite sadrži: opis prirodnih, stvorenih i predionih odlika prirodnog dobra, karakteristike, odnosno vrijednosti lokaliteta, postojeće stanje resursa sa procjenom njihove valorizacije, prostorni raspored sa kartografskim prikazom rasprostranjenja najznačajnijih staništa i vrsta (ciljeva zaštite), ocjenu stanja područja, centralnu koordinatu zaštićenog područja,

mišljenje u pogledu stavljanja prirodnog dobra pod zaštitu, predlog razvrstavanja prirodnog dobra prema značaju, predlog kategorije i zona zaštite (režima zaštite), predlog prostorne granice zaštićenog područja sa granicama zona i režimima zaštite, kartografski prikaz sa ucrtanim granicama zaštićenog područja, odnosno sa oznakom lokacije na osnovu podataka iz katastra nepokretnosti, koncept zaštite, unaprjeđenja, održivog razvoja, način upravljanja tim područjem, predlog mjera i uslova zaštite, predlog radnji, aktivnosti i djelatnosti koje se mogu obavljati u pojedinim zonama i režimima zaštite, radnje, aktivnosti i djelatnosti koje se ne mogu obavljati u pojedinim zonama i režimima zaštite, posljedice koje će donošenjem akta o proglašenju proisteći, a posebno u odnosu na vlasnička prava i zatečene privredne djelatnosti, kao i orijentaciona finansijska sredstava za sprovođenje akta o proglašavanju zaštićenog prirodnog dobra i druge elemente od značaja za stavljanje pod zaštitu prirodnog dobra.

Organi državne uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica, dužna su da na zahtjev organa uprave, dostave raspoložive podatke, u analognoj i digitalnoj formi, neophodne za izradu studije zaštite.

Vrednovanje zaštićenih područja

Član 29

Zaštićena područja vrednuju se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- svojstava zaštićenog područja: autentičnosti i autohtonosti, odnosno stepena izvornosti, reprezentativnosti, odnosno stepena reliktnosti, endemnosti, jedinstvenosti u svojoj vrsti, rijetkosti, raznolikosti, odnosno bogatstva prirodnih pojava, fenomena i procesa, integralnosti, odnosno funkcionalnog jedinstva, pejzažne atraktivnosti, starosti, očuvanosti područja;
- funkcije i značaja zaštićenog područja: ekološke, kulturno-istorijske, obrazovne, naučno-istraživačke i razvojne;
- ugroženosti zaštićenog prirodnog dobra.

Zaštićeno područje ima veću vrijednost ukoliko je jedinstveno, rijetko u svojoj vrsti ili pojavi, odnosno ima manju geografsku rasprostranjenost, ukoliko je tipičan predstavnik svoje vrste po pojavi ili obliku u određenom prostoru i vremenu, odnosno očuvano u izvornom obliku.

Vrednovanje zaštićenih područja vrši se studijom zaštite ili studijom revizije zaštićenog područja (u daljem tekstu: studija revizije) i na osnovu druge stručne dokumentacije.

Kategorizacija zaštićenih područja

Član 30

Zaštićena područja i/ili njihovi djelovi razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

- zaštićeno područje kategorije Ia u koju spadaju strogo zaštićena područja izdvojena zbog zaštite biodiverziteta i mogućih geoloških i geomorfoloških karakteristika, gdje su posjećivanje, korišćenje prostora i drugi uticaji na prostor strogo kontrolisani i ograničeni kako bi se obezbijedila zaštita vrijednosti očuvanja područja;
- zaštićeno područje kategorije Ib u koju spadaju velika neizmijenjena ili vrlo malo izmijenjena zaštićena područja, koja su zadržala svoj prirodni karakter i uticaj bez značajnijih i stalnih ljudskih naselja i kojima se upravlja na način da se u potpunosti očuva njihovo izvorno stanje;
- zaštićeno područje kategorije II u koju spadaju velika prirodna područja izdvojena u svrhu zaštite velikih ekoloških procesa, zajedno sa svim divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva i ekosistemima karakterističnim za to područje, a koja pružaju osnovu za ekološke

i kulturno prihvatljive duhovne, naučne, edukativne, rekreativne aktivnosti i aktivnosti posjetilaca;

- zaštićeno područje kategorije III u koju spadaju spomenici prirode ili djelovi prirode, koji mogu biti reljefnog oblika, morska hrid ili pećina, plaža, geološko obilježje poput speleološkog objekta i grupa stabala velike starosti;

- zaštićeno područje kategorije IV u koju spadaju područja u kojima su zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva i njihova staništa i kojima se upravlja radi njihove zaštite;

- zaštićeno područje kategorije V u koju spadaju područja gdje je dugotrajno međusobno djelovanje čovjeka i prirode proizvelo prepoznatljive i značajne ekološke, biološke, kulturne i estetske vrijednosti i gdje je očuvanje integriteta tog odnosa neophodno da bi se zaštitilo i održalo to područje, očuvala priroda i druge vrijednosti;

- zaštićeno područje kategorije VI u koju spadaju područja namijenjena očuvanju ekosistema i staništa, kao i pratećih kulturnih vrijednosti i tradicionalnih načina upravljanja prirodnim resursima u kojima se održivo upravlja i koriste prirodni resursi.

Zone i režimi zaštite

Član 31

U zaštićenom području određuju se zone zaštite u kojima se sprovode sljedeći režimi zaštite:

- zona zaštite I – strogi režim zaštite;
- zona zaštite II – aktivni režim zaštite;
- zona zaštite III – režim održivog korišćenja.

Zona zaštite I – strogi režim zaštite, sprovodi se na zaštićenom području ili njegovom dijelu sa neznatno izmijenjenim osobinama staništa izuzetnog ekološkog značaja, kojim se omogućavaju prirodni biološki procesi, očuvanje integriteta staništa i životnih zajednica, uključujući izuzetno vrijedna kulturna dobra.

U zoni zaštite I sa strogim režimom zaštite:

- zabranjeno je korišćenje prirodnih resursa i izgradnja objekata;
- vrše se naučna istraživanja i praćenje prirodnih procesa (monitoring) u ograničenom obimu;
- dozvoljene su posjete u obrazovne svrhe u ograničenom obimu;
- sprovode se zaštitne, sanacione i druge neophodne mjere u slučaju požara, elementarnih nepogoda i udesa, pojave biljnih i životinjskih bolesti i prenamnožavanja štetočina.

Zona zaštite II – aktivni režim zaštite, sprovodi se na zaštićenom području u kome su djelimično izmijenjene osobine prirodnih staništa ali ne do nivoa da ugrožavaju njihov ekološki značaj, uključujući vrijedne predjele i objekte geonasljeđa.

U zoni zaštite II sa aktivnim režimom zaštite mogu se:

- sprovoditi intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja zaštićenog područja;
- vršiti kontrolisano korišćenje prirodnih resursa, bez posljedica po primarne vrijednosti njihovih prirodnih staništa, populacija, ekosistema, obilježja predjela i objekata geonasljeđa.

U zoni zaštite III sa režimom održivog korišćenja mogu se:

- sprovoditi intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja zaštićenog područja;
- razvijati naselja i prateća infrastruktura u mjeri u kojoj se ne izaziva narušavanje osnovnih vrijednosti područja;

- vršiti radovi na uređenju objekata kulturno-istorijskog nasljeđa i tradicionalne gradnje;
- sprovoditi očuvanja tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva;
- selektivno i ograničeno koristiti prirodni resursi.

Van granica zaštićenog područja, po potrebi se može odrediti i zaštitni pojas.

Zaštitni pojas iz stava 7 ovog člana može se odrediti u cilju sprječavanja odnosno ublažavanja spoljnih faktora koji mogu uticati negativno na zaštićeno područje kao što su: otpadne vode, čvrsti otpad, invazivne vrste, nelegalna gradnja, turizam, spiranje pesticida, herbicida i drugih hemikalija, požari, pošumljavanje neautohtonim biljnim vrstama i drugim mogućim faktorima.

Akt o proglašavanju zaštićenog područja

Član 32

Za prirodno dobro za koje se na osnovu studije zaštite utvrdi da ima svojstva zaštićenog područja donosi se akt o proglašavanju zaštićenog područja.

Akt o proglašavanju zaštićenog područja sadrži:

- naziv, vrstu i kategoriju zaštićenog područja;
- prostorne granice zaštićenog područja sa zonama i režimima zaštite;
- opis osnovnih ciljnih vrijednosti područja;
- način zaštite i razvoja zaštićenog područja;
- radnje, aktivnosti i djelatnosti koje su zabranjene i koje se mogu vršiti u zaštićenom području;
- mjere i uslove zaštite područja;
- kartografski prikaz sa ucrtanim granicama područja;
- naziv upravljača.

Radi sprječavanja ugrožavanja zaštićenog područja, aktom o proglašavanju zaštićenog područja može se odrediti zaštitni pojas sa mjerama njegove zaštite.

Akt o proglašavanju zaštićenog područja objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", odnosno u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Učešće javnosti

Član 33

O predlogu akta o proglašavanju zaštićenog područja predlagač akta obavještava javnost.

Predlagač akta obezbjeđuje javni uvid u studiju zaštite i predlog akta o proglašavanju zaštićenog područja i organizuje javnu raspravu.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se u najmanje jednom štampanom mediju i sadrži podatke o vremenu i mjestu javnog uvida i javne rasprave.

Predlagač akta o proglašavanju zaštićenog područja dužan je da u pisanoj formi obavijesti vlasnike nepokretnosti o namjeri stavljanja pod zaštitu područja i omogući uvid u studiju zaštite.

Javni uvid u studiju zaštite i akt o proglašavanju zaštićenog područja može trajati najmanje 20 dana od dana objavljivanja obavještenja.

Proglašavanje zaštićenih područja

Član 34

Nacionalni park proglašava Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) zakonom.

Stroge i posebne rezervate prirode proglašava Vlada.

Park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području jedne jedinice lokalne samouprave proglašava skupština jedinice lokalne samouprave, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva i mišljenje organa državne uprave nadležnih za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i poslove kulture.

Park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području više jedinica lokalne samouprave proglašava Vlada na predlog jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva i organa državne uprave nadležnih za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i za poslove kulture.

Morska zaštićena područja čija teritorija djelimično ili potpuno zalazi u zonu morskog dobra proglašava Vlada, osim nacionalnog parka.

Revizija zaštićenih područja

Član 35

Ukoliko se na osnovu naučnih saznanja utvrdi da je došlo do promjene na pojedinim vrstama zaštićenih područja pokreće se postupak revizije.

Postupak iz stava 1 ovog člana pokreće se na osnovu zahtjeva Ministarstva, organa lokalne uprave ili upravljača.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se organu uprave i sadrži razloge pokretanja postupka.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilažu se rezultati istraživanja i druge informacije od značaja za pokretanje postupka revizije.

Ukoliko se za zaštićeno područje koje je upisano u registar zaštićenih područja (u daljem tekstu: registar) utvrdi da ne postoje podaci o granicama, ciljnim staništima i vrstama za zaštićeno područje, organ uprave dužan je da obavijesti organ nadležan za donošenje akta o proglašavanju o potrebi pokretanja postupka revizije za to zaštićeno područje.

Revizija zaštićenog područja pokreće se izradom studije revizije.

Sredstva za izradu studije revizije se obezbjeđuju u skladu sa članom 28 stav 4 ovog zakona.

Akt o prestanku zaštite

Član 36

Ukoliko se studijom revizije utvrdi da je zaštićeno područje izgubilo odlike zbog kojih je proglašeno zaštićenim područjem, organ uprave predlaže donošenje akta o prestanku zaštite područja organu nadležnom za donošenje akta o proglašavanju tog zaštićenog područja.

Akt o prestanku zaštite područja objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", odnosno u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Zaštićeno područje za koje je donijet akt o prestanku zaštite područja briše se iz registra u roku od mjesec dana od dana objavljivanja akta o prestanku zaštite područja u „Službenom listu Crne Gore”, odnosno u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Preventivna zaštita

Član 37

Za područje za koje organ uprave, na osnovu stručnih analiza, procijeni da ima svojstvo zaštićenog područja ili je pokrenut postupak za stavljanje pod zaštitu tog područja donosi se akt o preventivnoj zaštiti područja.

Akt iz stava 1 ovog člana, donose organi iz člana 34 ovog zakona na predlog organa uprave.

Aktom o preventivnoj zaštiti područja određuje se upravljač područja za koje je donijet akt o preventivnoj zaštiti područja, mjere, uslovi zaštite i rok preventivne zaštite.

Rok iz stava 3 ovog člana ne može biti duži od tri godine od dana donošenja akta o preventivnoj zaštiti područja.

Područje za koje je donijet akt o preventivnoj zaštiti područja ili je pokrenut postupak za stavljanje pod zaštitu smatra se zaštićeno u smislu ovog zakona.

Registar **Član 38**

Zaštićena područja i područja pod preventivnom zaštitom upisuju se u registar.

Registar vodi organ uprave.

Podaci iz registra su javni, osim podataka o rasprostranjenosti rijetkih ili osjetljivih ciljnih vrsta i stanišnih tipova i drugih prirodnih vrijednosti od značaja za njegovu zaštitu.

Kartografski prikaz sa ucrtanim granicama i oznakom lokacije zaštićenog područja donosilac akta iz člana 34 ovog zakona dostavlja organu uprave, radi upisa ili brisanja u registar i organu uprave nadležnom za poslove katastra i obavještenje o objavljivanju akta o proglašavanju odnosno prestanku zaštite u „Službenom listu Crne Gore”, odnosno „Službenom listu Crne Gore-opštinski propisi” u roku od deset dana od dana objavljivanja akta.

U registar se upisuju sljedeći podaci: naziv i vrsta zaštićenog područja, kategorija, površina zaštićenog područja i katastarske parcele.

Sastavni dio registra su i zbirke isprava: studija zaštite sa kartografskim prikazom i akt o proglašavanju zaštićenog područja, studija revizije, akt o prestanku zaštite područja i akt o preventivnoj zaštiti područja.

Način vođenja registra propisuje Ministarstvo.

Korišćenje zaštićenih područja **Član 39**

Zaštićena područja mogu se koristiti u skladu sa studijom zaštite odnosno prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjeno je korišćenje zaštićenih područja na način koji prouzrokuje:

- oštećenje zemljišta i gubitak njegove prirodne plodnosti;
- oštećenje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti;
- oštećenje morskih zaštićenih područja;
- osiromašenje prirodnog fonda divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- smanjenje biološke i predione raznovrsnosti;
- zagađivanje ili ugrožavanje podzemnih i površinskih voda.

Radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima **Član 40**

Radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima, koje ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima, ocjeni prihvatljivosti, koje nijesu utvrđene planom upravljanja, mogu se vršiti na osnovu dozvole organa uprave.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- opis lokacije u zaštićenom području na kojem se planira obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti;
- namjenu planiranih radnji, aktivnosti i djelatnosti;
- vrijeme trajanja radnji, aktivnosti i djelatnosti.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu stručne ocjene o uticaju planiranih radnji, aktivnosti i djelatnosti na zaštićeno područje.

Radi stručne ocjene da li planirane radnje, aktivnosti i djelatnosti mogu dovesti do oštećenja zaštićenog područja organ uprave može formirati stručnu komisiju.

Komisija iz stava 4 ovog člana formira se iz reda zaposlenih organa uprave, a po potrebi mogu se angažovati druga stručna lica.

Troškove rada komisije iz stava 4 ovog člana koji obuhvataju naknadu putnih troškova, po potrebi, snosi podnosilac zahtjeva.

Dozvola izdata u skladu sa zahtjevom iz stava 2 ovog člana ukinuće se ukoliko podnosilac zahtjeva ne otpočne radnje i aktivnosti za koje je dozvola izdata u roku od tri godine od dana izdavanja dozvole.

Područje ekološke mreže

Član 41

Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Područja ekološke mreže obuhvataju i prirodne koridore za prolaz određenih divljih vrsta životinja.

Područja ekološke mreže su:

- područja važna za očuvanje ptičijih staništa i ptičijih vrsta;
- područja važna za očuvanje staništa i divljih vrsta biljaka i životinja.

Na područjima ekološke mreže sprovode se mjere zaštite za očuvanje ili obnavljanje stanja ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja, zbog kojih je to područje proglašeno kao područje ekološke mreže.

Stanišne tipove, prioritete stanišne tipove, liste vrsta biljaka i životinja sa prioritnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže

Član 42

Organ uprave u saradnji sa stručnim i naučnim institucijama iz oblasti zaštite prirode, prikuplja podatke, formira bazu podataka i priprema dokumentaciju za uspostavljanje područja ekološke mreže.

Na bazi prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana organ uprave predlaže područja ekološke mreže sa granicama i sa podacima o ciljnim vrstama i staništima uzimajući u obzir sljedeće kriterijume: reprezentivnosti područja za očuvanje stanišnog tipa, površinu zastupljenosti određenog stanišnog tipa u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa u Crnoj Gori, veličinu i gustinu populacije ciljnih vrsta na područjima ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu populacije te vrste u Crnoj Gori.

O predlogu područja ekološke mreže organ uprave obavještava javnost i organizuje javnu raspravu.

Organ uprave vodi bazu podataka za ekološku mrežu sa prikazom granica područja uspostavljene ekološke mreže.

Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže finansira se iz budžeta Crne Gore.

Bliže kriterijume iz stava 2 ovog člana za određivanje područja ekološke mreže propisuje Ministarstvo.

Proglašavanje i upravljanje područjima ekološke mreže

Član 43

Područja ekološke mreže proglašava Vlada.

Područjima ekološke mreže koja se nalaze na području zaštićenih područja, djelimično ili potpuno, se graniče sa njima ili se nalaze neposredno uz njihovu granicu upravlja upravljač zaštićenog područja.

Područjima ekološke mreže koja se nalaze, djelimično ili potpuno, na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.

Područjem ekološke mreže koje se nalazi van područja iz st. 2 i 3 ovog člana upravlja upravljač koji ispunjava uslove iz člana 55 ovog zakona, određen aktom o proglašavanju područja ekološke mreže.

Aktom iz stava 1 ovog člana, određuju se područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže.

Akt o proglašavanju ekološke mreže objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Prestanak zaštite područja ekološke mreže

Član 44

Ukoliko se utvrdi da je neko područje ekološke mreže izgubilo odlike zbog kojih je proglašeno, organ uprave predlaže Ministarstvu donošenje akta o prestanku zaštite tog područja.

Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju i vodi pregovore o prestanku zaštite područja ekološke mreže.

Ukoliko se pregovorima iz stava 2 ovog člana odobri prestanak zaštite područja ekološke mreže, donosi se akt o prestanku zaštite područja ekološke mreže.

Akt o prestanku zaštite područja ekološke mreže donosi Vlada.

Akt iz stava 4 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Sprovođenje zaštite i očuvanja područja ekološke mreže

Član 45

Zaštita i očuvanje područja ekološke mreže vrši se:

- sprovođenjem mjera zaštite i očuvanja područja;
- sprječavanjem pogoršanja statusa ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja zbog kojih je područje određeno;
- sprječavanjem uzemiravanja ciljnih vrsta zbog kojih je područje određeno;
- sprovođenjem postupka ocjene prihvatljivosti za područja ekološke mreže.

Ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže

Član 46

Ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže (u daljem tekstu: ocjena prihvatljivosti) je postupak koji se sprovodi za područja ekološke mreže kad postoji mogućnost da plan, program, projekat, posebno ili u kombinaciji sa drugim planovima, programima i projektima može imati značajan negativan uticaj, na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže.

Postupak ocjene prihvatljivosti sastoji se od:

- prethodne ocjene i
- glavne ocjene.

Postupak ocjene prihvatljivosti ne sprovodi se za planove ili djelove planova, programe i projekte, koji su neophodni za upravljanje područjem ekološke mreže ili su sa njim neposredno povezani.

Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, postupak ocjene prihvatljivosti sprovodi se u okviru tih postupaka.

Postupak prethodne ocjene

Član 47

Organ nadležan za pripremu plana i programa za koje se ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja, odnosno pravno lice ili preduzetnik koji podnosi zahtjev za davanje saglasnosti na projekat (u daljem tekstu: nosilac projekta) za koji se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, dužan je da podnese zahtjev o potrebi sprovođenja glavne ocjene organu uprave.

Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu, zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se organu uprave, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, prije donošenja odluke o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Za projekte za koje se odlučuje o potrebi sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu, zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se organu uprave, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine istovremeno sa zahtjevom za odlučivanje o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu.

Za projekte za koje se obavezno sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se prije pokretanja postupka procjene uticaja.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- opis obuhvata plana, programa ili projekta sa odgovarajućim kartografskim i grafičkim prilogima;
- opis ciljeva i namjere zbog kojih se planovi, programi ili projekti, sprovode kao i namjeravane aktivnosti na njihovoj realizaciji;
- vremenski period potreban za realizaciju planova, programa ili projekata.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, odlučuje o potrebi sprovođenja glavne ocjene.

Ako organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine nakon prijema zahtjeva sa sigurnošću utvrdi da plan, program ili projekat ne može imati

značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže donosi rješenje da nije potrebno sprovesti glavnu ocjenu.

Ako organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine ne može sa sigurnošću utvrditi da plan, program ili projekat neće imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže donosi rješenje o sprovođenju glavne ocjene.

Glavna ocjena

Član 48

Organ nadležan za pripremu plana i programa za koje se ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu odnosno nosilac projekta za koje se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu dužan je da organu uprave podnese zahtjev za davanje saglasnosti na Studiju o ocjeni prihvatljivosti (u daljem tekstu: studija).

Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu odnosno sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu studija se prilaže organu uprave, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, uz dokumentaciju koja se predaje uz izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu odnosno elaborat o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke iz člana 47 stav 5 ovog zakona.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana podnosi se studija.

Studija naročito sadrži:

- podatke o planu, programu i /ili projektu i lokaciji;
- opis metoda izrade studije (sprovedena terenska istraživanja, korišćeni stručni i/ili naučni modeli ocjene);
- podatke o području ekološke mreže opis i procjenu mogućih uticaja na ekološki integritet područja ekološke mreže i uticaja na ciljne vrste i stanišne tipove;
- predlog mjera za ublažavanje negativnih uticaja plana, programa i/ili projekta na ciljne stanišne tipove i vrste područja ekološke mreže;
- način praćenja stanja ciljnih stanišnih tipova i vrsta u pogledu mjera za ublažavanje negativnih uticaja;
- zaključnu ocjenu prihvatljivosti uticaja plana, programa i/ili projekta na područje ekološke mreže.

Studija se podnosi u pisanoj formi u tri primjerka i u elektronskom obliku.

Bliži sadržaj studije propisuje Ministarstvo.

Ovlašćenje za izradu studije

Član 49

Studiju može da izrađuje pravno lice koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti izrade studija i stručnih analiza iz oblasti zaštite prirode i koje ima najmanje jedno zaposleno lice sa visokom stručnom spremom (VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja) iz oblasti bioloških nauka.

Studiju može da izrađuje i fizičko lice koje ima visoku stručnu spremu (VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja) iz oblasti bioloških nauka i najmanje pet godina iskustva u struci na istim ili sličnim poslovima ili odgovarajuće naučno zvanje, iz oblasti bioloških nauka.

Komisija za ocjenu studije

Član 50

Ocjenu studije vrši komisija za ocjenu studije (u daljem tekstu: komisija), koju obrazuje organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Komisija se obrazuje iz reda zaposlenih i drugih stručnih lica.

Troškove izrade studije i rada komisije snosi organ nadležan za pripremu plana ili programa, odnosno nosilac projekta.

Članovi komisije ne mogu biti lica koja su učestvovala u izradi studije ili su zaposleni kod organa nadležnog za pripremu plana, programa, odnosno nosioca projekta.

Javnu raspravu za studiju sprovodi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine obavještava organe, organizacije i zainteresovanu javnost o načinu i rokovima uvida u studiju, dostavljanju mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.

Javna rasprava iz stava 5 ovog člana može se održati najranije deset dana od dana obavještavanja organa, organizacija i zainteresovane javnosti.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine dužan je da u roku od pet dana od dana održane javne rasprave, dostavi komisiji studiju sa primjedbama i mišljenjima dostavljenim tokom javne rasprave.

Komisija može od organa nadležnog za pripremu plana, programa odnosno nosioca projekta najviše dva puta zahtijevati da izvrši izmjene i dopune studije.

Organ nadležan za pripremu plana i programa, odnosno nosilac projekta je dužan da postupi po zahtjevu iz stava 9 ovog člana i komisiji dostavi izmijenjenu i dopunjenu studiju u roku koji odredi komisija.

Ako organ nadležan za pripremu plana i programa, odnosno nosilac projekta ne izvrši izmjene i dopune studije u propisanom roku iz stava 10 ovog člana, komisija nastavlja rad na osnovu raspoložive dokumentacije.

Komisija je dužna da izvještaj o ocjeni studije dostavi organu uprave odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine u roku od 25 dana od dana održane javne rasprave, odnosno od dana dostavljanja inoviranog teksta studije.

Izdavanje ili odbijanje saglasnosti na studiju

Član 51

Na osnovu izvještaja komisije, organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine uzimajući u obzir primjedbe i mišljenja data tokom javne rasprave odlučuje o davanju saglasnosti ili odbijanju davanja saglasnosti na studiju.

Ukoliko se na osnovu izvještaja komisije utvrdi da plan, program ili projekat, ne može imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže, organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje saglasnost na studiju, koja sadrži mjere ublažavanja negativnih uticaja.

Ukoliko se na osnovu izvještaja utvrdi da planovi, programi ili projekti mogu imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja

ekološke mreže, organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine neće izdati saglasnost na studiju.

Organ nadležan za pripremu plana i programa odnosno nosilac projekta ne može pristupiti donošenju plana, programa odnosno realizaciji projekta koji se odnosi na područje ekološke mreže, bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine na studiju.

Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu saglasnost iz stava 2 ovog člana, izdaje se istovremeno sa izdavanjem saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja, odnosno na elaborat o procjeni uticaja.

U slučaju iz stava 3 ovog člana organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine je dužan da obavijesti organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole o odbijanju davanja saglasnosti.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove životne sredine je obavezan da o saglasnosti iz st. 2 i 3 ovog člana obavijesti javnost, putem elektronskih medija.

Saglasnost na studiju prestaje da važi ukoliko nosilac projekta ne otpočne realizaciju projekta u roku od dvije godine od dana dostavljanja saglasnosti na studiju.

Utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa i kompenzatorne mjere za ekološku mrežu

Član 52

U slučaju odbijanja saglasnosti na studiju obrađivač plana i programa odnosno nosilac projekta može organu uprave podnijeti zahtjev za utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa sa predlogom kompenzatornih mjera.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se najkasnije u roku od 30 dana od dana odbijanja saglasnosti na studiju.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- podatke o planu, programu ili projektu;
- razloge za nemogućnost pronalaska alternativnog rješenja;
- imperativne razloge preovladavajućeg javnog interesa u odnosu na zaštitu područja ekološke mreže;
- druge podatke od značaja za utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa i njihovoj imperativnosti;
- predlog kompenzatornih mjera u svrhu održavanja opšte povezanosti ekološke mreže.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se akt o odbijanju saglasnosti na studiju.

Organ uprave na osnovu podnijetog zahtjeva dostavlja Ministarstvu mišljenje sa predlogom odluke o preovladavajućem javnom interesu odnosno o odbijanju preovladavajućeg javnog interesa.

Mišljenje iz stava 5 ovog člana naročito sadrži:

- ocjenu mogućnosti pronalaska alternativnih rješenja;
- ocjenu izvodljivosti, relevantnosti i mogućnosti sprovođenja kompenzatornih mjera;
- ocjenu imperativnosti navedenih razloga preovladavajućeg javnog interesa;
- važnosti očuvanja područja u odnosu na važnost preovladavajućeg javnog interesa za plan, program ili projekat;
- druge ili dodatne kompenzatorne mjere u odnosu na predložene;
- plan praćenja sprovođenja i realizacije kompenzatornih mjera.

Odluka o proglašavanju preovladavajućeg javnog interesa i obavezi sprovođenja kompenzatornih mjera donosi se samo ukoliko organ uprave utvrdi da su kompenzatorne mjere sprovodljive i da ne postoji nijedno drugo alternativno rješenje bez značajnog uticaja na područje ekološke mreže.

Ukoliko se na području ekološke mreže nalazi prioritetni stanišni tip i/ili prioritetna vrsta, preovladavajući javni interes može se proglasiti samo, radi zaštite javnog zdravlja i zaštite sigurnosti ili uspostavljanja bitno povoljnih uslova od primarne važnosti za životnu sredinu.

U slučaju drugih razloga preovladavajućeg javnog interesa za područja ekološke mreže iz stava 7 ovog člana Ministarstvo je dužno pribaviti mišljenje Evropske komisije koje je obavezujuće.

Preovladavajući javni interes utvrđuje Vlada.

Kompenzatorne mjere za ekološku mrežu

Član 53

Organ nadležan za pripremu plana ili programa odnosno nosilac projekta za koje se utvrdi preovladavajući javni interes dužan je da sprovede kompenzatorne mjere prije realizacije plana i programa odnosno projekta.

Kompenzatorne mjere mogu biti:

- uspostavljanje novog područja koje ima iste osobine kao i oštećeno područje ekološke mreže;
- uspostavljanje drugog područja ekološke mreže značajnog za očuvanje istih ciljnih stanišnih tipova i ciljnih vrsta;
- uspostavljanje povoljnih uslova unutar postojećeg područja ekološke mreže za ciljne stanišne tipove i ciljne vrste.

Pri određivanju kompenzatornih mjera novo ili postojeće područje rasprostranjenja stanišnih tipova i staništa vrsta, mora biti isto ili veće po površini od dijela područja za koje se sprovede kompenzatorne mjere.

O kompenzatornim mjerama koje se odnose na područja ekološke mreže Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju.

Troškove sprovođenja kompenzatornih mjera snosi organ nadležan za pripremu plana ili programa odnosno nosilac projekta.

Sprovođenje zaštite nad zaštićenim prirodnim dobrima

Član 54

U zaštićenim prirodnim dobrima zabranjeno je izvođenje vojnih vježbi i drugih vojnih aktivnosti u mirnodopskim uslovima kojima se mogu ugroziti odlike zbog kojih je zaštićeno prirodno dobro proglašeno.

VI. UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE

Upravljač zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže

Član 55

Zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže upravlja upravljalač koji ispunjava uslove u pogledu kadra, organizacione osposobljenosti za obavljanje poslova zaštite, unaprjeđenja, promovisanja i održivog razvoja zaštićenog područja i područja ekološke mreže.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave.

Strogim rezervatom prirode, posebnim rezervatom prirode, parkom prirode, spomenikom prirode i predjelom izuzetnih odlika, koja se nalaze na prostoru nacionalnog parka, upravlja upravljač nacionalnim parkom.

Upravljač zaštićenog područja određuje se aktom o proglašavanju zaštićenog područja.

Zaštićenim područjima, osim nacionalnih parkova, koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove šumarstva i lovstva.

Obaveze upravljača

Član 56

Upravljač zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže dužan je da:

- donese godišnji program upravljanja i akt o unutrašnjem redu;
- obezbijedi službu zaštite;
- donese finansijski plan zaštite i razvoja područja;
- donese godišnji plan razvoja i obuke kadrova;
- obezbijedi sprovođenje mjera zaštite prirode u skladu sa ciljevima zaštite, zonama i režimima zaštite;
- čuva, unaprjeđuje i promovise zaštićeno područje i/ili područja ekološke mreže;
- obilježi zaštićeno područje i/ili područje ekološke mreže;
- osigura nesmetano odvijanje prirodnih procesa i održivog korišćenja zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže;
- prati stanje u zaštićenom području i/ili području ekološke mreže i dostavlja podatke organu uprave;
- dostavlja godišnji izvještaj Ministarstvu odnosno nadležnom organu lokalne uprave o realizaciji plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže (u daljem tekstu: plan upravljanja) odnosno godišnjeg programa upravljanja, sprovedenim mjerama, finansijskim sredstvima utrošenim za sprovođenje mjera;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.

Odredbe stava 1 al. 1, 2, 3, 4 i 10 ovog člana ne primjenjuju se za pojedinačne zaštićene divlje vrste biljaka proglašene za zaštićeno prirodno dobro.

Sredstva za rad upravljača

Član 57

Sredstva za rad upravljača obezbjeđuju se iz:

- budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave u skladu sa godišnjim programom i planom upravljanja;
- naknada za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže;
- donacija;
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

Plan upravljanja

Član 58

Plan upravljanja je planski dokumenat kojim se planiraju mjere i aktivnosti zaštite i očuvanja zaštićenog prirodnog dobra koji predstavlja plansku osnovu za upravljanje i korišćenje prirodnog dobra za ekološke, ekonomske i socijalne namjene.

Plan upravljanja donosi se za period od pet godina.

Plan upravljanja priprema upravljač.

Plan upravljanja sprovodi se na osnovu godišnjeg programa upravljanja.

Plan upravljanja nacionalnim parkom donosi Vlada.

Plan upravljanja za strogi i posebni rezervat donosi Ministarstvo.

Plan upravljanja za park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Ministarstva.

Plan upravljanja za park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području dvije i više jedinica lokalne samouprave donosi Ministarstvo.

Plan upravljanja za zaštićena područja i/ili područja ekološke mreže, osim nacionalnih parkova, u zoni morskog dobra donosi Ministarstvo.

Za područja ekološke mreže koja se nalaze u zaštićenom području, plan upravljanja tim područjima sastavni je dio plana upravljanja tog zaštićenog područja.

Plan upravljanja za područja ekološke mreže koja se ne nalaze u zaštićenom području donosi Ministarstvo.

Za područja ekološke mreže koja se nalazi na šumskim područjima ili su dio tih područja, upravlja se u skladu sa planovima i programima upravljanja šumama.

Za područje ekološke mreže koja se ne nalazi na zaštićenom području, ili se nalazi djelimično, ili se graniči ili se nalazi neposredno uz njegovu granicu, a kojim upravlja isti upravljač može se izraditi jedan plana upravljanja koji obuhvata sva ta područja.

Za zaštićena područja i područja ekološke mreže u zoni morskog dobra može se izraditi jedan plana upravljanja koji obuhvata sva ta područja.

Na plan upravljanja prije njegovog donošenja, za sva zaštićena područja i/ili područja ekološke mreže, mišljenje daje organ uprave.

Godišnji program upravljanja izrađuje i donosi upravljač, uz saglasnost Ministarstva, odnosno nadležnog organa lokalne uprave.

Godišnji program upravljanja dostavlja se Ministarstvu, odnosno nadležnom organu lokalne uprave do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.

Izveštaj o realizaciji godišnjeg programa upravljanja upravljač dostavlja Ministarstvu, odnosno nadležnom organu lokalne uprave do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Sadržaj plana upravljanja

Član 59

Plan upravljanja sadrži:

- 1) prikaz prirodnih resursa i korisnika zaštićenog područja;
- 2) ocjenu stanja zaštićenog područja;
- 3) dugoročne ciljeve zaštite i održivog razvoja;
- 4) analizu i ocjenu uslova za ostvarivanje ciljeva zaštite;
- 5) mjere zaštite, očuvanja, upravljanja, unaprjeđivanja i korišćenja zaštićenih područja;
- 6) način sprovođenja zaštite, korišćenja i upravljanja zaštićenim područjem;

- 7) prioritetne aktivnosti na očuvanju, održavanju i monitoringu prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine;
- 8) prostornu identifikaciju planskih namjena i režima korišćenja zemljišta;
- 9) smjernice za naučno-istraživački rad;
- 10) razvojne smjernice, smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje zaštićenog područja uz uvažavanje potreba lokalnog stanovništva;
- 11) planirane aktivnosti na održivom korišćenju prirodnih resursa, razvoju i uređenju prostora;
- 12) aktivnosti na promociji i valorizaciji zaštićenog područja;
- 13) način saradnje sa lokalnim stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti;
- 14) dinamiku i subjekte realizacije plana upravljanja i način ocjene sprovođenja;
- 15) sredstva potrebna za sprovođenje mjera zaštite i izvore obezbjeđivanja sredstava;
- 16) indikatore praćenja uspješnosti realizacije plana;
- 17) druge elemente od značaja za upravljanje područjem.

Plan upravljanja područjima ekološke mreže naročito sadrži:

- analizu stanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova,
- ciljeve upravljanja i očuvanja,
- načine postizanja ciljeva,
- mjere upravljanja,
- i druge elemente od značaja za upravljanje područjima ekološke mreže.

Odredbe stava 1 tač.10, 11 i 12 ovog člana ne primjenjuju se na planove upravljanja za strogi rezervat i spomenik prirode.

Izveštaj o realizaciji plana upravljanja na osnovu godišnjih programa upravljanja Ministarstvo dostavlja Vladi, do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Izveštaj iz stava 4 ovog člana naročito sadrži podatke o:

- 1) realizaciji mjera zaštite;
- 2) realizaciji plana po indikatorima praćenja uspješnosti realizacije plana;
- 3) posjetama zaštićenim područjima;
- 4) finansijskim sredstvima utrošenim za zaštitu i ostvarenim prihodima od naknada za korišćenje zaštićenih područja i područja ekološke mreže.

Naknada za korišćenje zaštićenog područja i područja ekološke mreže

Član 60

Za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: korisnik) plaćaju naknadu upravljaču zaštićenog područja ili područja ekološke mreže i to za:

- ulazak u zaštićeno područje;
- pružanje usluga posjetiocima (korišćenje vodiča, razgledanje prirodnjačke zbirke, parkiranje i informativno-edukativnog materijala);
- ugostiteljske, prodajne, smještajne i infrastrukturne objekte (restorane, bungalove, privremene objekte, reklame, trafostanice, korišćenje zemljišta za održavanje sportskih i drugih manifestacija);
- iznajmljivanje i/ili korišćenje objekata i prostorija upravljača;
- korišćenje znaka zaštićenog područja;
- organizovano posmatranje ptica;
- snimanje igranih i komercijalnih filmova, spotova i reklama;

- korišćenje mineralnih sirovina;
- iznajmljivanje sredstava i opreme za sport i rekreaciju (čamaca, brodova, kajaka i bicikala);
- sakupljanje, branje i otkup šumskih plodova;
- sportski i privredni ribolov;
- kampovanje;
- splavarenje i rafting;
- loženje vatre na posebno uređenim mjestima;
- druge radnje, aktivnosti i djelatnosti u skladu sa zakonom.

Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač zaštićenog područja odnosno područja ekološke mreže, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Upravljač je dužan da sredstva iz stava 1 ovog člana koristi za zaštitu, razvoj i unaprjeđivanje zaštićenog područja odnosno područja ekološke mreže.

Ekosistemske usluge

Član 61

Ekosistemske usluge su vrijednosti određenog ekosistema koje stvaraju direktnu ili indirektnu ekonomsku korist za korisnike ovih usluga.

Za korišćenje ekosistemskih usluga može se plaćati naknada ili ostvariti drugi vid benefita na osnovu ugovora koji se zaključuje između upravljača zaštićenog prirodnog dobra i korisnika ekosistemskih usluga.

Ugovor iz stava 2 ovog člana naročito sadrži:

- opis radnji i aktivnosti koje će imati korist iz ekosistemskih usluga;
- procjenu ekosistemske usluge koja je predmet ugovora;
- tehnologiju koja će se koristiti pri korišćenju ekosistemskih usluga;
- iznos finansijskih sredstava ili drugi vid benefita ostvarenog korišćenjem ekosistemskih usluga zaštićenog prirodnog dobra;
- rok za korišćenje ekosistemskih usluga;
- obavezu upravljača da finansijska sredstva dobijena od strane korisnika ekosistemskih usluga zaštićenog prirodnog dobra, usmjeri na zaštitu i unaprjeđenje zaštićenog prirodnog dobra.

Pravo preče kupovine

Član 62

Pravno ili fizičko lice koje je vlasnik nepokretnosti u granicama zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže (u daljem tekstu: vlasnik nepokretnosti), koji namjerava da proda nepokretnost, dužan je da nepokretnost prethodno ponudi Vladi, odnosno jedinici lokalne samouprave, preko organa uprave nadležnog za imovinu.

Ponuda iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži cijenu i uslove prodaje.

Ako Vlada odnosno jedinica lokalne samouprave ne prihvati ponudu iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana kada je ponuda dostavljena, vlasnik ne može prodati nepokretnost drugom licu pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima ih je ponudio Vladi odnosno jedinici lokalne samouprave.

Ugovor zaključen suprotno st. 1 i 3 ovog člana je ništavan.

Oduzimanje (eksproprijacija) i ograničenje prava svojine

Član 63

Svojinska prava na nepokretnostima u zaštićenom prirodnom dobru mogu se ograničiti - eksproprijirati kada to zahtijeva javni interes.

Postupak eksproprijacije na nepokretnostima sprovodi se u skladu sa zakonom.

Sprječavanje nastanka štete

Član 64

Vlasnik nepokretnosti dužan je da preduzme mjere i radnje za sprječavanje nastanka štete koju mogu da pričine zaštićene divlje vrste životinja.

Radnje iz stava 1 ovog člana su: ograđivanje, čuvanje dobara i rastjerivanje zaštićenih životinjskih vrsta.

Pravo na naknadu štete

Član 65

Pravo na naknadu štete ima vlasnik nepokretnosti u granicama zaštićenog prirodnog dobra pod uslovom da je preduzeo mjere i radnje iz člana 64 ovog zakona, radi sprječavanja štete od zaštićenih divljih vrsta životinja.

Vlasnik nepokretnosti iz stava 1 ovog člana, dužan je da upravljaču prijavi nastanak štete najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka štete.

Procjenu štete utvrđuje komisija koju obrazuje upravljač (u daljem tekstu: komisija za procjenu štete).

Visinu naknade štete na osnovu procjene komisije za procjenu štete utvrđuje upravljač rješenjem.

Naknada za zabrane i ograničenja

Član 66

Vlasnik nepokretnosti kome se ograničava pravo korišćenja i raspolaganja nepokretnostima, ima pravo na naknadu štete srazmjerno umanjenju prihoda ostvarenih u momentu proglašavanja zaštićenog područja.

Vlasnik nepokretnosti podnosi upravljaču zahtjev o naknadi štete uz koji se prilažu dokazi o umanjenju prihoda koje je mogao ostvariti u momentu proglašavanja zaštićenog područja ili koje je mogao ostvarivati, a koje proističe iz ograničenja proisteklih proglašavanjem zaštićenih područja.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana, utvrđuju ugovorom upravljač i vlasnik nepokretnosti.

Ako se u roku od 30 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva vlasnik nepokretnosti i upravljač ne dogovore o visini naknade, visinu naknade određuje nadležni sud.

Obaveze vlasnika nepokretnosti i naknada štete

Član 67

Vlasnici nepokretnosti dužni su da dozvole upravljaču, organu uprave i licu koje ima dozvolu za vršenje istraživanja obavljanje poslova utvrđenih zakonom.

Ukoliko vlasnik nepokretnosti, pri vršenju radnji i aktivnosti, pričinu štetu na zaštićenom prirodnom dobru dužan je, da sprovede mjere remedijacije, u skladu sa zakonom kojim je uređena odgovornost za štetu u životnoj sredini.

Ukoliko upravljač zaštićenog prirodnog dobra, organ uprave ili lice koje ima dozvolu za vršenje istraživanja i obavljanje poslova utvrđenih zakonom, pričinio štetu vlasniku nepokretnosti pri vršenju radnji i aktivnosti, dužan je da štetu nadoknadi.

Vlasnik nepokretnosti iz stava 1 ovog člana, dužan je da upravljaču prijavi nastanak štete najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka štete.

Visinu naknade štete iz stava 2 ovog člana utvrđuje komisija za procjenu štete.

Naknadu štete vlasniku nepokretnosti isplaćuje lice koje je pri vršenju radnji i aktivnosti pričinilo štetu.

VII. SPELEOLOŠKI, GEOLOŠKI I PALEONTOLOŠKI OBJEKTI

Speleološki objekti

Član 68

Speleološki objekti su jame, pećine, pećinski nakit i drugi djelovi pećina su dobra od opšteg interesa.

Za speleološke objekte izrađuje se katastar speleoloških objekata kao digitalni geografski informacioni sistem (u daljem tekstu: katastar).

Katastar sadrži podatke o: položaju, osobinama, vrijednostima, vlasništvu, istraživanju i korišćenju speleoloških objekata.

Katastar uspostavlja i vodi organ uprave.

O otkriću speleološkog objekta nalazač je dužan da obavijesti organ uprave u roku od osam dana od dana otkrića.

Speleološkim objektima koji se nalaze na teritoriji zaštićenih područja i područja ekološke mreže upravlja upravljač zaštićenih područja i područja ekološke mreže.

Ukoliko se speleološki objekat nalazi na području ekološke mreže i predstavlja ciljani stanišni tip tog područja, na tom području radnje i aktivnosti mogu se obavljati na osnovu dozvole u skladu sa ovim zakonom.

Bliži sadržaj, način uspostavljanja i vođenja katastra propisuje Ministarstvo.

Zaštita i korišćenje speleoloških objekata

Član 69

U speleološkim objektima i njihovoj okolini zabranjeno je:

- zagađivati vodotoke i izvore ispuštanjem i unošenjem otrovnih materija;
- odlaganje uginulih životinja;
- odlaganje čvrstog otpada;
- uništavanje, oštećenje i odnošenje djelova pećinskog nakita, pećinskih sedimenata i fosilnih ostataka;
- uništavanje i odnošenje primjeraka faune i flore i narušavanje njihovih stanišnih uslova;
- uznemiravanje faune, posebno slijepih miševa;
- izvođenje građevinskih radova koji mogu prouzrokovati značajne nepovoljne i trajne promjene geomorfoloških i hidroloških obilježja;
- kopanje i bušenje, osim u cilju istraživanja i zaštite objekta;
- proizvoditi buku preko 45 Leq (dBA);
- paliti vatru ili koristiti druge materije čijim sagorijevanjem nastaje dim; i

- obavljati druge aktivnosti koje trajno ugrožavaju prirodne vrijednosti i značaj speleološkog objekta.

U speleološkom objektu mogu se vršiti sljedeće radnje i aktivnosti:

- organizovano posjećivanje, korišćenje ili uređenje speleološkog objekta ili njegovog dijela;
- otvaranje ili zatvaranje ulaza, odnosno izlaza speleološkog objekta postavljanjem vrata sa rešetkama na ulazu pri čemu razmak između rešetki mora biti dovoljan za neometano kretanje slijepih miševa i ptica;
- izgradnja, obnova ili sanacija podzemnog objekta;
- obavljanje naučnih i stručnih istraživanja;
- ronjenje;
- snimanje filmova ili fotografisanje;
- koje ne utiču na primarne osobine, uslove i prirodnu floru ili faunu u speleološkom objektu ili njegovom nadzemlju.

Radnje i aktivnosti iz stava 2 ovog člana u speleološkom objektu mogu se vršiti samo na osnovu dozvole koju izdaje organ uprave.

Dozvola iz stava 3 ovog člana izdaje se na zahtjev korisnika speleološkog objekta.

Zahtjev iz stava 4 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu),
- područje na kome se nalazi speleološki objekat;
- opis radnji i aktivnosti koje namjerava obavljati u speleološkom objektu;
- vremenski period realizacije radnji i aktivnosti.

Ukoliko ne postoje podaci o speleološkom objektu na osnovu kojih se može izdati dozvola, pravno ili fizičko lice koje podnose zahtjev za dobijanje dozvole za vršenje radnje i aktivnosti, dužno je da obezbijedi podatke angažovanjem naučne ili stručne institucije i ustanove koja se bavi istraživanjima speleoloških objekata.

Naučne i stručne institucije i ustanove koje se bave istraživanjima speleoloških objekata i speleološke organizacije dužne su da organu uprave dostave podatke o rezultatima istraživanja u roku od tri mjeseca od dana završetka istraživanja.

Naučne i stručne institucije i ustanove koje obavljaju istraživanja speleoloških objekata i speleološke organizacije u skladu sa dozvolom iz stava 3 ovog člana dužne su da obavijeste organ uprave o datumu početka istraživanja.

Vlasnik zemljišta na kom se nalazi speleološki objekat dužan je da omogući pristup i razgledanje tog objekta u skladu sa dozvolom organa uprave.

Vlasnik zemljišta na kom se nalazi speleološki objekat ne smije ugroziti ili oštetiti speleološki objekat, zatrpati ulaz, niti spriječiti njegovo korišćenje, kao i sprovesti druge radnje i aktivnosti koje su zabranjene.

Zaštićeni geološki i paleontološki objekti

Član 70

Zaštićeni geološki i paleontološki objekti (fosili, minerali, kristali i pećinski nakit) su djelovi geonasljeđa koji zbog svoje rijetkosti imaju izuzetan naučni značaj i mogu biti:

- primjerci sintipova i genotipova fosila, kao i tipske vrste fosila koji zbog svoje rijetkosti i izuzetnog naučnog značaja predstavljaju prirodnu vrijednost;
- pojedinačni minerali ili kristali, pećinski nakit koji zbog svoje rijetkosti i izuzetnog naučnog značaja predstavljaju prirodnu vrijednost;

- zbirke sintipova i genotipova fosila, tipskih vrsta fosila pojedinačnih minerala i kristala koji zbog svoje rijetkosti i izuzetnog naučnog značaja predstavljaju prirodnu vrijednost.

Zaštićene geološke i paleontološke objekte utvrđuje i proglašava zaštićenim prirodnim dobrima Ministarstvo na predlog stručnih i naučnih institucija koje se bave geološkim i paleontološkim istraživanjima.

Zabranjeno je sakupljanje i uništavanje zaštićenih fosila, minerala, kristala i pećinskog nakita i ugrožavanje njihovih nalazišta.

Ako se pojedini zaštićeni geološki i paleontološki zapis (fosili, minerali, kristali, pećinski nakit) ne mogu zaštititi na nalazištu, daju se na čuvanje pravnom licu nadležnom za prikupljanje i čuvanje prirodnjačkog materijala, koje je dužno da osigura njihovu zaštitu i omogući njihovu upotrebu u obrazovne, naučne i kulturne svrhe.

Fosili, minerali, kristali i pećinski nakit u svojini su Crne Gore.

Zaštita geoloških i paleontoloških objekata

Član 71

Zaštićeni geološki i paleontološki objekti (fosili, minerali, kristali i pećinski nakit) čuvaju se na mjestu pronalaska, odnosno nalazištu.

Ako se pojedini zaštićeni geološki i paleontološki objekti (fosili, minerali, kristali) ne mogu zaštititi na nalazištu daju se na čuvanje javnoj ustanovi nadležnoj za poslove kulture, radi obezbjeđenja njegove stručne zaštite i omogućavanja upotrebe u obrazovne i naučne svrhe.

Geološki i paleontoloških objekata koji imaju status zaštićenog kulturnog dobra ili su dio muzejskog materijala, dokumentacije i/ili lokaliteta štite se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara i muzejska djelatnost.

Ograničenja i zabrane

Član 72

Zabranjeno je uzimati iz prirode zaštićene geološke i paleontološke objekte koji su proglašeni zaštićenim ili se nalaze na objektu geonasljeđa, zaštićenom nalazištu ili ležištu mineralnih sirovina.

Zabranjen je izvoz geoloških i paleontoloških objekata koji su proglašeni zaštićenim.

Izuzetno, radnje iz st. 1 i 2 ovog člana mogu se obavljati radi naučnog i stručnog istraživanja, obrazovanja i izlaganja na izložbama, uz dozvolu organa uprave.

Nosilac dozvole dužan je da, u roku od šest mjeseci od završetka istraživanja, vrati geološki i paleontološki objekat u Crnu Goru, a najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka istraživanja, dostavi izvještaj o obavljenom istraživanju sa podacima o stanju nalazišta, mogućoj ugroženosti nalazišta i o potrebnim dodatnim istraživanjima i dodatnim mjerama zaštite.

Izvještaj se dostavlja Ministarstvu, organu uprave, organu uprave nadležnom za inspeksijske poslove i pravnom licu nadležnom za poslove prikupljanja i čuvanja prirodnjačkog materijala.

VIII. ZAŠTITA DIVLJIH VRSTA

Zaštita divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva

Član 73

Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva čine:

- primjerci samoniklih biljaka, gljiva i slobodnoživećih životinja i njihovi uzgojni primjerci;

- njihovi razvojni oblici (jaja, sjemenke, plodovi, micelije);
- njihovi djelovi i derivati;
- od njih dobijeni lako prepoznatljivi proizvodi.

Zabranjeno je istrebljivanje autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

Zabranjeno je branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihove populacije i povoljan status očuvanosti.

Zabranjeno je namjerno uznemiravanje i ubijanje divljih vrsta životinja, osim lova u skladu sa zakonom kojim se uređuje divljač i lovstvo.

Fizička i pravna lica mogu brati, sakupljati i koristiti divlje biljke i gljive, odnosno hvatati i ubijati divlje vrste životinja iz stava 3 ovog člana u komercijalne svrhe samo na osnovu dozvole organa uprave.

Pravna lica dužna su da uz zahtjev za branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja dostave spisak fizičkih lica koja će u ime i za račun tog pravnog lica obavljati radnje iz stava 5 ovog člana.

Uvoz, izvoz i tranzit divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva može se vršiti samo uz dozvolu organa uprave, a u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Pri prometu i tranzitu žive životinje moraju se prevoziti i čuvati na način kojim se obezbjeđuje sigurnost životinja od povrjeđivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja.

Tranzit divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva preko teritorije Crne Gore vrši se na osnovu dozvole o izvozu, odnosno uvozu izdate od nadležnog organa zemlje izvoza, odnosno zemlje uvoza.

Bliži način i uslove korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti i stavljati u promet, način praćenja stanja populacija i listu divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe utvrđuje Ministarstvo, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za šumarstvo.

Dozvole za naučna i obrazovna istraživanja

Član 74

Naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima odnosno područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama biljaka, životinja i gljiva mogu vršiti pravna ili fizička lica na osnovu dozvole organa uprave.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže ukoliko se istraživanja vrše u zaštićenom području i/ili području ekološke mreže, organa državne uprave nadležnog za šumarstvo ukoliko se istraživanja vrše na šumskim lokalitetima, odnosno Instituta ukoliko se istraživanje vrši u zaštićenom području i/ili području ekološke mreže na moru.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se za:

- 1) istraživanje zaštite i očuvanja tipova prirodnih staništa ili zaštićenih vrsta;
- 2) prekogranična istraživanja;
- 3) radove i istraživanja koji su neophodni za njihovu zaštitu, upravljanje i korišćenje populacija svih vrsta kojima prijeti istrebljenje;
- 4) istraživanja posebno ugroženih vrsta, uzimajući u obzir njihovu geografsku rasprostranjenost;

- 5) istraživanja zaštićenih područja i/ili područja ekološke mreže koja su posebno važna za migratorne vrste na njihovim migratornim putevima, kao i za zimska hranilišta i gnijezdišta;
- 6) procjenu populacija migratornih vrsta;
- 7) razvoj ili usavršavanje ekoloških metoda za sprječavanje oštećenja koja izazivaju ptice;
- 8) utvrđivanje uloge određenih vrsta kao indikatora zagađenja.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od tri godine.

Pravno i fizičko lice koje obavlja istraživanja na osnovu dozvole dužno je da obavijesti organ uprave o tačnom datumu početka istraživanja.

Pravno ili fizičko lice koje je obavilo istraživanja iz stava 1 ovog člana dužno je da organu uprave dostavi podatke o rezultatima istraživanja, u roku od mjesec dana od dana dobijanja rezultata istraživanja.

Pokretna zaštićena prirodna dobra i njihovi djelovi, radi naučnih istraživanja, mogu se iznositi iz Crne Gore na osnovu dozvole organa uprave.

Pokretna zaštićena prirodna dobra i njihovi djelovi iz stava 7 ovog člana moraju se vratiti u Crnu Goru, najkasnije tri mjeseca nakon završetka istraživanja.

Ukoliko se prilikom istraživanja iz stava 5 ovog člana utvrdi postojanje nove vrste za nauku, nosilac dozvole je dužan da holotip dostavi pravnom licu nadležnom za poslove prikupljanja i čuvanja prirodnjačkog materijala.

Zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih životinja

Član 75

Zabranjena je upotreba sredstava za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje.

Zabranjeno je korišćenje metoda za široko i neselektivno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja.

Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje sisara i riba su:

- zamke koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja
- samostrijel;
- slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci;
- mreže koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja;
- istjerivanje gasom ili dimom;
- električne smrtonosne ili omamljujuće naprave;
- vještačke svijetleće naprave, osim u ribolovu na moru;
- ogledala i druge zasljepljujuće naprave;
- odašiljači zvuka (magnetofoni, kasetofoni) koji emituju zvukove dozivanja, boli ili oglašavanja;
- naprave za osvjetljavanje cilja;
- optički nišani za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike;
- eksploziv;
- otrovi i otrovni ili omamljujući mamci;
- poluautomatsko ili automatsko oružje;
- letjelice;
- vozila na motorni pogon u pokretu;
- druga sredstva utvrđena međunarodnim ugovorima.

Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje ptica su:

- lijepak;
- kuke;
- žive ptice koje su slijepce ili osakaćene i koriste se kao mamac;
- magnetofoni;
- elektro uređaji za sječenje;
- izvori vještačkog svijetla, ogledala, uređaji za osvjetljavanje meta, nišanski uređaji za noćno gađanje koje čine elektronska lupa ili konverter;
- eksplozivi;
- mreže, zamke, otrovni ili anestetički mamci;
- poluautomatsko ili automatsko oružje sa magacinom u koji staje više od dva reda municije;
- letjelice;
- motorna vozila;
- čamci čija brzina prelazi pet kilometara na sat, osim motornih čamaca na otvorenom moru, koji se koriste u bezbjednosne svrhe maksimalne brzine 18 kilometara na sat.

Mjere zaštite migratornih divljih životinja

Član 76

Javni putevi, druge saobraćajnice i drugi objekti moraju se graditi na način da se umanju negativan efekat na puteve migratornih divljih životinja i omogući sigurno prelaženje divljih životinja na odgovarajućim prostornim razmacima.

Mjere iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se primjenom posebnih konstrukcijskih i tehničko-tehnoloških rješenja (ekološki mostovi, izgrađeni prolazi i prelazi, tuneli, propusne cijevi, kanali, sigurnosni i usmjeravajući objekti, riblje staze, liftovi) na samim objektima i u njihovoj okolini.

Mjere zaštite i način održavanja tehničko-tehnoloških rješenja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja.

Unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva

Član 77

Zabranjeno je unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka (u daljem tekstu: alohtonih vrsta) u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, unošenje alohtonih vrsta ako je naučno dokazano i prihvatljivo u pogledu zaštite prirode, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave i ako je u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Dozvolu iz stava 2 ovog člana organ uprave izdaje na osnovu:

- procjene rizika na prirodu;
- dokaza o adekvatnom smještaju u slučaju životinjske vrste;
- izjave o svrsi unošenja jedinke tih vrsta.

Prije izdavanja dozvole pribavlja se saglasnost organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva i organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove.

Procjenu rizika na prirodu iz stava 3 alineja 1 ovog člana izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave odnosno Institut ukoliko se radi o morskim vrstama.

Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica.

Komisija za procjenu rizika, odnosno Institut, sačinjava izvještaj o procjeni rizika na prirodu i dostavlja ga organu uprave radi izdavanja dozvole.

Troškove izrade procjene rizika snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole.

Zahtjev iz stava 8 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- lokalitet na kome se planira unošenje alohtonih vrsta;
- svrha planiranog unošenja i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode;
- narodni i stručni naziv vrste koja se unosi u ekosistem;
- vremenski period realizacije radnji.

Ukoliko se radi o ponovnom izvozu iz bilo koje zemlje, podnosilac zahtjeva iz stava 8 ovog člana dužan je da dostavi i dozvolu za izvoz, potvrdu o ponovnom izvozu ili sertifikat o porijeklu izdat u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane nadležnog organa zemlje izvoza ili ponovnog izvoza.

Način izrade procjene rizika iz stava 3 ovog člana i člana 79 stava 2 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Nenamjerno unošenje alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva

Član 78

Ako dođe do nenamjernog unošenja alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva na područje Crne Gore ili ako postoji opravdana sumnja da će doći do takvog unošenja, organ uprave preduzima mjere radi uništavanja ili sprječavanja daljeg širenja unešenih alohtonih vrsta.

Ponovno unošenje nestalih divljih vrsta

Član 79

Ponovno unošenje nestalih autohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme može se vršiti uz dozvolu organa uprave.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje organ uprave, na osnovu prethodno izrađene procjene rizika.

Troškove procjene rizika ponovnog unošenja autohtonih vrsta na prirodu snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- svrha planiranog unošenja i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode;
- lokalitet na kome se planira unošenje autohtonih vrsta;
- opis radnji koje namjerava obavljati;
- vremenski period realizacije radnji.

Prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja

Član 80

Prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar Crne Gore može se vršiti samo na osnovu dozvole organa uprave.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- dokaz o porijeklu primjeraka;
- podatke o sredstvima za prenošenje i mjestu na koje će se vršiti prenos i čuvanje jedinki;
- podatke o cilju prenošenja jedinki;

- vremenski period u kome se vrši prenošenje.

Dozvola iz stava 1 ovog člana ne izdaje se u slučaju prenošenja žive životinje radi veterinarskog tretmana.

Držanje divljih vrsta životinja

Član 81

Pravno ili fizičko lice može držati divlje vrste životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima, bazenima ili kavezima, u skladu sa zakonom, uz dozvolu organa uprave.

Zabranjeno je držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu u neprikladnim uslovima i bez odgovarajuće brige.

Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na zahtjev pravnog ili fizičkog lica koje ispunjava uslove iz člana 83 ovog zakona.

Fizičko ili pravno lice iz stava 1 ovog člana koje pribavi jedinku divlje vrste životinja, s namjerom njenog držanja u zatočeništvu, dužno je da podnese zahtjev za izdavanje dozvole i o tome obavijesti organ uprave i inspekciju nadležnu za zaštitu prirode i veterinarsku inspekciju, u roku od 30 dana od dana pribavljanja jedinke divlje vrste životinja.

Ukoliko fizičko lice pribavi jedinku divlje vrste životinja, a ne podnese zahtjev u roku od 15 dana od dana pribavljanja jedinke, jedinka će se oduzeti i predati ovlašćenom licu iz člana 83 ovog zakona na čuvanje.

Obilježavanje divlje vrste životinje

Član 82

Divlje vrste životinja koje se drže u zatočeništvu i koje se koriste za naučna istraživanja moraju se obilježiti.

Troškove obilježavanja divljih vrsta životinja snosi fizičko ili pravno lice koje ima dozvolu za držanje divljih i zaštićenih vrsta.

Obilježavanje divljih vrsta životinja u zavisnosti od vrste vrši se nožnim prstenovima, mikročipovima, krilnim markerima i satelitskim odašiljačima.

Obilježavanje divljih vrsta ptica vrši se nožnim prstenovima, krilnim markerima i satelitskim odašiljačima.

Obilježavanje iz stava 4 ovog člana vrše pravna lica na osnovu dozvole organa uprave.

Dozvola iz stava 5 ovog člana izdaje se pravnom licu koje ispunjava uslove u pogledu kadra i opreme.

Dozvola iz stava 5 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište i matični broj);

- podatke o odgovarajućoj opremi i kadru.

Pravna lica iz stava 5 ovog člana dužna su da dostavljaju organu uprave podatke o obilježenim divljim vrstama.

Obilježavanje divljih vrsta životinja mikročipovima vrše veterinarske ambulante koje ispunjavaju uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje veterinarstvo.

Veterinarska ambulanta je dužna da, u roku od 15 dana od dana obilježavanja životinje, u pisanoj formi, obavijesti organ uprave o izvršenom obilježavanju.

Organ uprave vodi evidenciju o obilježenim životinjama.

Primjerci životinja obilježeni izvan Crne Gore smatraće se obilježenim u skladu sa ovim zakonom ako su obilježeni u skladu sa međunarodnim standardima obilježavanja.

Bliže uslove iz stava 6 ovog člana, karakteristike sredstava za obilježavanje divljih životinja (nožni prstenovi, mikročipovi, krilni markeri i satelitski odašiljači), način obilježavanja i vođenja evidencije o obilježenim divljim životinjama propisuje Ministarstvo.

Oduzimanje životinja koje se drže u zatočeništvu

Član 83

Primjerci divljih vrsta životinja koje se drže u zatočeništvu bez dozvole i suprotno uslovima datim u dozvoli za držanje u zatočeništvu privremeno ili trajno se oduzimaju i predaju pravnom licu ili fizičkom licu koje ovlasti organ uprave.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pravnom i fizičkom licu koje ispunjava uslove u pogledu prostora, opreme i kadra.

U slučaju da u Crnoj Gori ne postoji pravno lice i fizičko lice koje ispunjava uslove za držanje pojedinih primjeraka divljih vrsta životinja ti primjerci se mogu predati stranom pravnom licu u drugoj državi koje je ovlašćeno za čuvanje i držanje životinja.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obavještanje

Član 84

Pravno ili fizičko lice dužno je da, bez odlaganja, obavijesti organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole, a posebno ako se radi o:

- uginuću primjerka životinjske vrste;
- uništenju primjerka životinjske vrste;
- bijegu primjerka životinjske vrste;
- drugim okolnostima koje mogu uticati na izdatu dozvolu.

Uzgoj divljih vrsta životinja

Član 85

Pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove iz člana 83 stav 2 ovog zakona, može da uzgaja divlje vrste životinja u zatočeništvu na osnovu dozvole organa uprave.

Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na zahtjev pravnog ili fizičkog lica.

Vlasnik divlje vrste životinje iz stava 1 ovoga člana, dužan je da se brine da životinja ne pobjegne i odgovoran je za štetu koju ta životinja prouzrokuje u slučaju bijega.

Izuzetno od stava 1 ovog člana ukoliko se uzgajanje vrši radi poljoprivredne djelatnosti, slatkovodnog i morskog ribarstva i lova dozvole se izdaju u skladu sa posebnim zakonima.

Promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva

Član 86

Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva autohtone i alohtone mogu se stavljati u promet u komercijalne svrhe.

Promet iz stava 1 ovog člana mogu da obavljaju pravna ili fizička lica koja ispunjavaju uslove iz člana 83 stav 2 ovog zakona.

Pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana treba da imaju dozvolu organa uprave za stavljanje u promet iz člana 94 ovog zakona.

Prometom u komercijalne svrhe iz stava 1 ovog člana smatra se prodaja i kupovina, izlaganje javnosti radi sticanja dobiti, korišćenje u svrhu sticanja dobiti, držanje radi prodaje, nuđenje na prodaju, kao i najam i razmjena biljaka, životinja i gljiva.

Predmet prometa u komercijalne svrhe može biti samo divlja biljka, životinja i gljiva koja je uzgajana na osnovu dozvole iz člana 85 ovog zakona.

Listu divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva za koje je zabranjen promet u komercijalne svrhe utvrđuje Ministarstvo.

Zaštita divljih vrsta ptica

Član 87

Divlje ptice koje žive u prirodi uživaju zaštitu u skladu sa ovim zakonom.

Zaštita divljih ptica vrši se:

- sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica;
- uspostavljanjem ekološke mreže čiji su sastavni dio područja važna za očuvanje ptičijih staništa i vrsta;
- sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje i upravljanje ptičijim staništima u skladu sa ekološkim potrebama unutar područja ekološke mreže zona i van njih;
- obnavljanjem uništenih biotopa;
- preduzimanje mjera da bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice u okviru ekološke mreže.

Pojedine divlje vrste ptica mogu se nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i njihove bilo koje prepoznatljive djelove ili derivate prodavati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje lovstvo.

Listu divljih vrsta ptica iz stava 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove lovstva.

Zabranjeno je ubijanje ili hvatanje, premještanje, uništavanje ili uklanjanje gnijezda ptica, čak i ako su prazna, jaja i njihovo uznemiravanje, naročito u vrijeme othranjivanja ptića i tokom razmnožavanja, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji suprotno zakonu.

Lovne vrste ptica štite se u vrijeme lovostaja i u periodu reprodukcije, mitarenja i njihovnog povratka sa zimovališta (prolječna seoba) u skladu sa zakonom kojim se uređuje divljač i lovstvo.

Stubovi i tehničke komponente srednjenaponskih i visokonaponskih vodova moraju se graditi na način da se ptice zaštite od strujnog udara i mehaničkog povređivanja.

Odredba stava 7 ovoga člana ne odnosi se na gornje vodove željeznica.

Pri izgradnji visokih objekata (vjetrogeneratora, stubova, tornjeva, mostova) primjenjuju se tehničko-tehnološke mjere koje se odnose na osvijetljavanje objekata, kako bi se izbjegli negativni uticaji tih objekata na ptice.

Radi očuvanja i zaštite divljih vrsta ptica vrši se praćenje brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica u skladu sa međunarodnim obavezama.

Na osnovu praćenja brojnosti i stanja populacija divljih vrsta ptica određuju se kategorije divljih ptica i to:

- vrste kojima prijete istrebljenje;
- vrste koje su osjetljive na konkretne promjene u njihovom staništu;

- vrste koje se smatraju rijetkim zbog male populacije ili ograničene lokalne rasprostranjenosti;
- druge vrste koje zahtijevaju posebnu pažnju zbog posebne prirode njihovog staništa.

Na osnovu rezultata praćenja organ uprave utvrđuje mjere zaštite migratornih vrsta divljih ptica u pogledu njihovog uzgajanja, mijenjanja perja i mjesta za ishranu tokom zime i usputnih stanica na njihovim migratornim putevima, zaštiti močvara, a naročito močvara od međunarodnog značaja, sprječavanje zagađivanja ili propadanja staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na divlje vrste ptica.

Način praćenja brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica utvrđuje Ministarstvo.

Izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštitu ptica

Član 88

Ubijanje ili hvatanje, premještanje gnijezda ptica, njihovo uznemiravanje, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji, može se dozvoliti u slučaju da ne postoji nijedno drugo zadovoljavajuće rješenje, samo na osnovu dozvole organa uprave i to radi:

- zaštite javnog zdravlja i bezbjednosti;
 - zaštite vazdušne bezbjednosti;
 - sprječavanja oštećenja usjeva, stoke, šuma, riba i voda;
 - zaštite biljnog i životinjskog svijeta;
 - istraživanja i podučavanja, obnavljanja populacije, ponovnog uvođenja i uzgajanje koje je neophodno za te svrhe;
 - hvatanja, zadržavanja ili drugih vidova korišćenja nekih vrsta ptica u malom broju primjeraka, pod strogo nadziranim uslovima i na selektivnoj osnovi.
- Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:
- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
 - način, sredstva ili metode koje će se koristiti;
 - vrste ptica;
 - svrhe i razloge sprovođenja radnji;
 - vremensko trajanje vršenja radnji;
 - način i rokove izvještavanja o primjeni dozvole organu uprave.

O realizaciji dozvola iz stava 1 ovog člana, sredstvima, metodama, lokacijama, razlozima sprovođenja i izdavanja dozvola, kao i načinu realizacije dozvoljenih radnji nad divljim pticama, organ uprave sačinjava godišnji izvještaj i dostavlja ga Evropskoj komisiji.

Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva

Član 89

Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva koje su ugrožene ili mogu postati ugrožene, rijetke i endemične i koje imaju poseban značaj sa genetičkog, ekološkog, ekosistemskog, naučnog, zdravstvenog i ekonomskog aspekta su zaštićene divlje vrste.

Zaštićenom divljom vrstom biljaka, životinja i gljiva može se utvrditi:

- divlja vrsta kojoj prijeti izumiranje na području Crne Gore i pripada kategoriji krajnje ugrožene i ugrožene vrste;
- iščezla vrsta u Crnoj Gori koja je vraćena programom reintrodukcije;
- usko rasprostranjena vrsta (endem i relik);
- divlja vrsta zaštićena na osnovu zaključenog međunarodnog ugovora;
- divlja vrsta koja je osjetljiva, odnosno ranjiva, rijetka ili endemična;

- divlja vrsta koja nije ugrožena, ali je radi njenog izgleda moguće zamijeniti sa ugroženom divljom vrstom.

Kao zaštićena divlja vrsta biljaka, životinja i gljiva može se utvrditi i ugrožena autohtona odomaćena biljna sorta i životinjska pasmina određene vrste, koja se razvila kao posljedica tradicionalnog uzgoja i čini dio prirodne i etno-kulturne baštine.

Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva štite se na način kojim se postiže ili održava njihov povoljan status očuvanosti.

Status očuvanosti zaštićenih vrsta smatra se povoljnim kad:

- je brojnost populacije vrste stabilna i dugoročno održiva;
- se prirodno stanište vrste ne smanjuje niti će se smanjiti u bliskoj budućnosti;
- postoji i ubuduće će postojati dovoljno veliko stanište za održavanje populacija na dugoročnoj osnovi.

Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva utvrđuje Ministarstvo, na osnovu procjene ugroženosti pojedinih vrsta i obaveza iz potvrđenih međunarodnih ugovora, kao i na osnovu nacionalnih i međunarodnih crvenih lista i druge stručne dokumentacije, na predlog organa uprave i uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poljoprivredu, šumarstvo i divljač.

Lista iz stava 6 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Crvene liste divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva

Član 90

Crvene liste divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva utvrđuje organ uprave na osnovu međunarodnih crvenih lista i naučnih podataka prema stepenu ugroženosti, rasprostranjenosti, brojnosti populacije i drugim karakteristikama pojedinačnih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva.

Na osnovu crvenih lista iz stava 1 ovog člana organ uprave može izraditi crvenu knjigu, koja sadrži i mjere zaštite i mjere za poboljšanje statusa ugroženih vrsta, način postupanja i područje rasprostranjenosti zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i mjere zaštite njihovih staništa.

Zaštita i očuvanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva

Član 91

Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva čine:

- primjerci samoniklih biljaka, gljiva i slobodnoživećih životinja i njihovi uzgojeni primjerci;
- njihovi razvojni oblici (jaja, sjemenke, plodovi i micelije);
- njihovi djelovi i derivati;
- od njih dobijeni lako prepoznatljivi proizvodi.

Zabranjeno je istrebljivanje zaštićene autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

Zabranjeno je branje, sakupljanje, korišćenje, uništavanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, uznemiravanje, hvatanje, odstrijel, ozljeđivanje zaštićenih divljih vrsta životinja, smanjivanje brojnosti populacije zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (uklanjanje i ubijanje), uništavanje ili ugrožavanje njihovih staništa ili mijenjanje njihovih životnih uslova.

Zabranjeno je zaštićene divlje vrste životinja:

- 1) hvatati, držati, posjedovati, odnosno ubijati, uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije;

- 2) uzgajati i stavljati u promet, pribavljati na drugi način i preparirati;
- 3) oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja;
- 4) uništavati ili uzimati jaja iz prirode;
- 5) držati ukoliko je njihov lov i hvatanje zabranjen;
- 6) kupovati, prodavati, transportovati zbog prodaje, držati zbog prodaje i nuditi na prodaju žive ili mrtve primjerke i bilo koji njihov prepoznatljivi dio ili derivat;
- 7) koristiti na način ili putem metoda koji se koriste za sveobuhvatno ili neselektivno hvatanje ili ubijanje ili koje izazivaju lokalno nestajanje vrsta.

Zabranjeno je zaštićene divlje vrste biljaka i gljiva:

- namjerno brati, sakupljati, posjedovati, sjeći, iskorjenjivati, uništavati u njihovom prirodnom okruženju u prirodi;
- kupovati, prodavati ili razmjenjivati i nuditi na prodaju ili razmjenu primjeraka tih vrsta uzetih iz prirode.

Izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštićene divlje vrste

Član 92

Radnje iz člana 91 st. 4 i 5 ovog zakona, mogu se vršiti ukoliko ne postoji nijedno drugo zadovoljavajuće rješenje i ukoliko radnje ne nanose štetu održavanju populacija zaštićenih vrsta na nivou povoljnog statusa zaštite na njihovom prirodnom području, samo na osnovu dozvole organa uprave i to radi:

- zaštite divlje faune i flore i zaštite prirodnih staništa;
- sprječavanja ozbiljnih oštećenja, naročito usjeva, stoke, šuma, riba, voda i drugih tipova dobara;
- zaštite javnog zdravlja i bezbjednosti ili iz drugih imperativnih razloga važnijeg javnog interesa, uključujući razloge socijalne ili ekonomske prirode i razloge od primarnog značaja za životnu sredinu;
- istraživanja i obrazovanja, repopulacije za ponovno uvođenje u prirodu tih vrsta i za uzgajanje koje je neophodno u ove svrhe, uključujući i vještačko razmnožavanje biljaka;
- zadržavanja određenih primjeraka zaštićenih vrsta pod strogo kontrolisanim uslovima, na selektivnoj osnovi i u ograničenoj mjeri, uzimanja ili u ograničenom broju.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- način, sredstva ili metode koje će se koristiti u izvršenju radnje;
- podatke o lokaciji na kojoj će se vršiti radnje;
- vrste koje su predmet radnje,
- svrhe i razloge sprovođenja radnji i vremensko trajanje vršenja radnji.

O realizaciji dozvola iz stava 1 ovog člana, sredstvima, metodama, lokacijama, razlozima sprovođenja i izdavanja dozvola, kao i načinu realizacije dozvoljenih radnji nad zaštićenim vrstama organ uprave sačinjava dvogodišnji izvještaj o izdatim dozvolama iz stava 1 ovog člana i dostavlja ga Evropskoj komisiji.

Držanje zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva

Član 93

Pojedini primjerci zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva mogu se držati u zatočeništvu, uzgajati i stavljati u promet, odnosno prodavati i kupovati samo uz dozvolu organa uprave, pod uslovom da se radi o primjercima:

- 1) koji su uvezeni u Crnu Goru u skladu sa zakonom i imaju vlasnika;
- 2) odgajenim na farmama, plantažama, centrima za razmnožavanje;
- 3) za koje vlasnik ima dokaz o zakonitom sticanju, odnosno porijeklu primjeraka.

Pod dokazom o zakonitom sticanju, odnosno porijeklu iz stava 1 ovog člana smatra se potvrda, uvjerenje, sertifikat, uvozna ili izvozna dozvola i/ili mišljenje stručne ili naučne organizacije o porijeklu vrsta.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- lokalitet na kome se planira unošenje vrste;
- narodni i stručni naziv vrste koje će se držati u zatočeništvu, odnosno uzgajati ili stavljati u promet;
- način držanja u zatočeništvu, odnosno način uzgajanja ili stavljanja u promet.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ uprave može dozvoliti držanje u zatočeništvu, uzgajanje i promet zaštićenih divljih vrsta životinja, ako se radi o zaplijenjenim ili oduzetim primjercima i ako to nije u suprotnosti sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Primjerci zaštićenih divljih vrsta životinja iz st. 1 i 4 ovoga člana moraju biti obilježeni u skladu sa članom 82 ovog zakona.

Lice koje nađe uginuli, odnosno bolesni ili povrijeđeni primjerak zaštićene divlje životinje dužno je da odmah o tome obavijesti organ uprave.

Organ uprave može licu iz stava 6 ovog člana, ako posjeduje odgovarajuće znanje i uslove, dozvoliti držanje bolesne ili povrijeđene životinje u zatočeništvu, radi liječenja i oporavka.

Promet zaštićenim divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva

Član 94

Promet pojedinih zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata koje su zaštićene u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave po prethodno pribavljenom mišljenju Instituta, ukoliko se vrši unos divljih vrsta sa mora, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- svrhu prometa;
- vremenski period realizacije radnji.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilaže se sljedeća dokumentacija:

- dokaz da je pravo raspolaganja jedinkom divlje vrste biljke, životinje i gljive stečeno u skladu sa zakonom ili se radi o uzgojenom primjerku;
- dokaz o obilježavanju životinja;
- dozvola o izvozu nadležnog organa zemlje izvoza, u slučaju uvoza.

Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se samo ako organ uprave utvrdi da promet koji se odobrava ne ugrožava divlje populacije biljaka, životinja ili gljiva.

Izdane dozvole se upisuju u registar koji vodi organ uprave.

Tranzit zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja ili gljiva preko teritorije Crne Gore može se vršiti na osnovu dozvole o izvozu, odnosno uvozu izdate od nadležnog organa zemlje izvoza, odnosno zemlje uvoza.

Pri prometu i tranzitu žive životinje se moraju prevoziti i čuvati na način kojim se obezbjeđuje sigurnost životinja od povređivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja.

Bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola iz stava 1 ovog člana, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola propisuje Ministarstvo.

Prijava prometa

Član 95

Promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata obavezno se prijavljuje na graničnom prelazu organu uprave nadležnom za poslove carina, u skladu sa carinskim zakonom.

Promet iz stava 1 ovog člana vrši se preko graničnih prelaza na kojima postoji organizovana veterinarska i fitosanitarna kontrola.

Organ uprave nadležan za poslove carine je dužan da prijavljenu pošiljku iz stava 1 ovog člana pregleda i ovjeri dozvolu iz člana 94 ovog zakona i da ovjerenu kopiju dozvole dostavi organu uprave.

Obaveze organa uprave nadležnog za poslove carine

Član 96

Ako organ uprave nadležan za poslove carina prilikom uvoza, izvoza, unosa, iznosa, ili tranzita ne može da odredi da li biljke, životinje ili gljive pripadaju vrsti čiji uvoz ili izvoz podliježe zabranama ili ograničenjima, može ih privremeno oduzeti i:

- 1) o trošku carinskog obveznika primaoca/uvoznika, odnosno pošiljaoca/izvoznika robe (u daljem tekstu: carinskog obveznika), sam čuvati ili dati nekome na čuvanje do utvrđivanja statusa vrste čiji uvoz, izvoz, ponovni izvoz ili tranzit podliježe ograničenjima;
- 2) predati na čuvanje carinskom obvezniku do okončanja postupka, ali uz zabranu raspolaganja.

Organ uprave nadležan za poslove carina može zahtijevati od carinskog obveznika izjavu da predmetna vrsta nije zaštićena.

Organ uprave nadležan za poslove carina će privremeno oduzeti primjerak biljke, životinje ili gljive za koji u postupku carinske kontrole utvrdi da se uvozi, izvozi, unosi ili iznosi ili da je u tranzitu bez dozvole ili drugih dokumenata, do okončanja postupka.

O privremeno oduzetim vrstama iz st. 1 i 3 ovog člana, organ uprave nadležan za poslove carina izdaje potvrdu.

Privremeno oduzete vrste biljaka, životinja ili gljiva predaju se na čuvanje ovlašćenom pravnom ili fizičkom licu, koje ispunjava uslove u pogledu prostora, opreme i kadra ili carinskom obvezniku sa zabranom prava raspolaganja.

Ako se propisana dozvola ili drugi dokumenti ne dostave u roku od mjesec dana nakon privremenog zadržavanja ili u produženom roku koji može iznositi najduže dva mjeseca, organ uprave nadležan za poslove carina donosi rješenje o oduzimanju.

U slučajevima iz st. 2 do 6 ovog člana, organ uprave nadležan za poslove carina dužan je da odmah obavijesti organ uprave, radi evidencije i donošenja odluke o zbrinjavanju oduzete vrste.

Kada se vrste zaplijene ili oduzmu, troškove (troškovi hrane, smještaja, prevoza, vraćanja i drugo) snosi carinski obveznik.

Bliže uslove iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

IX. OČUVANJE GENETSKE RAZNOVRSNOSTI

Osnivanje banke gena

Član 97

Radi očuvanja genetske raznovrsnosti divljih biljaka, životinja i gljiva osniva se banka gena.

Uzimanje genetskog materijala iz prirode radi korišćenja ne smije ugrožavati opstanak ekosistema ili populaciju divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u njihovim staništima.

Pristup izvorima genetskog materijala

Član 98

Genetski materijal iz prirode može se koristiti u skladu sa ovim zakonom.

Na genetskom materijalu koji je stvoren od genetičkog materijala divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva ne može se steći svojina.

Banka gena

Član 99

U bankama gena čuva se biološki materijal nadzirane ili uzgajane populacije ili djelovi biljaka, životinja i gljiva, sjeme, spore, polne ćelije i drugi biološki materijali, koji se koriste radi očuvanja vrsta, odnosno njihovog genetskog fonda i potencijala.

Banku gena iz stava 1 ovog člana može da osnuje pravno ili fizičko lice, koje ispunjava uslove u pogledu prostora, opreme i kadra, na osnovu dozvole organa uprave.

Ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana utvrđuje organ uprave.

Dozvola iz stava 2 ovog člana izdaje se na zahtjev pravnog ili fizičkog lica.

Zahtjev iz stava 4 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu);
- podatke o količini materijala koji će se sakupljati;
- lokalitet na kojem će se vršiti istraživanje ili sakupljanje.

Uz zahtjev se prilaže:

- dozvola za naučna i obrazovna istraživanja iz člana 74 ovog zakona;
- dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana;
- drugi dokazi od značaja za dobijanje dozvole.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana utvrđuje Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove šumarstva.

X. PRAĆENJE STANJA PRIRODE

Praćenje stanja očuvanosti prirode

Član 100

Stanje očuvanosti prirode prati se na osnovu petogodišnjeg plana monitoringa (u daljem tekstu: plan monitoringa) koji donosi Vlada.

Plan monitoringa sprovodi se na osnovu godišnjeg programa monitoringa koji donosi Vlada do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Plan monitoringa i program iz stava 2 ovog člana naročito sadrže:

- način praćenja i ocjene statusa divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva uključujući ptice, njihova staništa i stanišne tipove,
- način praćenja stanja zaštićenih područja.

Monitoring sprovodi organ uprave.

Za pojedine poslove iz programa monitoringa organ uprave može angažovati pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i opreme.

Lokalna uprava može pratiti stanje očuvanosti prirode na svojoj teritoriji o svom trošku.

Sredstva za sprovođenje plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

Bliži sadržaj plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa i uslove iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izveštavanje

Član 101

Godišnji izvještaj o sprovođenju plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa sačinjava organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem tog plana i programa.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana naročito sadrži podatke o stanju prirode, rezultate praćenja stanja vrsta, stanišnih tipova i ptica, predlog mjera za očuvanje koje treba preduzeti za održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa vrsta i površina staništa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana sastavni je dio informacije o stanju životne sredine.

Informaciju o stanju prirode mogu sačinjavati organi lokalne uprave i upravljači zaštićenih prirodnih dobara.

Informacija iz stava 4 ovog člana dostavlja se organu uprave.

Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa sačinjava svake šeste godine izvještaj o stanju prirode koji obuhvata informacije o stanju očuvanosti vrsta, stanišnih tipova i ptica kao i mjere za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa vrsta i površina staništa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa i dostavlja ga Evropskoj komisiji.

XI. PRISTUP INFORMACIJAMA I PROMOVISANJE ZAŠTITE PRIRODE

Dostavljanje podataka o stanju prirode

Član 102

Ministarstvo, organ uprave, nadležni organi lokalne uprave i upravljači dužni su da na zahtjev zainteresovanih pravnih i fizičkih lica, dostavljaju podatke o stanju i zaštiti prirode, osim podataka koji se smatraju tajnim u skladu sa zakonom.

Podaci iz stava 1 ovog člana dostavljaju se podnosiocu zahtjeva u skladu sa zakonom.

Dan zaštite prirode

Član 103

Dan zaštite prirode obilježava se svake godine 22. maja na Međunarodni dan biodiverziteta.

Na dan zaštite prirode mogu se organizovati vaspitne, obrazovne, rekreativne, stručne i druge aktivnosti kojima se na primjeren način podstiče i unaprjeđuje zaštita prirode.

XII. FINANSIRANJE ZAŠTITE PRIRODE

Obezbjeđenje sredstava za zaštitu prirode

Član 104

Sredstva za zaštitu prirode obezbjeđuju se:

1) iz budžeta Crne Gore za:

- zaštitu zaštićenih prirodnih dobara koje proglašava Skupština i Vlada;
- sprovođenje mjera utvrđenih planom upravljanja koji donosi Vlada i Ministarstvo;
- isplatu naknade štete nanijete od strane zaštićenih divljih vrsta životinja;
- isplatu naknade vlasnicima nepokretnosti za ograničenja svojinskih prava u zaštićenim prirodnim dobrima koje proglašava Skupština i Vlada;
- druge namjene utvrđene ovim zakonom;

2) iz budžeta jedinice lokalne samouprave za:

- zaštitu prirodnih dobara koje proglašava jedinica lokalne samouprave;
- sprovođenje mjera zaštite utvrđenih planom upravljanja koji donosi nadležni organ lokalne samouprave;
- isplatu naknade vlasnicima nepokretnosti za ograničenja svojinskih prava u zaštićenim prirodnim dobrima koje proglašava jedinica lokalne samouprave;
- druge namjene utvrđene ovim zakonom.

XIII. ČUVANJE ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH DOBARA

Služba zaštite

Član 105

Upravljač je dužan da organizuje službu zaštite radi čuvanja zaštićenog prirodnog dobra.

Službu zaštite vrše čuvari zaštićenog prirodnog dobra (u daljem tekstu: zaštitari), koji ispunjavaju uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine.

Zaštitar je dužan da vrši dužnost u službenom odijelu, ima identifikacionu oznaku i može nositi oružje, u skladu sa zakonom.

Identifikacionu oznaku iz stava 3 ovog člana izdaje organ uprave nadležan za poslove policije u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine.

Prava i dužnosti zaštitara

Član 106

Kada zaštitar, u vršenju službe, ustanovi da je učinjena povreda pravila unutrašnjeg reda i kršenja režima zaštite ovlašćen je i dužan da:

- legitimise lice koje zatekne u zaštićenom prirodnom dobru;
- daje upozorenja ili izdaje naređenja u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine;
- izvrši pregled lica, svih vrsta vozila, plovila, stvari i tovara;
- zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine;
- obezbijedi mjesto događaja u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine;
- privremeno oduzme predmete kojima je izvršen prekršaj ili krivično djelo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog djela i da predmete preda upravljaču zaštićenog prirodnog dobra radi čuvanja;
- odmah obavijesti organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora;
- lice bez ličnih isprava, zatečeno u vršenju prekršaja ili krivičnog djela, odmah preda ili obavijesti nadležni organ za poslove policije;
- zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mjere za sprječavanje i uklanjanje štetnih posljedica;
- saraduje sa vlasnicima i korisnicima prava na nekretninama u zaštićenom prirodnom dobru u cilju zaštite prirode;
- pruža pomoć posjetiocima zaštićenog prirodnog dobra i lokalnom stanovništvu.

U vršenju službe zaštitar je dužan da pokaže identifikacionu oznaku.

Zaštitar je dužan da licu od kojeg je naplatio novčanu kaznu ili oduzeo sredstva i druge predmete izda odgovarajuću potvrdu.

Zaštitar mora da ispunjava uslove i ima dozvolu za vršenje poslova zaštite u skladu sa posebnim zakonom kojim uređuje zaštita lica i imovine.

XIV. NADZOR

Upravni nadzor

Član 107

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo i nadležni organi lokalne uprave, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Nadzor nad radom upravljača vrši Ministarstvo, odnosno nadležni organ lokalne uprave.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Prava i dužnosti ekološkog inspektora

Član 108

U vršenju poslova inspeksijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- korišćenje i upotrebu zaštićenih prirodnih dobara i drugih djelova prirode;
- da li se sprovode smjernice i uslove zaštite prirode koje su definisane strateškim i planskim dokumentima i programima;
- da li se zaštićena područja koriste u skladu sa studijom zaštite odnosno prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom;

- da li se radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima obavljaju na propisan način;
- sprovođenje neposredne zaštite, očuvanja i korišćenja zaštićenih prirodnih dobara odnosno zaštićenih područja i/ili područja ekološke mreže;
- sprovođenje mjera definisanih u studiji, za područja ekološke mreže;
- da li se pristupilo donošenju plana ili programa odnosno realizaciji projekta, koji se odnose na područja ekološke mreže, bez saglasnosti na studiju;
- sprovođenje kompenzatornih mjera definisanih u postupku utvrđivanja preovladavajućeg javnog interesa;
- da li upravljač zaštićenog područja/ili područja ekološke mreže izvršava obaveze ustanovljene ovim zakonom i aktom o zaštiti;
- da li se radnje i aktivnosti u speleološkom objektu obavljaju uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li su naučne i stručne institucije i ustanove koje se bave istraživanjima speleoloških objekata i speleološke organizacije organu uprave dostavile podatke o rezultatima istraživanja, u propisanom roku;
- da li se korišćenje zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata (fosili, minerali, kristali, pećinski nakit i dr) obavljaju u skladu sa dozvolom organa uprave;
- da li se branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja vrši u skladu sa dozvolom organa uprave;
- da li se naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama, obavljaju uz dozvolu organa uprave i u skladu sa izdatom dozvolom;
- da li se prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar teritorije Crne Gore vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se držanje divlje vrsta životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima, bazenima ili kavezima, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se obilježavanje divljih vrsta ptica vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa izdatim dozvolama;
- da li se oduzete vrste biljaka, životinja ili gljiva čuvaju na propisan način;
- da li nosilac dozvole za držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu obavještava organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole;
- da li se uzgoj divljih vrsta životinja vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se postupanje sa pticama vrši u skladu sa zakonom i na osnovu dozvole organa uprave;
- da li se postupanje sa divljim vrstama biljaka, životinja ili gljiva vrši u skladu sa zakonom i na osnovu dozvole organa uprave;
- da li se zaštićene divlje vrste životinja, biljaka i gljiva drže u zatočeništvu, uzgajaju i stavljaju u promet, odnosno prodaju i kupuju uz dozvolu organa uprave.

Ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 109

U vršenju inspeksijskog nadzora ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- zabrani korišćenje i upotrebu zaštićenih prirodnih dobara i drugih djelova prirode bez dozvole ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani vršenje radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima bez dozvole organa uprave;
- naredi pribavljanje saglasnosti na studiju;
- naredi sprovođenje mjera definisanih u studiji za područja ekološke mreže;
- naredi sprovođenje kompenzatornih mjera definisanih u postupku utvrđivanja preovladavajućeg javnog interesa;
- naredi sprovođenje planova upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže u dijelu koji se odnosi na mjere i uslove zaštite prirode definisane planovima upravljanja;
- naredi upravljaču zaštićenog područja/ili područja ekološke mreže izvršenje obaveza ustanovljenih ovim zakonom i aktom o zaštiti;
- zabrani obavljanje radnji i aktivnosti u speleološkom objektu ako se obavljaju bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- naredi naučnim i stručnim institucijama i ustanovama koje se bave istraživanjima speleoloških objekata i speleološke organizacije dostavljanje podataka o rezultatima istraživanja organu uprave;
- naredi naučnim i stručnim institucijama i ustanovama koje obavljaju istraživanja speleoloških objekata i speleološke organizacije da dostave obavještenje o tačnom datumu istraživanja prije početka istraživanja;
- zabrani korišćenje zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata (fosili, minerali, kristali, pećinski nakit i dr) bez dozvole organa uprave;
- naredi nosiocu dozvole da dostavi izvještaj o obavljenom istraživanju za geološke i paleontološke objekte, sa podacima o stanju nalazišta, mogućoj ugroženosti nalazišta i o potrebnim dodatnim istraživanjima i dodatnim mjerama zaštite;
- zabrani branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja bez dozvole organa uprave;
- zabrani naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama, ukoliko se obavljaju bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- naredi pravnom ili fizičkom licu koje obavlja naučna i obrazovna istraživanja da dostavi podatke o rezultatima istraživanja nadležnim organima;
- zabrani prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar teritorije Crne Gore ukoliko se vrši bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani obilježavanje divljih vrsta ptica ako se vrši bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- naredi da se oduzete vrste biljaka, životinja ili gljiva čuvaju na propisan način;
- naredi oduzimanje divlje vrste životinje i predaju na čuvanje ovlašćenom pravnom licu ukoliko se drži bez dozvole organa uprave;

- naredi da nosilac dozvole za držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu, obavijesti organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole;
- zabrani uzgoj divljih vrsta životinja ako se isto vrši bez dozvole organa uprave;
- zabrani promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva ako se vrši bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani izvršenje radnji suprotno odredbama ovog zakona, u cilju zaštite divljih vrsta ptica ukoliko se vrše bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani izvršenje radnji suprotno odredbama ovog zakona, u cilju zaštite divljih vrsta vrsta biljaka, životinja ili gljiva, ukoliko se vrše bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani držanje u zatočeništvu, uzgajanje i stavljanje u promet, odnosno prodaju i kupovinu zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva, bez dozvole organa uprave;
- zabrani promet pojedinih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, bez dozvole organa uprave;
- zabrani promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata;
- zabrani izvoz zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata, bez dozvole organa uprave;
- zabrani unošenje i reeksport alohtonih vrsta bez dozvole organa uprave;
- zabrani ponovno unošenje autohtonih vrsta vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme, bez dozvole organa uprave.

Prava i obaveze carinskog organa

Član 110

U vršenju poslova carinski organ je obavezan da kontroliše da li se uz dozvolu organa uprave vrši:

- promet pojedinih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata;
- izvoz zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata;
- unošenje i reeksport alohtonih vrsta;
- ponovno unošenje autohtonih vrsta vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme.

XV. KAZNENE ODREDBE

Prekršajne odredbe

Član 111

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne pribavi akt o uslovima i smjernicama zaštite prirode od organa uprave prije početka izrade dokumenata iz člana 18 stava 1 ovog zakona (član 18 stav 2);
- 2) vrši posjećivanje strogog rezervata prirode u cilju obrazovanja, istraživanja i praćenja stanja prirode bez odobrenja upravljača i prethodno pribavljenog mišljenja organa uprave (član 21 stav 3);

- 3) vrši radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima, koje ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima, ocjeni prihvatljivosti i koje nijesu utvrđene planom upravljanja, bez dozvole organa uprave (član 40 stav 1);
- 4) ne podnese organu uprave zahtjev za davanje saglasnosti na studiju o ocjeni prihvatljivosti za planove i programe za koje se ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu, odnosno za projekte za koje se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu (član 48 stav 1);
- 5) pristupi donošenju plana ili programa odnosno realizaciji projekta koji se odnosi na područje ekološke mreže, bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine na studiju (član 51 stav 4);
- 6) ne sprovede kompenzatorne mjere iz člana 53 stav 2 ovog zakona prije realizacije plana i programa odnosno projekta za koje se utvrdi preovladavajući javni interes (član 53 st. 1 i 2);
- 7) ne donese godišnji program upravljanja i akt o unutrašnjem redu, osim ako se radi o upravljaču pojedinačne zaštićene divlje vrste biljaka koje su proglašene za zaštićeno prirodno dobro (član 56 stav 1 alineja 1 i stav 2);
- 8) ne obezbijedi službu zaštite, osim ako se radi o upravljaču pojedinačne zaštićene divlje vrste biljaka koje su proglašene za zaštićeno prirodno dobro (član 56 stav 1 alineja 2 i stav 2);
- 9) ne donese finansijski plan zaštite i razvoja područja, osim ako se radi o upravljaču pojedinačne zaštićene divlje vrste biljaka koje su proglašene za zaštićeno prirodno dobro (član 56 stav 1 alineja 3 i stav 2);
- 10) ne donese godišnji plan razvoja i obuke kadrova, osim ako se radi o upravljaču pojedinačne zaštićene divlje vrste biljaka koje su proglašene za zaštićeno prirodno dobro (član 56 stav 1 alineja 4 i stav 2);
- 11) ne obezbijedi sprovođenje mjera zaštite prirode u skladu sa ciljevima zaštite, zonama i režimima zaštite (član 56 stav 1 alineja 5);
- 12) ne čuva, ne unaprjeđuje i ne promoviše zaštićeno područje i/ili područja ekološke mreže (član 56 stav 1 alineja 6);
- 13) ne obilježi zaštićeno područje i/ili područje ekološke mreže (član 56 stav 1 alineja 7);
- 14) ne osigura nesmetano odvijanje prirodnih procesa i održivog korišćenja zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže (član 56 stav 1 alineja 8);
- 15) ne prati stanje u zaštićenom području i/ili području ekološke mreže i ne dostavlja podatke organu uprave (član 56 stav 1 alineja 9);
- 16) ne dostavi godišnji izvještaj Ministarstvu odnosno nadležnom organu lokalne uprave o realizaciji plana upravljanja, odnosno godišnjeg programa upravljanja, sprovedenim mjerama, finansijskim sredstvima utrošenim za sprovođenje mjera, osim ako se radi o upravljaču pojedinačne zaštićene divlje vrste biljaka koje su proglašene za zaštićeno prirodno dobro (član 56 stav 1 alineja 10 i stav 2);
- 17) ne preduzme mjere i radnje za sprječavanje nastanka štete iz člana 64 stav 2 ovog zakona, koju mogu da pričine zaštićene divlje vrste životinja (član 64 stav 1);
- 18) u speleološkim objektima i njihovoj okolini zagađuje vodotoke i izvore ispuštanjem i unošenjem otrovnih materija i/ili odlaže uginule životinje i/ili odlaže čvrsti otpad i/ili uništava, oštećuje i odnosi djelove pećinskog nakita, pećinskih sedimenata i fosilnih ostataka i/ili uništava i odnosi primjerke faune i flore i narušava njihove stanišne uslove i/ili uznemirava faunu, posebno slijepe miševе i/ili izvodi građevinske radove koji

moгу prouzrokovati značajne nepovoljne i trajne promjene geomorfoloških i hidroloških obilježja i/ili kopa i buši, osim u cilju istraživanja i zaštite objekta i/ili proizvodi buku preko 45 Leq (dBA) i/ili pali vatru ili koristiti druge materije čijim sagorijevanjem nastaje dim (član 69 stav 1);

- 19) bez dozvole organa uprave u speleološkom objektu vrši: organizovano posjećivanje, korišćenje ili uređenje speleološkog objekta ili njegovog dijela i/ili otvaranje ili zatvaranje ulaza, odnosno izlaza speleološkog objekta postavljanjem vrata sa rešetkama na ulazu pri čemu razmak između rešetki nije dovoljan za neometano kretanje slijepih miševa i ptica i/ili izgradnju, obnovu ili sanaciju podzemnog objekta i/ili obavljanje naučnih i stručnih istraživanja i/ili ronjenje i/ili snimanje filmova ili fotografisanje i/ili radnje koje utiču na primarne osobine, uslove i prirodnu floru ili faunu u speleološkom objektu ili njegovom nadzemlju (član 69 st. 2 i 3);
- 20) ne dostavi organu uprave podatke o rezultatima naučnih i stručnih istraživanja, u roku od tri mjeseca od dana završetka istraživanja (član 69 stav 7);
- 21) ne obavijesti organ uprave o datumu početka istraživanja (član 69 stav 8);
- 22) ne omogući pristup i razgledavanje speleološkog objekta u skladu sa dozvolom organa uprave (član 69 stav 9);
- 23) ugrozi ili ošteti speleološki objekat, zatrpa ulaz ili spriječi njegovo korišćenje (član 69 stav 10);
- 24) ne vrati geološki i paleontološki objekat u Crnu Goru, u roku od šest mjeseci od završetka istraživanja i/ili ne dostavi izvještaj o obavljenom istraživanju sa podacima o stanju nalazišta, mogućoj ugroženosti nalazišta i o potrebnim dodatnim istraživanjima i dodatnim mjerama zaštite Ministarstvu, organu uprave, organu uprave nadležnom za inspeksijske poslove i pravnom licu nadležnom za poslove prikupljanja i čuvanja prirodnjačkog materijala, najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka istraživanja (član 72 st. 4 i 5);
- 25) bere, sakuplja i koristi divlje biljke i gljive u komercijalne svrhe, bez dozvole organa uprave (član 73 stav 5);
- 26) uz zahtjev za branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja ne dostavi spisak fizičkih lica koja će u ime i za račun tog pravnog lica obavljati radnje iz člana 73 stav 5 (član 73 stav 6);
- 27) vrši uvoz, izvoz i tranzit divljih biljaka, životinja i gljiva bez dozvole organa uprave (član 73 stav 7);
- 28) vrši naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima odnosno područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama biljaka, životinja i gljiva, bez dozvole organa uprave (član 74 stav 1);
- 29) ne obavijesti organ uprave o tačnom datumu početka istraživanja koja vrši na osnovu dozvole za naučna i obrazovna istraživanja (član 74 stav 5);
- 30) ne dostavi organu uprave podatke o rezultatima naučnog i obrazovnog istraživanja, u roku od mjesec dana od dana dobijanja rezultata istraživanja (član 74 stav 6);
- 31) ne vrati u Crnu Goru pokretna zaštićena prirodna dobra i njihove djelove, najkasnije tri mjeseca nakon završetka istraživanja (član 74 stav 8);
- 32) ne dostavi holotip pravnom licu nadležnom za poslove prikupljanja i čuvanja prirodnjačkog materijala, ukoliko se prilikom istraživanja iz člana 74 stav 5 ovog zakona utvrdi postojanje nove vrste za nauku (član 74 stav 9);

- 33) unosi alohtone vrste u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene, bez dozvole organa uprave (član 77 st. 1 i 2);
- 34) ponovno unosi nestale autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme, bez dozvole organa uprave (član 79 stav 1);
- 35) prenosi žive primjerke divljih vrsta životinja unutar Crne Gore bez dozvole organa uprave (član 80 stav 1);
- 36) bez dozvole organa uprave drži divlje vrste životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima, bazenima ili kavezima (član 81 stav 1);
- 37) pribavi jedinku divlje vrste životinje, s namjerom njenog držanja u zatočeništvu, a ne podnese zahtjev za izdavanje dozvole i o tome ne obavijesti organ uprave, inspekciju nadležnu za zaštitu prirode i veterinarsku inspekciju o namjeri držanja jedinke divlje vrste životinja u zatočeništvu, u roku od 30 dana pribavljanja jedinke divlje vrste životinje (član 81 stav 4);
- 38) vrši obilježavanje divljih vrsta ptica nožnim prstenovima, krilnim markerima i satelitskim odašiljačima bez dozvole organa uprave (član 82 st. 4 i 5);
- 39) bez odlaganja ne obavijesti organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole, a posebno ako se radi o uginuću primjerka životinjske vrste i/ili uništenju primjerka životinjske vrste i/ili bijegu primjerka životinjske vrste (član 84);
- 40) uzgaja divlje vrste životinja u zatočeništvu bez dozvole organa uprave (član 85 stav 1);
- 41) u skladu sa uslovima datim u dozvoli ne brine da divlja vrsta životinje ne pobjegne iz zatočeništva (član 85 st. 1 i 3);
- 42) ne gradi stubove i tehničke komponente srednjenaponskih i visokonaponskih vodova na način da se ptice zaštite od strujnog udara i mehaničkog povređivanja (član 87 stav 7);
- 43) vrši radnje iz člana 91 st.4 i 5 ovog zakona, suprotno uslovima iz člana 92 stav 1 ovog zakona i bez dozvole organa uprave (član 92 stav 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 5 i 6 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu državne uprave i organu lokalne samouprave novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 2, tač. 17 do 19, tač. 22 do 25, tač. 27 do 37, tač. 39 do 41 i 43 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2 do 19, tač. 22 do 43 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 112

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donešeni na osnovu Zakona o zaštiti prirode („Službeni list CG”, br. 51/08 i 62/13).

Rok za određivanje područja ekološke mreže i liste ptica

Član 113

Područja ekološke mreže iz člana 43 ovog zakona i lista iz člana 87 stav 4 ovog zakona utvrdiće se najkasnije do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Određivanje upravljača zaštićenog područja i revizija

Član 114

Za zaštićena područja koja su proglašena zaštićenim do stupanja na snagu ovog zakona, a za koje aktom o proglašavanju nije određen upravljač, nadležni organi iz člana 34 ovog zakona odrediće upravljača u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postupak revizije zaštićenih područja u skladu sa članom 35 stav 5 ovog zakona pokrenuće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upis zaštićenih područja

Član 115

Zaštićena područja koja su do stupanja na snagu ovog zakona upisana u registar kao:

- regionalni park upisaće se kao park prirode;
- botaničko-hortikulturni objekat, pojedinačne biljne i životinjske vrste, rezervat prirodnog predjela, hortikulturni objekat, istorijski spomenik upisaće se kao spomenik prirode;
- specijalni ihtiološki rezervat i specijalni rezervat prirode upisaće se kao posebni rezervat prirode;
- ornitološki rezervat upisaće se kao strogi rezervat prirode;
- posebni prirodni predio upisaće se kao predio izuzetnih odlika.

Uspostavljanje katastra

Član 116

Katastar iz člana 68 ovog zakona uspostaviće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Tehničke mjere za zaštitu divljih ptica od strujnog udara

Član 117

Pravna lica koja vrše poslove prenosa i distribucije električne energije dužna su da na stubovima i tehničkim komponentama srednje naponskih i visoko naponskih vodova postave zaštitu radi zaštite ptica od strujnog udara, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 118

Postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Početak primjene

Član 119

Odredbe člana 44 stav 2, člana 52 stav 9, člana 53 stav 4, člana 88 stav 3, člana 92 stav 3 i člana 101 stav 6 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 120

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti prirode ("Službeni list CG", br. 51/08 i 62/13).

Stupanje na snagu

Član 121

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zaštiti prirode sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o zaštiti prirode donešen je 2008., dok su 2013. godine donijete izmjene i dopune. U odnosu na navedeni period ukazala se potreba da se zbog funkcionalnije primjene određenih djelova zakona pristupi njegovoj reviziji u cilju sveobuhvatnog uređenja oblasti zaštite prirode, a posebno pitanja koja su predmet EU Aquisa i potvrđenih međunarodnih ugovora.

Priroda predstavlja temeljnu vrijednost Crne Gore i jedan je od najvažnijih resursa za dalji razvoj, pa je s tim u vezi neophodno sačuvati i unaprijediti postojeći nivo biološke raznovrsnosti. Iako su izloženi brojnim pritiscima, biodiverzitet i ostale prirodne i pejzažne vrijednosti Crne Gore su u značajnoj mjeri očuvani. Učešće nacionalno zaštićenih područja prirode u teritoriji države je 12,73 % sa tendencijom povećanja posebno izraženom u posljednjem periodu. Poseban izazov u zaštiti biodiverziteta i prirodnih vrijednosti predstavlja rješavanje konflikata između očuvanja prirode i razvoja. Da bi razvojne odluke bile održive, neophodno je uključiti mehanizme kojima se procjenjuju uticaji privrednog i društvenog razvoja na prirodu i biodiverzitet i preduzimanje mjera za njihovo očuvanje. Generalno prostorno lociranje velikih razvojnih kapaciteta i projekata (npr. krupna infrastruktura – putevi, vodovodi, cjevovodi, željezničke pruge, zatim deponije za otpad, akumulacije vode i drugo) ne smije biti u koliziji sa očuvanjem integriteta zaštićenih prirodnih dobara, posebno onih koja imaju međunarodni značaj.

Predloženim zakonom o zaštiti prirode ostvariće se sveobuhvatna zaštita prirode kroz primjenu funkcionalnih mehanizama i mjera zaštite (smjernice i uslovi zaštite prirode, dozvole za radnje i aktivnosti u zaštićenim područjima, ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže, utvrđivanje javnog interesa i kompezatornih mjera itd.), osnove za uspostavljanje područja ekološke mreže kako je to predviđeno međunarodnim standardima i praksom, uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima, zaštitom vrsta u skladu sa međunarodnim standardima sa posebnim akcentom na zaštitu ptica.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

U cilju postepene harmonizacije u oblasti zaštite prirode sa legislativom Evropske Unije, kako bi se ispunili prioriteti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja i približili standardima koji se primjenjuju u EU, pristupilo se pripremi Zakona o zaštiti prirode u cilju što potpunijeg transponovanja dvije ključne direktive i to:

- Direktiva Savjeta 92/43/EEC o zaštiti prirodnih i poluprirodnih staništa flore i faune, (u daljem tekstu: Direktiva o staništima), koja ima za cilj održavanje biodiverziteta kroz očuvanje prirodnih staništa i divlje flore i faune u Evropi i unaprijedi održavanje biodiverziteta kroz definiranje zajedničkih okvira za očuvanje divlje flore i faune kao i

staništa od interesa za EU. Shodno odredbama ove Direktive potrebno je uspostaviti evropsku ekološku mrežu-Natura 2000 koja uključuje specijalna područja očuvanja određena od strane država članica i primjenjivati mehanizam ocjene prihvatljivosti, javnog interesa i kompezatornih mjera u svrhu zaštite ekološkog integriteta područja i opšte povezanosti ekološke mreže;

- Direktiva Evropskog Parlamenta i Savjeta 2009/147/EC o zaštiti divljih ptica (koja zamjenjuje Direktivu Savjeta 79/409/EEC- u daljem tekstu: Direktiva o pticama) koja se odnosi na zaštitu svih vrsta ptica i njihovih staništa.

Pravna tekovina Evropske Unije u oblasti zaštite prirode se sastoje od većeg broja pravnih dokumenata stoga prilikom pripreme Predloga uzela su se u obzir i

- Regulativa Savjeta 338/97/EC o zaštiti divljih vrsta flore i faune regulacijom prometa. Ova Regulativa se primjenjuje shodno ciljevima, principima i odredbama Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje flore i faune (CITES - u daljem tekstu: CITES Regulativa).

Pri izradi zakona konsultovani su i sljedeći međunarodni ugovori: Konvencije o zaštiti evropskih divljači i prirodnih staništa (Bernska Konvencija), Evropske Konvencije o predjelima, Konvencije o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje flore i faune (CITES konvencija), Sporazuma o zaštiti kitova Cetacea u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom atlanskom području-ACCOBAMS, Sporazuma o zaštiti afričko-euroazijskih migratornih ptica močvarica (AEWA), Sporazuma o zaštiti slijepih miševa u Evropi (EUROBATS) i dr.

Zakon o zaštiti prirode usklađen je sa dvije ključne direktive iz oblasti zaštite prirode izuzev u dijelu koji se tiče lovnih vrsta jer su iste predmet drugog zakona (Zakon o divljači i lovstvu Sl.list CG br. 52/08). Kako bi se u potpunosti transponovala Direktiva Evropskog Parlamenta i Savjeta 2009/14/EC o zaštiti divljih ptica (koja zamjenjuje Direktivu Savjeta 79/409/EEC), prije svega član 7 pomenute Direktive neophodno je pristupiti dodatnom usklađivanju Zakona o divljači i lovstvu.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

OSNOVNE ODREDBE

U poglavlju koje se odnosi na Osnovne odredbe definisani su predmet zakona, ciljevi zaštite prirode, osnovni principi sprovođenja zaštite prirode i značenje izraza. Ovim zakonom uređuje se sveobuhvatna zaštita prirode kojim se obezbjeđuje očuvanje biološke raznovrsnosti, racionalno korišćenje prirodnih resursa i dobara na održivim osnovama koje balansiraju potrebe zaštite prirodnih vrijednosti sa mogućnošću razvoja zasnovanog na mehanizmima koji predstavljaju garanciju funkcionalne zaštite u skladu sa međunarodnim standardima.

SUBJEKTI ZAŠTITE PRIRODE

U poglavlju II definisani su subjekti zaštite životne sredine kao i obaveze subjekata u cilju obezbjeđenja zaštite prirode. Poseban akcenat dat je učešću nevladinih organizacija. U ovom poglavlju definisano je da zaštitu prirode, u okviru svojih prava i obaveza, obezbjeđuju i aktivno sprovode: organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave, domaća i strana pravna i fizička lica, međunarodne organizacije, nevladine organizacije i građani.

DOKUMENTI ZAŠTITE PRIRODE

U poglavlju III definisani su osnovni dokumenti zaštite prirode i to: Strategija biodiverziteta sa akcionim planom, planovi i programi upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima i lokalni akcioni planovi za biodiverzitet

Strategija predstavlja glavni strateški dokument kada je zaštita prirode u pitanju i njom se određuju dugoročni ciljevi i smjernice očuvanja biološke i predione raznovrsnosti. Propisano je da Strategiju donosi Vlada na period od pet godina.

Planovi i programi upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima predstavljaju osnovna planska dokumenta na kojim se bazira zaštita i unapređenje najvrednijih djelova prirode. Sadržaj plana upravljanja i način donošenja obrađen je dodatno u posebnom poglavlju ovog zakona.

Lokalni akcioni planovi za biodiverzitet izrađuju se na osnovu Strategije a radi planiranja mjera zaštite prirode za područje lokalne samouprave, u skladu sa lokalnim specifičnostima i obilježjima područja za koje se Plan donosi. Plan donosi nadležni organ lokalne samouprave, na period od pet godina.

ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODE

U ovom poglavlju propisane su mjere zaštite i očuvanja prirode, kao što su održivo korišćenje prirodnih resursa i dobara, očuvanje područja ekološke mreže, ublažavanje štetnih posljedica prirodnih katastrofa, štetnih posljedica izazvanih aktivnostima u prirodi i korišćenjem prirodnih dobara, kao i sprovođenje podsticajnih mjera za zaštitu i očuvanje prirodnih dobara.

Za ublažavanje štetnih posljedica na prirodu nastalih realizacijom projekta ili aktivnosti u prirodi ili korišćenjem ekološki značajnih područja propisana je obaveza sprovođenja mjera remedijacije na način kako je propisano Zakonom o odgovornosti za štetu u životnoj sredini.

Smjernice i uslovi zaštite prirode u strategijama, koncesionom dokumentima, planovima, razvojnim dokumenta, osnovama i programima su propisane kao mehanizam pribavljanja akta o uslovima i smjernicama zaštite prirode prije izrade projektne dokumentacije u svrhu integrisanja i uzimanja u obzir relevantnih ograničenja i mjera vezanih za prostor koji je predmet navedenih dokumenata a sa ciljem obezbjeđivanja adekvatne zaštite prirode već u koraku planiranja korišćenja prirodnih resursa.

ZAŠTIĆENA PRIRODNA DOBRA

U V poglavlju propisan je osnov za zaštitu najvrednijih djelova prirode kroz proglašenje zaštićenih prirodnih dobara i primjenu adekvatnih mehanizama zaštite.

Definisano je da se zaštićenim prirodnim dobrima mogu proglasiti odabrani djelovi prirode koji imaju izraženu biološku, geološku, ekosistemsku ili predionu raznovrsnost. U zaštićena prirodna dobra su spadaju

- 1) zaštićena područja - strogi i posebni rezervat prirode, nacionalni park, park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika;
- 2) područja ekološke mreže

U poglavlju se propisuju dalje tipovi zaštićenih područja koja se mogu proglasiti zbog prvenstvenog značaja na nacionalnom nivou i to: strogi i posebni rezervat prirode, nacionalni park, park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika. Za svaku od kategorija propisane su opšte i posebne dozvoljenje radnje. Način i procedura proglašenja koja podrazumijeva izradu stručne dokumentacije-Studije zaštite koju će raditi organ uprave nadležan za poslove zaštite prirode-Agencija za zaštitu životne sredine i kojom će se precizirati sva značajna pitanja za uspostavljanje

zaštićenog područja poput vrijednosti područja, granica, zona zaštite, upravljačkih struktura, izvora finansiranja i slično. U odnosu na proceduru proglašenja predviđeno je da kategoriju nacionalni park proglašava Skupština Crne Gore; stroge i posebne rezervate prirode proglašava Vlada; park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odluka koji se nalaze na području jedne jedinice lokalne samouprave proglašava se odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave, po prethodno dobijenoj saglasnosti Ministarstva i mišljenja ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva kulture; park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odluka koji se nalaze na području više jedinica lokalne samouprave proglašava Vlada po prethodno dobijenoj saglasnosti jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi, Ministarstva i mišljenja ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva kulture; morska zaštićena područja, područja čija teritorija djelimično ili potpuno zalazi u zonu morskog dobra proglašava Vlada osim u slučaju da se radi o kategoriji Nacionalnog parka.

Takođe, ukoliko se vremenom ukaže potreba za reviziju zaštićenog područja, do koje dolazi usled izmjene prirodnih vrijednosti u ovom poglavlju je propisana procedura pokretanja i sprovođenja postupka revizije. Dodatno, za zaštićena područja proglašena prije stupanja na snagu ovog zakona, za koja ne postoje podaci o granicama, ciljnim staništima i vrstama za zaštićeno područje, definisana je obaveza pokretanja postupka revizije u svrhu stvaranja preduslova za adekvatno upravljanje.

Takođe, ukoliko se studijom revizije utvrdi da je zaštićeno područje izgubilo odlike zbog kojih je proglašeno zaštićenim predlaže se donošenje akta o prestanku zaštite.

Sprovođenje zaštite nad zaštićenim prirodnim dobrima predviđeno je izradom planskih dokumenata koja se odnose na upravljanje područjem i njihovim usklađivanjem sa ostalim planskim i razvojnim planovima relevantnim za dato područje. Dodatno mehanizmom izdavanja odobrenja za radnje i aktivnosti u zaštićenim područjima od strane organa uprave, za područja koja nisu istovremeno područja ekološke mreže, osiguraće se da se projekti, radnje i aktivnosti i djelatnosti, koje ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu, ocjeni prihvatljivosti i koje nisu utvrđene planom upravljanja, realizuju po prihvatljivim standardima u odnosu na aspekt zaštite prirode i očuvanja prirodnih vrijednosti.

Dalje, zbog potrebe zaštite područja važnih na međunarodnom nivou a u skladu sa principima Direktive o staništima i Direktive o pticama zakonom se daje osnova za uspostavljanje ekološke mreže. Ekološka mreža se proglašava u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Evropsku Uniju i Crnu Goru određenih zakonom i međunarodnim pravom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Ekološku mrežu čine područja ekološke mreže koja mogu obuhvatiti i prirodne koridore.

U područja ekološke mreže člana spadaju:

- područja važna za očuvanje ptičijih staništa i ptičijih vrsta
- područja koja su posebno važna za očuvanje staništa i vrsta

U ovom poglavlju predviđeno je da organ uprave zajedno sa drugim stručnim i naučnim institucijama vrši prikupljanje podataka za uspostavljanje ekološke mreže a preciziran je i način finansiranja uspostavljanja mreže i dat osnov za kriterijume uspostavljanja i odabira područja ekološke mreže koji će biti u skladu sa prihvaćenim standardima međunarodnog prava.

Dalje se zakonom predviđa da ekološku mrežu proglašava Vlada, kojim će se odrediti područja ekološke mreže sa granicama, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže.

Sprovođenje zaštite područja ekološke mreže se vrši:

- sprovođenjem i poštovanjem propisanih mjera zaštite i očuvanja područja
- sprečavanjem pogoršanja statusa ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta zbog kojih je područje određeno

- sprovođenjem postupka ocjene prihvatljivosti.

Ocjena prihvatljivosti je postupak koji se sprovodi za područja ekološke mreže kad postoji vjerovatnoća da plan, program, projekt, sam ili u kombinaciji sa drugim planovima, programima i projektima može imati značajan negativan uticaj, na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže. Ocjena prihvatljivosti predstavlja najvažniji mehanizam zaštite područja ekološke mreže u skladu sa Direktivom o staništima i Direktivom o pticama. U cilju osmišljavanja funkcionalnog mehanizma na nacionalnom nivou predviđeno je da se postupak ocjene prihvatljivosti iz stava 1 ovog člana sastoji se od: prethodne ocjene i glavne ocjene.

Svrha prethodne ocjene je da se prije realizacije projektne dokumentacije dobije informacija o potrebi sprovođenja glavne ocjene prihvatljivosti od strane organa uprave.

Za planove i programe za koje se, u skladu sa posebnim propisima, sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu postupak ocjene prihvatljivosti sprovodi se u okviru tih postupaka iz razloga racionalizacije rokova kroz paralelno sprovođenje postupaka.

Za planove i programe za koje se, u skladu sa posebnim propisima, ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu postupak ocjene prihvatljivosti sprovodi se samostalno ali na način kao i postupak procjene uticaja projekata na životnu sredinu.

Dodatno u ovom poglavlju a u skladu sa Direktivom o staništima data je mogućnost utvrđivanja javnog interesa i kompenzatorne mjere za ekološku mrežu za određene projekte. Stoga predviđeno je da u slučaju odbijanja saglasnosti obrađivač planova, osnova i programa odnosno nosilac projekta može organu uprave podnijeti zahtjev za utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa sa predlogom kompenzatornih mjera. Organ uprave na osnovu podnešenog zahtjeva dostavlja Ministarstvu mišljenje sa predlogom odluke o proglašenju javnog interesa odnosno sa predlogom odluke o odbijanju javnog interesa uzimajući u obzir propisane mogućnosti utvrđivanja javnog interesa odnosno ograničenja. Javni interes proglašava Vlada.

Dodatno propisano je da u procesu utvrđivanja javnog interesa kompenzatorne mjere jedino mogu biti: uspostavljanje novog područja koji ima iste osobine kao i oštećeno područje ekološke mreže; uspostavljanje drugog područja ekološke mreže značajnog za očuvanje istih ciljnih stanišnih tipova i ciljnih vrsta; uspostavljanje povoljnih uslova unutar postojećeg područja ekološke mreže za ciljne stanišne tipove i ciljne vrste.

Navedeni mehanizmi predstavljaju osnov zaštite područja ekološke mreže u skladu sa navedenim direktivama odnosno standardima međunarodnog prava te kao takvi osnov su adekvatne transpozicije Direktiva u nacionalno zakonodavstvo i ispunjavanje obaveza u procesu pristupanja Evropskoj Uniji.

UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE

U ovom poglavlju propisane su obaveze upravljača zaštićenim područjima i/ ili područjima ekološke mreže, sredstva za rad upravljača, način izrade, donošenja i sadržaj plan upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže kao i naknade za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže, naknade za zabrane i ograničenja, oduzimanje (eksproprijacija) i ograničenje prava svojine, obaveze vlasnika nepokretnosti i pravo preče kupovine u okviru zaštićenih područja i/ili područja ekološke mreže.

Predviđeno je da se upravljač zaštićenog područja određuje aktom o proglašenju.

Zaštićenim područjima, izuzev Nacionalnih parkova, koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom ukoliko Aktom o proglašenju, nije drugačije određeno.

Upravljač zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže, između ostalog, dužan je da: donese godišnji program upravljanja i akt o unutrašnjem redu; obezbijedi službu zaštite; donese finansijski plan zaštite i razvoja područja, čuva, unaprjeđuje i promoviše zaštićeno područje i/ili područja ekološke mreže, obilježi zaštićeno područje i/ili ekološki značajano područje i druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.

Za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: korisnici) plaćaju naknadu upravljaču zaštićenog područja. Zakonom se propisuje spisak aktivnosti za koje se može ubirati naknada.

Visinu, način obračuna i plaćanja naknade određuje upravljač zaštićenog prirodnog dobra na što saglasnost daje Ministarstvo, odnosno nadležni organ jedinice lokalne.

SPELEOLOŠKI, GEOLOŠKI I PALEONTOLOŠKI OBJEKTI

U ovom poglavlju dat je osnov zaštite pojačavanje mjera zaštite speleoloških, geoloških i paleontološkim objekata. U odnosu na speleološke objekte u cilju njihovog očuvanja i unaprjeđenja postojećeg stanja propisan je spisak zabranjenih i dozvoljenih radnji s tim što se za svaku dozvoljenu radnju mora tražiti odobrenje organa uprave. Takođe, propisana je obaveza prijave otkrića novog speleološkog objekta, vođenje katastra kao i obaveza dostavljanja izvještaja o rezultatima istraživanja speleoloških objekata organu uprave.

ZAŠTITA DIVLJIH VRSTA

Poglavljem zaštite divljih vrsta koje je posebno važno i sa aspekta usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske Unije obuhvaćena je zaštita divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i divljih vrsta koje su stavljene pod kontrolu korišćenja i prometa u komercijalne svrhe, dozvole za naučna i obrazovna istraživanja, zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih životinja, mjere zaštite migratornih divljih životinja, način unošenja stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, način prenošenja živih primjeraka divljih vrsta životinja, način držanja divljih vrsta životinja, način oduzimanja životinja koji se drže u zatočeništvu, promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva, zaštita ptica, izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštitu ptica, zaštićene vrste i način njihove zaštite i očuvanja, izuzeci (derogacije) u odnosu na strogo zaštićene i zaštićene vrste, način držanja zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva.

Zabranjeno je branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih životinjskih vrsta u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihovih populacije.

Samonikle biljke i gljive, divlje životinje, koje nijesu zaštićene, a nalaze se u zaštićenom prirodnom dobru, uživaju zaštitu u skladu sa aktom o proglašenju i Studijom zaštite područja.

Fizička i pravna lica radnje navedene radnje mogu obavljati samo na osnovu dozvole organa uprave, ukoliko nije zakonom drugačije određeno. Takođe, naučna i obrazovna istraživanja mogu vršiti pravna ili fizička lica na osnovu dozvole organa uprave pri čemu su dužna obavijestiti upravu za inspekcijski nadzor o tačnom datumu istraživanja prije početka istraživanja i dostaviti podatke istraživanja organu uprave.

Takođe, u ovom poglavlju su propisana i zabranjena sredstva za ubijanje i hvatanje životinja.

Javni putevi i druge vrste saobraćajnica, kao i drugi objekti moraju se graditi na način da se umanju negativan efekat na puteve migratornih divljih životinja i omogućiti sigurno prelaženje divljih životinja na odgovarajućim prostornim razmacima.

Zabranjeno je unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene.

Izuzetno unošenje alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva, ako je naučno i stručno dokazano i prihvatljivo u pogledu zaštite prirode, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave i ako je u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar teritorije Crne Gore može se vršiti samo na osnovu dozvole organa uprave.

Fizičko ili pravno lice može držati divlje vrste životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima ili sličnim prostorima, u skladu sa zakonom, uz dozvolu organa uprave.

Zabranjeno je držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu u neprikladnim uslovima i bez odgovarajuće brige.

Primjerci divljih vrsta životinja koji se drže u zatočeništvu suprotno uslovima privremeno ili trajno se zbrinjavaju kod ovlašćenog pravnog lica koje ispunjava uslove u pogledu kadra i opreme.

Dalje u odnosu na zaštitu ptica i potrebe usklađivanja sa Direktivom o pticama predviđeno je da sve ptice uživaju zaštitu u skladu sa ovim zakonom. Izuzetno lovne vrste ptica shodno posebnim zakonom kojim se uređuje lovstvo štite se lovostajem i lovnim sezonama. Zabranjeno je ubijanje ili hvatanje, kao i premještanje gnijezda ptica, njihovo uznemiravanje, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji suprotno zakonu. Izuzeci u odnosu na zaštitu ptica shodno navedeno mogući su samo ako ne postoji nijedno zadovoljavajuće rešenje a samo u svrhu: interesa javnog zdravlja i bezbjednosti, interesa vazdušne bezbjednosti, sprečavanja oštećenja usjeva, stoke, šuma, riba i voda, zaštite biljnog i životinjskog svijeta, istraživanja i podučavanja, obnavljanja populacije, ponovnog uvođenja i uzgajanje koje je neophodno u ove svrhe, dozvoljavanja, pod strogo nadziranim uslovima i na selektivnoj osnovi, hvatanja, zadržavanja ili drugih zakonski dozvoljenih vidova korišćenja nekih vrsta ptica u malom broju primjeraka.

U ovom poglavlju propisana je i osnova za donošenje Liste zaštićenih vrsta koje podliježu posebnom sistemu zaštite i zabrana. Stoga, predviđa se da je zabranjeno istrebljivanje autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva kao i branje, skupljanje, korišćenje, uništavanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, uznemiravanje, hvatanje, odstrijel, ozljeđivanje zaštićenih divljih životinja, smanjivanje brojnosti populacije zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (uklanjanje, ubijanje i sl.), uništavanje ili oštećivanje njihovih staništa ili mijenjanje njihovih životnih uslova.

Izuzetno u odnosu na navedeno ukoliko ne postoji nijedna zadovoljavajuća alternativa i ukoliko derogacije ne nanosi štetu održavanju populacija zaštićenih vrsta na nivou povoljnog statusa zaštite na njihovom prirodnom području može se odlučiti o derogaciji u svrhu:

- interesa zaštite divlje faune i flore i zaštite prirodnih staništa;
- ciljeva sprečavanja ozbiljnih oštećenja, naročito usjeva, stoke, šuma, riba i voda i drugih tipova dobara,
- interesa javnog zdravlja i javne bezbjednosti ili iz drugih imperativnih razloga važnijeg javnog interesa, uključujući razloge socijalne ili ekonomske prirode i korisne posledice od primarnog značaja za životnu sredinu;
- istraživanja i obrazovanja, repopulacije i ponovnog uvođenja ovih vrsta i za uzgajanje koje je neophodno u ove svrhe, uključujući vještačko razmnožavanje biljaka;
- cilja omogućavanja, u strogo kontrolisanim uslovima, na selektivnoj osnovi i u ograničenoj mjeri, uzimanja ili zadržavanja određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju koji definiše organ uprave.

Promet pojedinih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata koje su zaštićene na osnovu ovog zakona i međunarodnih propisa, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave po prethodno pribavljenom mišljenju Instituta, ukoliko se vrši unos divljih vrsta sa mora, u skladu sa zakonom, potvrđenim međunarodnim ugovorima i pravilima međunarodnog prava.

OČUVANJE GENETSKE RAZNOVRSNOSTI

Radi očuvanja genetske raznovrsnosti divljih biljaka, životinja i gljiva osniva se banka gena. Uzimanje genetskog materijala iz prirode radi korišćenja ne smije ugrožavati opstanak ekosistema ili populaciju divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u njihovim staništima.

PRAĆENJE STANJA PRIRODE

Stanje očuvanosti prirode prati se na osnovu petogodišnjeg plana monitoringa koji donosi Vlada na predlog organa uprave.

Godišnji program monitoringa i program istraživanja donosi se do kraja tekuće godine za narednu godinu na osnovu petogodišnjeg plana monitoringa i drugih obaveza shodno zakonu.

Program i plan monitoringa naročito obuhvata:

- praćenje i ocjenu statusa divljih vrsta biljaka, gljiva i životinja uključujući ptice, njihovih staništa, stanišnih tipova, - praćenje stanja zaštićenih područja i područja ekološke mreže
- druge elemente od značaja za praćenje stanja očuvanosti prirode.

Monitoring sprovodi organ uprave, angažovanjem pravnih lica i fizičkih lica koja ispunjavaju uslove. Pitanje izvještavanja o stanju životne sredine uređeno je takođe u ovom poglavlju. Predviđeno je da na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem programa monitoringa i istraživanja organ uprave sačinjava informaciju o stanju prirode na godišnjem nivou u sklopu informacije o stanju životne sredine i predlaže mjere za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa vrsta i površina staništa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa. Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem programa monitoringa koji obuhvataju rezultate praćenja stanja vrsta i stanišnih tipova na teritoriji Crne Gore izrađuje i izvještaj o stanju očuvanosti vrsta i stanišnih tipova u skladu sa zakonom i svih vrsta ptica shodno pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima za potrebe ispunjavanja obaveza izvještavanja na međunarodnom nivou.

PRISTUP INFORMACIJAMA I PROMOVISANJE ZAŠTITE PRIRODE

U cilju usklađivanja odredbi zakona sa Arhuskom konvencijom, ovim poglavljem je utvrđeno da su Ministarstvo, organ uprave, nadležni organi lokalne uprave i upravljači dužni da, na zahtjev zainteresovanih pravnih i fizičkih lica, dostavljaju podatke o stanju i zaštiti prirode, osim podataka koji se smatraju tajnim u skladu sa zakonom. Takođe je utvrđeno da je neophodno obezbijediti učešće javnosti i zainteresovanih javnosti u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Dan zaštite prirode obilježava se svake godine 22. maja na Međunarodni dan biodiverziteta. Na Dan zaštite prirode mogu se organizovati vaspitne, obrazovne, rekreativne, stručne i druge aktivnosti kojima se na primjeren način podstiče i unapređuje zaštita prirode.

FINANSIRANJE ZAŠTITE PRIRODE

U ovom poglavlju uređeno je pitanje finansiranja zaštite prirode gdje država, odnosno jedinica lokalne samouprave, u okviru svojih ovlašćenja obezbjeđuje finansijska sredstva za podsticanje zaštite i unapređivanja zaštite prirode.

ČUVANJE ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH DOBARA

U svrhu zaštite i očuvanja zaštićenih prirodnih dobara upravljač je dužan da organizuje službu zaštite radi čuvanja zaštićenog prirodnog dobra, kao i da službu zaštite vrše zaštitari u skladu sa zakonom kojim se reguliše zaštita lica i imovine. Shodno navedenom zaštitarima su u tom smislu propisana ovlašćenja i obaveze u vršenju poslova zaštite.

NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo i nadležni organi lokalne uprave, dok inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

KAZNENE ODREDBE

Ovim poglavljem propisane su novčane kazne za pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, preduzetnika, kao i za fizičko lice.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

U završnim odredbama utvrđeno je da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Takođe ovim zakonom je propisano kako će se pojedina zaštićena područja upisati u registar. Utvrđeno je da će se katastar speleoloških objekata donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Takođe su propisani članovi ovog zakona koji će se primjenjivati danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore što je i utvrđeno u Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa - RIA obrazac, u poglavlju Procjena fiskalnog uticaja.

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Naziv propisa	Predlog zakona o zaštiti prirode	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XIV zaštita životne sredine	1. opšta zaštita životne sredine
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	27životna sredina	27.10.30 prostor životna sredina prirodni resursi
Ključni termini - eurovok deskriptori	zaštićena prirodna dobra, zaštita divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, ekološka mreža	

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-14690/1

Podgorica, 17. decembar 2015. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Branimira Gvozdenuića -**

Poštovani gospodine Gvozdenuiću,

Povodom *Predloga zakona o zaštiti prirode*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Imajući u vidu cilj koji se ogleda u sveobuhvatnoj zaštiti prirode kroz primjenu mjera zaštite i postavljanje osnove za uspostavljanje područja ekološke mreže i uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima, Ministarstvo finansija daje saglasnost na Predlog zakona o zaštiti prirode, s tim da se aktivnosti u cilju zaštite životne sredine prilagode finansijskim sredstvima koja se godišnjim zakonom o budžetu i Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike opredijeljuju za potrebe zaštite prirode.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o zaštiti prirode
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Važeći Zakon o zaštiti prirode donešen je 2008.godine, dok su 2013. godine izvršene izmjene i dopune istog. Međutim, tokom implementacije ukazala se potreba da se i dalje zbog funkcionalnije primjene određenih djelova zakona pristupi donošenju novog zakona u cilju sveobuhvatnog uređenja oblasti zaštite prirode, a posebno pitanja koja su predmet EU Aqvisa i potvrđenih međunarodnih ugovora. - Priroda predstavlja temeljnu vrijednost Crne Gore i jedan je od najvažnijih resursa za dalji razvoj, pa je s tim u vezi neophodno sačuvati i unaprijediti postojeći nivo biološke raznovrsnosti. Iako su izloženi brojnim pritiscima, biodiverzitet i ostale prirodne i pejzažne vrijednosti Crne Gore su u značajnoj mjeri očuvani. Učešće nacionalno zaštićenih područja prirode u teritoriji države je 12,73% sa tendencijom povećanja posebno izraženom u posljednjem periodu. Poseban izazov u zaštiti biodiverziteta i prirodnih vrijednosti predstavlja rješavanje konflikata između očuvanja prirode i razvoja. Da bi razvojne odluke bile održive, neophodno je uključiti mehanizme kojima se procjenjuju uticaji privrednog i društvenog razvoja na prirodu i biodiverzitet i preduzimanje mjera za njihovo očuvanje. Generalno prostorno lociranje velikih razvojnih kapaciteta i projekata (npr. krupna infrastruktura – putevi, vodovodi, cjevovodi, željezničke pruge, zatim deponije za otpad, akumulacije vode i drugo) ne smije biti u koliziji sa očuvanjem integriteta zaštićenih prirodnih dobara, posebno onih koja imaju međunarodni značaj. - Predloženim zakonom o zaštiti prirode ostvariće se sveobuhvatna zaštita prirode kroz primjenu funkcionalnih mehanizama i mjera zaštite (smjernice i uslovi zaštite prirode, dozvole za radnje i aktivnosti u zaštićenim područjima, ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže, utvrđivanje javnog interesa i kompenzatornih mjera itd.), osnove za uspostavljanje područja ekološke mreže kako je to predviđeno međunarodnim standardima i praksom, uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima, zaštitom vrsta u skladu sa međunarodnim standardima sa posebnim akcentom na zaštitu ptica. - Status quo“ ili mogućnost „ne činiti ništa“ podrazumijeva da se stvari ostave onakve kakve i jesu. To bi konkretno značilo nepotpunu usklađenost važećeg zakona sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije koja predstavlja uslov koji se mora ispuniti u procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji. Takođe, problemi nedovoljno preciznih zakonskih rješenja po određenim pitanjima značajno bi doprinio nemogućnosti adekvatne primjene u praksi. 	

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
 - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Cilj donošenja ovog zakona je jednostavnije i jasnije definisanje procedura i postupaka za koje se u praksi pokazalo da ima nedostataka, kao i unaprijeđena harmonizacija u oblasti zaštite prirode sa legislativom Evropske Unije, kako bi se ispunili prioriteti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja i približili standardima koji se primjenjuju u EU. U cilju što potpunijeg transponovanja EU zakonodavstva, prilikom izrade Zakona korišćene su dvije ključne direktive i to:
- Direktiva Savjeta 92/43/EEC o zaštiti prirodnih i poluprirodnih staništa flore i faune, (Direktiva o staništima), koja ima za cilj održavanje biodiverziteta kroz očuvanje prirodnih staništa i divlje flore i faune u Evropi i unaprijedi održavanje biodiverziteta kroz definisanje zajedničkih okvira za očuvanje divlje flore i faune kao i staništa od interesa za EU. Shodno odredbama ove Direktive potrebno je uspostaviti evropsku ekološku mrežu-Natura 2000 koja uključuje specijalna područja očuvanja određena od strane država članica i primjenjivati mehanizam ocjene prihvatljivosti, javnog interesa i kompenzatornih mjera u svrhu zaštite ekološkog integriteta područja i opšte povezanosti ekološke mreže;
 - Direktiva Evropskog Parlamenta i Savjeta 2009/147/EC o zaštiti divljih ptica (koja zamjenjuje Direktivu Savjeta 79/409/EEC- Direktiva o pticama) koja se odnosi na zaštitu svih vrsta ptica i njihovih staništa.
- Prilikom pripreme Predloga zakona uzeta je u obzir i Uredba Savjeta 338/97/EC o zaštiti divljih vrsta flore i faune regulisanjem prometa. Ova Uredba se primjenjuje shodno ciljevima, principima i odredbama Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje flore i faune (CITES Uredba).
- Predlog zakona o zaštiti prirode utvrđen je Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2015 godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
 - Obrazložiti preferiranu opciju?
- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz predmetni zakon. "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o ključnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija. Naime, predloženim Zakonom o zaštiti prirode preciznije će se urediti pitanje smjernica i uslova zaštite prirode, dozvole za radnje i aktivnosti u zaštićenim područjima, osnove za uspostavljanje područja ekološke mreže kako je to predviđeno međunarodnim standardima i praksom, odnosno pitanje ocjene prihvatljivosti za područja ekološke mreže i utvrđivanje javnog interesa i kompenzatornih mjera. Takođe, ovo je i jedini način za potpuno usklađivanje sa EU propisima u ovoj oblasti.
- Obaveza donošenja ovog propisa je predviđena Programom rada Vlade za 2015 godinu, a predstavlja i obavezu usklađivanja nacionalnih propisa sa pravnom tekovinom EU, na šta je i ukazano u izvještaju EK o napretku Crne Gore. Naime, ovim Izvještajem EK je ukazano da Crna Gora još uvijek treba da uskladi u potpunosti svoja zakonska rešenja sa Direktivom o staništima i Direktivom o pticama za koje ne postoji tranzicioni period.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u propisu uticaće na: sve subjekte zaštite prirode, Agenciju za zaštitu životne sredine kao i Upravu za inspekcijske poslove, kao nadležne organe za primjenu zakona, posebno za sprovođenje postupka ocjene prihvatljivosti, proglašenja zaštićenih prirodnih dobara, upravljače zaštićenih područja itd. Takođe rješenja data u propisu uticaće na zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost.
- Važno je naglasiti da se sprovođenjem ovog propisa doprinosi postizanju opšteg cilja visokog nivoa zaštite prirode i životne sredine, a samim tim i poboljšanju opšteg kvaliteta života.
- Predložena zakonska rješenja odnose se na osnov za zaštitu najvrednijih djelova prirode kroz proglašenje zaštićenih prirodnih dobara i primjenu adekvatnih mehanizama zaštite. Sprovođenje zaštite područja vrši se njihovim proglašenjem i uspostavljanjem upravljačkih mehanizama. Takođe, sistem zaštite područja počiva na mehanizmima i procedurama izdavanja dozvola i sprovođenja postupka ocjene prihvatljivosti.
- Sve pozitivne posljedice donošenja ovog propisa apsolutno opravdavaju troškove koje će stvoriti jer se radi o zaštiti prirode i životne sredine kroz neminovno usklađivanje procedura sa pravnom tekovinom Evropske Unije.
- Donošenje propisa ne iziskuje dodatne troškove jer ne predviđa osnivanje novih institucija, kao ni zapošljavanje novih službenika ni nabavku nove opreme.
- Donošenje ovog propisa sa sobom nosi podsticaj za preduzetništvo i nova zapošljavanja, s obzirom da Zakon predviđa obavljanje stručnih poslova kojima treba da se bavi pravno lice ili preduzetnik, a koji se odnose na izrade Studija zaštite, Studija o ocjeni prihvatljivosti i dr.
- Predlog zakona ne predstavlja biznis barijeru jer tekst Predloga zakona nije donio u smislu procedura ništa novo u odnosu na važeći tekst samo ih je dodatno razradio i precizirao. Tako, je ovim zakonom poseban akcenat dat na proceduru sprovođenja postupka ocjene prihvatljivosti, koji će se primjenjivati uspostavljanjem ekološke mreže u Crnoj Gori. Naime ocjena prihvatljivosti će se sprovesti paralelno sa postupkom procjene i strateške procjene uticaja na životnu sredinu, koji predstavlja najvažniji mehanizam zaštite područja i predstavlja jednu od obaveza u procesu pristupanja Evropskoj Uniji. Kako se ovaj propis donosi zbog zaštite životne sredine, a što je dato u nadležnost Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Agenciji za zaštitu životne sredine, da sa aspekta izvršne politike, sprovede neophodne mjere i aktivnosti, mjere predložene propisom ne smatraju se biznis barijerama. Dakle, u procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere, jer je u pitanju zaštita prirode odnosno očuvanje i unaprjeđenje zaštićenih područja i zaštita divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ovog zakona iziskuje obezbjeđivanje finansijskih sredstava u slučaju uspostavljanja zaštićenih područja, njihove revizije kao i identifikaciju ekološke mreže-Natura 2000. Zbog potrebe zaštite područja važnih na međunarodnom nivou a u skladu sa principima Direktive o staništima i Direktive o pticama zakonom se daje osnova za uspostavljanje ekološke mreže. Ekološka mreža se proglašava u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Evropsku uniju i Crnu Goru, određenih zakonom i međunarodnim pravom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Zakonom je utvrđeno da Agencija za zaštitu životne sredine zajedno sa drugim stručnim i naučnim institucijama vrši prikupljanje podataka za uspostavljanje ekološke mreže, a preciziran je i način finansiranja uspostavljanja mreže i dat osnov za kriterijume uspostavljanja i odabira područja ekološke mreže koji će biti u skladu sa prihvaćenim standardima međunarodnog prava. Dakle, ključni element uspostavljanja ekološke mreže su intenzivna terenska istraživanja u svrhu dobijanja podataka na osnovu kojih se mogu definisati granice datih područja i glavni ciljevi zaštite.
- U tom smislu ukazujemo na činjenicu da izdvajanje finansijskih sredstava koja su potrebna za gore navedena istraživanja i uspostavljanje ekološke mreže nijesu jednokratna, već se ista obezbjeđuju kontinuirano, po potrebi, zavisno od odabira pojedinih područja ekološke mreže-Natura 2000, koja se mora uspostaviti do ulaska Crne Gore u EU. Pri tome naglašavamo da se sredstva za uspostavljanje ekološke mreže ne obezbjeđuju samo iz budžeta Crne Gore, već i iz drugih izvora, odnosno iz instrumenata, programa i fondova Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija. Navedene obaveze bile su utvrđene i važećim Zakonom o zaštiti prirode i predstavljaju neminovnost u procesu pristupanja Evropskoj uniji.
- Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze.
- Propis ne podrazumijeva donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
 - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.
- U izradi nacrt propisa učestvovao je ekspert Petr Roth iz Češke koji ima značajno iskustvo na usklađivanju zakonodavstva iz oblasti zaštite prirode u pretpristupnom periodu Češke i Hrvatske. Ekspert je angažovan uz podršku Kancelarije UNDP u Crnoj

Gori.

- U izradi predloga zakona učestvovali su: predstavnici Agencije za zaštitu životne sredine, Uprave za inspeksijske poslove, Sekretarijata za zakonodavstvo, JP " Nacionalni parkovi Crne Gore", JP „Morsko Dobro“, Univerzitet Crne Gore- Prirodno matematički fakultet Odsjek biologija, Prirodnjački muzej, NVO „Zeleni“.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma je takođe pokrenulo postupak javne rasprave, koja je počela 30. jula i trajala do 10. septembra 2015. godine. Tekst Nacrta zakona je bio postavljen na web stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma, Portalu e-Uprave i Arhus centara. Takođe, o početku javne rasprave javnost je obaviještena i putem dnevnog lista „Pobjeda“. Ministarstvo je ovim objavljivanjem uputilo poziv građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, strukovnim udruženjima, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na tekst Nacrta zakona o zaštiti prirode. Zainteresovani subjekti su svoje komentare, mišljenja, primjedbe i sugestije mogli dostaviti u pisanoj ili elektronskoj formi do 10. septembra tekuće godine Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Javna rasprava u formi tribine održana je 4. septembra 2015. godine, u prostorijama Ministarstva održivog razvoja i turizma. Sve relevantne i konstruktivne primjedbe Ministarstvo je integrisalo u tekst predloga zakona.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

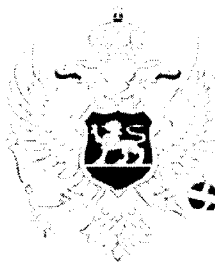
- Prepreka za implementaciju propisa nema, ali svakako će biti izazova imajući u vidu neophodnost jačanja kapaciteta u kontekstu primjene propisanih procedura prije svega ocjene prihvatljivosti, utvrđivanja javnog interesa i kompenzatornih mjera.
- Mjere koje se preduzimaju tokom primjene propisa radi ispunjenja ciljeva jeste vršenje redovne inspeksijske kontrole od strane ekološke inspekcije. Takođe će Agencija za zaštitu životne sredine, kao nadležni organ za izdavanje brojnih dozvola i odobrenja i sprovođenje postupaka proglašenja zaštićenih prirodnih dobara, njihove revizije, sakupljanje podataka o stanju prirode, sprovođenje ocjene prihvatljivosti kontinuirano doprinositi zaštiti i očuvanju prirodnih dobara i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste procenat zaštićene teritorije, uspostavljena ekološka mreža, imenovani upravljači i ispunjene obaveze po pitanju upravljanja, praćenje izdatih dozvola, odobrenja, sprovođenje inspeksijske kontrole, realizacija mjera na koje je Agencija dala saglasnost. Takođe, ispunjenje ciljeva utvrdiće se i u izvještajima o napretku Crne Gore u procesu pridruživanja EU.
- Agencija za zaštitu životne sredine je nadležni organ za sprovođenje primjene ovog propisa. Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Uprava za inspeksijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor. Nadzor nad radom Agencije vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 5.11.2015.godine

MINISTAR

Branimir Gvozdenović

Crna Gora
MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
PODGORICA

Priloga: 16. 12. 2015.			
Grupa	Broj	Prilog	Vrijednost
	09-195/44		

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj:03/1/2-2 /171/2

Podgorica, 16. XII 2015.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

Dopisom broj 09-195/46 od 16. decembra 2015. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o zaštiti prirode** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s navedenim u ocjeni usklađenosti propisa s pravnim propisima Evropske unije.

MINISTAR
Pred Igor Lukšić

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MORT/IU/PZ/15/15
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o zaštiti prirode	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Nature Protection	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	
- Sektor/odsjek	Direktorat za životnu sredinu	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ivana Vojinovic ivana.vojinovic@mrt.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Milena Batakovic milena.batakovic@epa.org.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Agencija za zaštitu životne sredine	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, član 111, Zaštita životne sredine		
b) Stepenn ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2015-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	27 Životna sredina; 2. Planovi i potrebe; 2.2 Zakonodavni okvir, E) Zaštita prirode	
- Rok za donošenje propisa	2015/ IV kvartal	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava XX, Zaštita životne sredine, član 191 / TFEU, Part Three, Union Policy and Internal Actions, Title XX, Environment, Article 191		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
31992L0043		
Direktiva Savjeta 92/43/EEZ od 21. maja 1992. o zaštiti prirodnih i poluprirodnih staništa flore i faune / Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992. on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (OJ L 206, 22.07.1992)		

Djelimično usklađeno / partly harmonized

32009L0147

Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2009/147/EZ od 30. novembra 2009. o zaštiti divljih ptica / Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds (OJ L 020, 26.01.2010)

Djelimično usklađeno / partly harmonized

31997R0338

Regulativa Savjeta 338/97/EZ o zaštiti divljih vrsta flore i faune regulacijom prometa / Council Regulation (EC) No 338/97 of 09 December 1996 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein (OJ L 061, 03.03.1997)

Djelimično usklađeno / partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost s Direktivom **31992L0043** će se postići donošenjem podzakonskih akata koji se odnose na :

- Listu stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke (rok: IV kvartal 2018);
- određivanje područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže (rok: do dana pristupanja EU);
- bliže kriterijume za određivanje područja ekološke mreže (rok: IV kvartal 2018);
- bliži sadržaj Studije o ocjeni prihvatljivosti (rok: IV kvartal 2018);
- bliži sadržaj plana i programa monitoringa (rok: IV kvartal 2018);
- bliži način i uslove korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti, i prometa, način praćenja stanja populacija i liste divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe (rok: IV kvartal 2018);
- Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (rok: IV kvartal 2018).

Potpuna usklađenost s Direktivom **32009L0147** će se postići donošenjem podzakonskih akata koji se odnose na :

- Listu stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke (rok: IV kvartal 2018)
- bliže kriterijume za određivanje područja ekološke mreže (rok: IV kvartal 2018)
- način praćenja brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica (rok: IV kvartal 2018)
- bliži sadržaj Studije o ocjeni prihvatljivosti (rok: IV kvartal 2018)
- Listu pojedinih divljih vrsta ptica koje se mogu nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i čiji se bilo koji prepoznatljivi djelovi ili derivati mogu prodavati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje lovstvo (rok: do dana pristupanja EU)
- Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (rok: IV kvartal 2018)

Potpuna usklađenost s Regulativom **31997R0338** će se postići donošenjem podzakonskih akata koji se odnose na :

- bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom

<p>transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola (rok: IV kvartal 2018)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Listu divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva za koje je zabranjen promet u komercijalne svrhe(rok: IV kvartal 2018) - Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (rok: IV kvartal 2018) - način procjene rizika na prirodu za unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka (rok: IV kvartal 2018) 			
<p>7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu</p> <p style="text-align: center;">/</p>			
<p>8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrtu/predloga propisa</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> • Konvencija o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje flore i faune – CITES; • Konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja – Bonske konvencije; • Konvencija o zaštiti predjela; • Sporazum o zaštiti slijepih miševa (EUROBATS). </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> • Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora; • Convention on Migratory Species; • European Landsape Convention • Agreement on the Conservation of Populations of European Bats. </td> </tr> </table>		<ul style="list-style-type: none"> • Konvencija o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje flore i faune – CITES; • Konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja – Bonske konvencije; • Konvencija o zaštiti predjela; • Sporazum o zaštiti slijepih miševa (EUROBATS). 	<ul style="list-style-type: none"> • Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora; • Convention on Migratory Species; • European Landsape Convention • Agreement on the Conservation of Populations of European Bats.
<ul style="list-style-type: none"> • Konvencija o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje flore i faune – CITES; • Konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja – Bonske konvencije; • Konvencija o zaštiti predjela; • Sporazum o zaštiti slijepih miševa (EUROBATS). 	<ul style="list-style-type: none"> • Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora; • Convention on Migratory Species; • European Landsape Convention • Agreement on the Conservation of Populations of European Bats. 		
<p>9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)</p> <p>Navedeni izvori prava EU prevedeni su na crnogorski jezik.</p>			
<p>10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)</p> <p>Predlog zakona o zaštiti prirode nije preveden na engleski jezik.</p>			
<p>11. Učešće konsultanata u izradi nacrtu/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti</p> <p>U izradi Predloga zakona o zaštiti prirode učestvovao je konsultant Petr Roth iz Republike Češke.</p>			
<p>Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa</p> <p style="text-align: center;"><i>[Signature]</i></p>	<p>Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija</p> <p style="text-align: center;"><i>[Signature]</i></p>		
<p>Datum: 16. XII 2015.</p>	<p>Datum:</p>		

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrtu/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MORT/TU/PZ/15/15		MORT/IU/PZ/15/15		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva Savjeta 92/43/EEZ od 21. maja 1992. o zaštiti prirodnih i poluprirodnih staništa flore i faune - 31992L0043				
Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2009/147/EZ od 30. novembra 2009. o zaštiti divljih ptica - 32009L0147				
Regulativa Savjeta 338/97/EZ o zaštiti divljih vrsta flore i faune regulacijom prometa - 31997R0338				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o zaštiti prirode		Proposal for the Law on Nature Protection		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe resursa prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom resursa prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 92/43/EZ				
Definicije Član 1	Značenje izraza Član 6			
Za potrebe ove Direktive: a) zaštita znači niz mjera koje su potrebne za održavanje ili obnavljanje prirodnih staništa i populacija vrsta divlje faune i flore uz povoljan status zaštite kako je definisano u (e) i (i);	31) očuvanje i zaštita divljih vrsta biljaka, životinja, gljiva i staništa su mjere koje se sprovode za održavanje ili obnovu povoljnog statusa tipova staništa i populacija divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;	Potpuno usklađeno		
(b) prirodna staništa znači kopnena ili vodna područja koja se prepoznaju po geografskim, abiotičkim i biotičkim osobinama, bez obzira da li su potpuno	59) prirodno stanište je lokalitet kopna ili mora, odnosno kopna i mora, koje se karakteriše po geografskim, abiotičkim i biotičkim osobinama, bez obzira da li su	Potpuno usklađeno		

prirodna ili poluprirodna;	prirodna ili poluprirodna;			
<p>(c) tipovi prirodnih staništa koja su od interesa za Zajednicu znači staništa koja, na teritoriji iz člana 2:</p> <p>(i) ugrožena su nestajanjem sa svog prirodnog područja;</p> <p>ili</p> <p>(ii) imaju malo prirodno područje nakon regresije ili zbog značajno ograničenog područja;</p> <p>ili</p> <p>(iii) predstavljaju izuzetne primjere tipičnih karakteristika jednog ili više od sledećih devet biogeografskih regiona: alpski, atlantski, crnomorski, sjeverni, kontinentalni, makaronezijski, mediteranski, panonski i stepski.</p> <p>Ovakvi stanišni tipovi su navedeni ili se mogu navesti u Prilogu I.;</p>	<p>70) stanišni tip su sva staništa istih karakteristika;</p>	Potpuno usklađeno	<p>Definicija je prenesena na način koji je relevantan za Crnu Goru, a prilikom određivanja područja ekološke mreže uzeće se u obzir svi referentni stanišni tipovi u Crnoj Gori iz Priloga 1 Direktive</p>	
<p>(d) prioritetni tipovi prirodnog staništa znači tipovi prirodnih staništa koja su ugrožena nestajanjem, koja su prisutna na teritoriji iz člana 2 i za čiju zaštitu Zajednica ima posebnu odgovornost u smislu dijela njihovog prirodnog područja koje spada u teritoriju iz člana 2; ovi prioritetni tipovi prirodnih staništa označeni su zvezdicom (*) u aneksu I;</p>	<p>48) prioritetni stanišni tip je stanišni tip od posebnog interesa za zaštitu u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>(e) status očuvanosti prirodnog staništa znači zbir uticaja na prirodno stanište i njegove tipične vrste koje mogu uticati na dugoročnu prirodnu rasprostranjenost, strukturu i funkcije, kao i na dugoročan</p>	<p>66) status očuvanosti prirodnog staništa je rezultat skupa uticaja koji djeluju na stanišni tip i njegove tipične vrste, a koji mogu uticati na dugoročnu prirodnu rasprostranjenost, strukturu i funkcije</p>	Potpuno usklađeno		

<p>opstanak njegovih tipičnih vrsta na teritoriji iz člana 2;</p> <p>Status zaštite prirodnog staništa smatra se „povoljnim“ u sledećim slučajevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njegovo prirodno područje i površine koje pokriva na tom području stabilne su ili se povećavaju i - specifična struktura i funkcije koje su neophodne za njegovo dugoročno održavanje postoje i nastaviće da postoje u doglednoj budućnosti i - status zaštite njegovih tipičnih vrsta je povoljan kao što je definisano u (i); 	<p>staništa i na dugoročni opstanak tipičnih vrsta tog stanišnog tipa;</p> <p>43) povoljni status očuvanosti stanišnog tipa je stanje stanišnog tipa u kojem je njegovo područje rasprostranjenosti stabilno ili je u porastu i kada se struktura i funkcije neophodne za dugoročno očuvanje održavaju i prisutni su ili će biti prisutni u bliskoj budućnosti i kada je status očuvanja njihovih tipičnih vrsta povoljan;</p>			
<p>(f) stanište jedne vrste znači okruženje koje definišu specifični abiotički i biotički faktori u kojima vrste žive u svakoj fazi svog biološkog ciklusa;</p>	<p>69) stanište vrste je okruženje koje karakterišu specifični abiotički i biotički faktori u kojima vrsta živi u bilo kojoj fazi biološkog ciklusa;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>g) Vrste of interesa za Zajednicu znači vrste koje su, na teritoriji iz člana 2:</p> <p>(i) ugrožene, osim vrsta čije je prirodno područje marginalno na toj teritoriji i koje nisu ugrožene ili osjetljive u zapadnom palearktičkom regionu; ili</p> <p>(ii) osjetljive, odnosno, za koje se vjeruje da će preći u kategoriju ugroženih vrsta u bližoj budućnosti ukoliko uzročnici nastave da postoje; ili</p> <p>(iii) rijetke, odnosno vrste sa malim populacijama, koje trenutno nisu ugrožene ili vulnerabilne, ali postoji rizik; vrste se nalaze na ograničenim geografskim područjima ili su rijetko prisutne na širem području; ili</p> <p>(iv) endemične i zahtijevaju posebnu pažnju zbog specifične prirode njihovog staništa i/ili potencijalnog uticaja njihovog iskorišćavanja na njihovo stanište i/ili potencijalnog uticaja njihovog iskorišćavanja na status njihove zaštite.</p> <p>Ovakve vrste su navedene ili se mogu navesti u Prilogu II. i/ili Prilogu IV. ili Prilogu V.;</p>	<p>Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 89 , st.1 i 2</p> <p>Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva koje su ugrožene ili mogu postati ugrožene, rijetke i endemične i koje imaju poseban značaj sa genetičkog, ekološkog, ekosistemskog, naučnog, zdravstvenog i ekonomskog aspekta su zaštićene divlje vrste.</p> <p>Zaštićenom divljom vrstom biljaka, životinja i gljiva može se utvrditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - divlja vrsta kojoj prijete izumiranje na području Crne Gore i pripada kategoriji krajnje ugrožene i ugrožene vrste; - iščezla vrsta u Crnoj Gori koja je vraćena programom reintrodukcije; - usko rasprostranjena vrsta (endem i relik); - divlja vrsta zaštićena na osnovu zaključenog međunarodnog ugovora; - divlja vrsta koja je osjetljiva, odnosno ranjiva, rijetka ili endemična; - divlja vrsta koja nije ugrožena, ali je radi njenog izgleda moguće zamijeniti sa ugroženom divljom vrstom. 	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(h) prioritetne vrste znači vrste koje su navedene u (g) (i) za čiju zaštitu je Zajednica posebno odgovorna u smislu dijela njihovog prirodnog područja koje spada u teritoriju iz člana 2; ove prioritetne vrste su označene zvezdicom (*) u Aneksu II;</p>	<p>49) prioritetna vrsta je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva koje su ugrožene i za čije je očuvanje, zbog veličine njihove rasprostranjenosti u prirodi odgovorna Crna Gora i Evropska unija, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(i) status zaštite vrsta znači niz uticaja na date vrste koje mogu uticati na dugoročnu rasprostranjenost i bogatstvo njihovih</p>	<p>65) status očuvanosti vrste je rezultat skupa uticaja koji djeluju na tu vrstu i koji bi mogli uticati na dugoročnu prirodnu</p>			

<p>populacija na teritoriji iz člana 2; Status zaštite smatra se „povoljnim“ u sledećim slučajevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaci o dinamici populacije datih vrsta ukazuju na to da se sama održava na dugoročnoj osnovi kao održiva komponenta prirodnih staništa i - prirodno područje vrsta se ne smanjuje niti ima izgleda da će se smanjiti u bliskoj budućnosti i - postoji i vjerovatno će i dalje postojati dovoljno veliko stanište za održavanje populacija na dugoročnoj osnovi; 	<p>rasprostranjenost i brojnost populacije; Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva Član 89, st.4 i 5</p> <p>Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva štite se na način kojim se postiže ili održava njihov povoljan status očuvanosti. Status očuvanosti zaštićenih vrsta smatra se povoljnim kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je brojnost populacije vrste stabilna i dugoročno održiva; - se prirodno stanište vrste ne smanjuje niti će se smanjiti u bliskoj budućnosti; - postoji i ubuduće će postojati dovoljno veliko stanište za održavanje populacija na dugoročnoj osnovi. 	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(j) područje znači geografski definisano područje čija je veličina jasno ograničena;</p>	<p>37) područje je geografski ograničen prostor;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(k) područje značajno za Zajednicu znači lokacija koja, na biogeografskom području ili na području kojem pripada, daje značajan doprinos održavanju ili obnavljanju do povoljnog statusa zaštite prirodnog tipa staništa iz Aneksa I ili vrsta iz Aneksa II i može takođe značajno doprinijeti koherentnosti Nature 2000 iz člana 3 i/ili daje značajan doprinos održavanju biološkog diverziteta na datom biogeografskom području ili područjima. Za vrste životinja koje su rasprostranjene na širokim područjima, lokacije od značaja za Zajednicu odgovaraće mjestima na prirodnom području takvih vrsta što predstavlja fizičke ili</p>	<p>2. Područje ekološke mreže Član 41</p> <p>Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Područja ekološke mreže obuhvataju i prirodne koridore za prolaz određenih divljih vrsta životinja. Područja ekološke mreže su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - područja važna za očuvanje ptičijih staništa i ptičijih vrsta; - područja važna za očuvanje staništa i divljih vrsta biljaka i životinja. 	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na listu stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke mreže i</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

<p>biološke faktore koji su važni za njihov život i reprodukciju;</p> <p>(l) posebno zaštićeno područje znači lokaciju koja je važna za Zajednicu i koju su odredile zemlje članice ustavnim, upravnim i/ili ugovornim aktom gdje se primjenjuju neophodne mjere zaštite za očuvanje ili obnavljanje, do povoljnog statusa zaštite, prirodnih staništa i/ili populacija vrsta za koje je stanište određeno;</p>	<p>Na područjima ekološke mreže sprovode se mjere zaštite za očuvanje ili obnavljanje stanja ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja, zbog kojih je to područje proglašeno kao područje ekološke mreže.</p> <p>Stanišne tipove, prioritetne stanišne tipove, liste vrsta biljaka i životinja sa prioritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Proglašavanje i upravljanje područjima ekološke mreže</p> <p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>Područja ekološke mreže proglašava Vlada.</p> <p>Područjima ekološke mreže koja se nalaze na području zaštićenih područja, djelimično ili potpuno, se graniče sa njima ili se nalaze neposredno uz njihovu granicu upravlja upravljač zaštićenog područja.</p> <p>Područjima ekološke mreže koja se nalaze, djelimično ili potpuno, na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.</p> <p>Područjem ekološke mreže koje se nalazi van područja iz st. 2 i 3 ovog člana upravlja upravljač koji ispunjava uslove iz člana 55 ovog zakona, određen aktom o proglašavanju područja ekološke mreže.</p> <p>Aktom iz stava 1 ovog člana, određuju se područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i</p>		<p>podzakonskog akta kojim se određuju područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže</p>	<p>Do dana pristupanja EU</p>
---	---	--	--	-------------------------------

	<p>mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže.</p> <p>Akt o proglašavanju ekološke mreže objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.</p>			
<p>(m) primjerak znači svaku životinju ili biljku, živu ili mrtvu, koja pripada vrstama iz Aneksa IV i Aneksa V, svaki dio ili njihov derivativ, kao i sve druge robe koje se pojavljuju, iz proratnog dokumenta, pakovanje ili oznaku ili naljepnicu, ili iz bilo kakvih drugih okolnosti, koje su djelovi ili derivativi životinja ili biljaka tih vrsta;</p>	<p>50) primjerak (jedinka) je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva, živa ili neživa, njihov dio ili derivat za koja se na osnovu pratećih dokumenata (pakovanje, oznake ili etikete) ili drugih okolnosti, može utvrditi da su djelovi ili derivati životinja ili biljaka;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(n) odbor znači odbor osnovan u skladu s članom 20.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 2</p> <p>1. Cilj ove Direktive je davanje doprinosa u pravcu obezbjeđivanja biodiverziteta kroz zaštitu prirodnih staništa i divlje flore i faune na evropskoj teritoriji zemalja članica na koje se Povelja odnosi.</p> <p>2. Mjere koje su preduzete u skladu sa ovom Direktivom biće osmišljene da održe ili obnove, do povoljnog statusa zaštite, prirodna staništa i vrste divlje faune i flore od interesa za Zajednicu.</p> <p>3. Mjere koje se preduzimaju u skladu sa ovom Direktivom uzimaju u obzir ekonomske, socijalne i kulturološke zahtjeve i regionalne i lokalne karakteristike.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 3</p> <p>1. Koherentna evropska ekološka mreža površina posebne zaštite uspostaviće se u okviru Natura 2000. Ova mreža, koju čine lokacije prirodnih tipova staništa iz Aneksa I i</p>	<p>2. Područje ekološke mreže</p> <p>Član 41</p> <p>Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na listu</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

<p>staništa vrsta iz Aneksa II, omogućiće održavanje prirodnih tipova staništa i staništa vrsta ili, po potrebi, obnavljanje do povoljnog statusa zaštite na njihovom prirodnom području.</p> <p>Mreža Natura 2000 obuhvatiće područja posebne zaštite koja su klasifikovana od strane zemalja članica u skladu sa Direktivom 79/409/EEC.</p>	<p>Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Područja ekološke mreže obuhvataju i prirodne koridore za prolaz određenih divljih vrsta životinja.</p> <p>Područja ekološke mreže su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - područja važna za očuvanje ptičijih staništa i ptičijih vrsta; - područja važna za očuvanje staništa i divljih vrsta biljaka i životinja. <p>Na područjima ekološke mreže sprovode se mjere zaštite za očuvanje ili obnavljanje stanja ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja, zbog kojih je to područje proglašeno kao područje ekološke mreže.</p> <p>Stanišne tipove, prioritetne stanišne tipove, liste vrsta biljaka i životinja sa prioritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p>		<p>stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa prioritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke mreže</p>	
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p>2. Svaka zemlja članica dopriniće uspostavljanju Natura 2000 proporcionalno zastupljenosti prirodnih tipova staništa i staništa vrsta iz stava 1 na svojoj teritoriji. U tom smislu, svaka zemlja članica odrediće, u skladu sa članom 4, lokacije kao područja posebne zaštite uzimajući u obzir ciljeve definisane u stavu 1.</p>	<p style="text-align: center;">Proglašavanje i upravljanje područjima ekološke mreže</p> <p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>Područja ekološke mreže proglašava Vlada. Područjima ekološke mreže koja se nalaze na području zaštićenih područja, djelimično ili potpuno, se graniče sa njima ili se nalaze neposredno uz njihovu granicu upravlja upravljač zaštićenog područja.</p> <p>Područjima ekološke mreže koja se nalaze, djelimično ili potpuno, na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim se određuju područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača,</p>	<p style="text-align: center;">Do dana pristupanja EU</p>

	<p>Područjem ekološke mreže koje se nalazi van područja iz st. 2 i 3 ovog člana upravlja upravljač koji ispunjava uslove iz člana 55 ovog zakona, određen aktom o proglašavanju područja ekološke mreže.</p> <p>Aktom iz stava 1 ovog člana, određuju se područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže.</p> <p>Akt o proglašavanju ekološke mreže objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.</p>		kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže	
<p>Član 3</p> <p>3. Kada to smatraju potrebnim, zemlje članice će se posvetiti poboljšanju ekološke usklađenosti sa Naturom 2000 održavanjem, i gdje je potrebno razvojem, osobina pejzaža koje su od velike važnosti za divlju faunu i floru, shodno članu 10.</p>	<p>2. Područje ekološke mreže</p> <p>Član 41</p> <p>Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Područja ekološke mreže obuhvataju i prirodne koridore za prolaz određenih divljih vrsta životinja.</p> <p>Područja ekološke mreže su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - područja važna za očuvanje ptičijih staništa i ptičijih vrsta; - područja važna za očuvanje staništa i divljih vrsta biljaka i životinja. <p>Na područjima ekološke mreže sprovode se mjere zaštite za očuvanje ili obnavljanje stanja ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja, zbog kojih je to područje proglašeno kao područje ekološke mreže.</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na listu stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke mreže	IV kvartal 2018

	Stanišne tipove, prioritete stanišne tipove, liste vrsta biljaka i životinja sa prioritnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.			
<p>Član 4</p> <p>1. Na osnovu kriterijuma propisanih u Aneksu III (faza 1) i relevantnih naučnih informacija, svaka zemlja članica predlaže listu lokacija navodeći prirodne tipove staništa iz Aneksa I i vrste iz Aneksa II, koje se odavno nalaze na njoj teritoriji, koje se nalaze na tim lokacijama. Za vrste životinja koje su zastupljene na velikim područjima, ove lokacije odgovaraju mjestima na prirodnom području takvih vrsta koje predstavljaju fizičke ili biološke faktore važne za njihov život i reprodukciju. Za vodene vrste koje su zastupljene na velikim područjima, takve lokacije se predlažu samo gdje postoji jasno prepoznatljivo područje koje predstavlja fizičke i biološke faktore koji su važni za njihov život i reprodukciju. Kada je potrebno, zemlje članice predlažu usklađivanje liste u svjetlu rezultata praćenja iz člana 11.</p> <p>Lista se dostavlja Komisiji, tri godine od objavljivanja ove Direktive, zajedno sa informacijama o svakoj lokaciji. Te informacije treba da obuhvate mapu lokacije, njen naziv, lokaciju, obim i podatke koji se dobijaju kao rezultat primjene kriterijuma definisanih u Aneksu III (faza 1) i dostavljaju se u formatu koji je definisala Komisija u skladu sa procedurom propisanom članom 21.</p>	<p>Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže</p> <p>Član 42</p> <p>Organ uprave u saradnji sa stručnim i naučnim institucijama iz oblasti zaštite prirode, prikuplja podatke, formira bazu podataka i priprema dokumentaciju za uspostavljanje područja ekološke mreže.</p> <p>Na bazi prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana organ uprave predlaže područja ekološke mreže sa granicama i sa podacima o ciljnim vrstama i staništima uzimajući u obzir sljedeće kriterijume: reprezentativnosti područja za očuvanje stanišnog tipa, površinu zastupljenosti određenog stanišnog tipa u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa u Crnoj Gori, veličinu i gustinu populacije ciljnih vrsta na područjima ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu populacije te vrste u Crnoj Gori.</p> <p>O predlogu područja ekološke mreže organ uprave obavještava javnost i organizuje javnu raspravu.</p> <p>Organ uprave vodi bazu podataka za ekološku mrežu sa prikazom granica područja uspostavljene ekološke mreže.</p> <p>Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže kriterijume za određivanje područja ekološke mreže	IV kvartal 2018

	<p>finansira se iz budžeta Crne Gore. Bliže kriterijume iz stava 2 ovog člana za određivanje područja ekološke mreže propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 4</p> <p>2. Na osnovu kriterijuma definisanih Aneksom III (faza 2) i u okviru svakog od devet biogeografskih regiona iz člana 1 (c) (iii) i cijele teritorije iz člana 2 (1), Komisija sačinjava, u dogovoru sa svakom zemljom članicom, nacrt liste staništa od značaja za Zajednicu koja su preuzeta iz lista zemalja članica kojima se identifikuju koja sadrže jedan ili više prioriternih tipova prirodnih staništa ili prioriternih vrsta. Zemlje članice čija staništa, na kojima se nalazi jedan ili više prioriternih tipova prirodnih staništa ili prioriternih vrsta, čini više od 5% teritorije njihove države, mogu, u dogovoru sa Komisijom, tražiti fleksibilniju primjenu kriterijuma iz Aneksa III (faza 2) u vezi sa odabirom svih staništa koja se nalaze na njihovoj teritoriji, a od značaja su za Zajednicu. Listu staništa koja su odabrana kao staništa od značaja za Zajednicu i koja identifikuje staništa na kojima se nalazi jedan ili više prioriternih tipova prirodnih staništa ili prioriternih vrsta, usvaja Komisija u skladu sa procedurom propisanom članom 21.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Ovo je uslovna odredba u smislu mogućnosti pregovora sa Evropskom komisijom o fleksibilnijoj primjeni kriterijuma te nije obavezujuće da bude dio zakonskih odredbi</p>	
<p>Član 4</p> <p>3. Lista iz stava 2 uradiće se u roku od šest godina od proglašenja ove Direktive</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 4</p> <p>4. Kada se područje od značaja za</p>	<p>Proglašavanje i upravljanje područjima ekološke mreže</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići</p>	<p>Do dana pristupanja</p>

<p>Zajednicu usvoji u skladu sa procedurom propisanom u stavu 2, data zemlja članica u najkraćem roku, a najkasnije u roku od šest godina, proglašava to područje područjem posebne zaštite, postavljajući prioritete u svijetlu značaja staništa za održavanja ili obnavljanje, uz povoljan status zaštite, tipa prirodnog staništa iz Aneksa I ili vrsta iz Aneksa II i u svrhu koherentnosti sa Natura 2000 i u svijetlu rizika od degradacije ili uništavanja kojem su ta staništa izložena.</p>	<p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>Područja ekološke mreže proglašava Vlada. Područjima ekološke mreže koja se nalaze na području zaštićenih područja, djelimično ili potpuno, se graniče sa njima ili se nalaze neposredno uz njihovu granicu upravlja upravljač zaštićenog područja. Područjima ekološke mreže koja se nalaze, djelimično ili potpuno, na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom. Područjem ekološke mreže koje se nalazi van područja iz st. 2 i 3 ovog člana upravlja upravljač koji ispunjava uslove iz člana 55 ovog zakona, određen aktom o proglašavanju područja ekološke mreže. Aktom iz stava 1 ovog člana, određuju se područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže. Akt o proglašavanju ekološke mreže objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.</p>		<p>donošenjem podzakonskog akta kojim se određuju područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže</p>	<p>EU</p>
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>5. Čim se stanište nađe na listi iz trećeg podparagrafa stava 2, podliježe članu 6 (2), (3) i (4).</p>	<p style="text-align: center;">Ocjena prihvatljivosti za područja ekološku mrežu</p> <p style="text-align: center;">Član 46</p> <p>Ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže (u daljem tekstu: ocjena prihvatljivosti) je postupak koji se sprovodi za područja ekološke mreže kad postoji mogućnost da plan, program, projekat, posebno ili u kombinaciji sa drugim planovima, programima i projektima može</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	imati značajan negativan uticaj, na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže.			
<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>1. U izuzetnim slučajevima, kada Komisija utvrdi da nacionalna lista iz člana 4 (1) ne sadrži staništa na kojima se nalazi neki od prioriternih tipova prirodnih staništa ili prioriternih vrste koje, na osnovu relevantnih i pouzdanih naučnih informacija, ona smatra od suštinskog značaja za održavanje tog prioriternog tipa staništa ili za opstanak tih prioriternih vrsta, pokreće se bilateralna procedura konsultacija između te zemlje članice i Komisije u svrhu upoređivanja naučnih podataka koje koristi svaka od njih.</p> <p>2. Ako, po isteku perioda konsultacija koji nije duži od šest mjeseci, spor i dalje ne bude riješen, Komisija dostavlja Savjetu predlog u vezi sa izdvajanjem staništa kao staništa od značaja za Zajednicu.</p> <p>3. Savjet, jednoglasno, donosi odluku u roku od tri mjeseca od datuma dobijanja predloga.</p> <p>4. Tokom perioda konsultacija i prije odluke Savjeta, dato stanište podliježe članu 6 (2).</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>1. Za područja posebne zaštite, zemlje članice uspostavljaju neophodne mjere zaštite uključujući, ako je potrebno, odgovarajuće planove upravljanja koji su namjenski urađeni za staništa ili su integrisani u druge razvojne planove i odgovarajuće ustavne, upravne ili</p>	<p style="text-align: center;">Proglašavanje i upravljanje područjima ekološke mreže</p> <p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>Područja ekološke mreže proglašava Vlada. Područjima ekološke mreže koja se nalaze na području zaštićenih područja, djelimično ili potpuno, se graniče sa njima ili se nalaze</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim se određuju područja ekološke mreže sa granicama	Do dana pristupanja EU

<p>ugovorne mjere koje odgovaraju ekološkim uslovima tipova prirodnih staništa iz Aneksa I i vrsta iz Aneksa II koje su prisutne na staništima.</p> <p>2. Zemlje članice preduzimaju odgovarajuće korake kako bi izbjegle, u područjima posebne zaštite, propadanje prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su područja određena, u mjeri u kojoj bi takvo uznemiravanje bilo značajno u vezi sa ciljevima ove Direktive.</p>	<p>neposredno uz njihovu granicu upravlja upravljač zaštićenog područja.</p> <p>Područjima ekološke mreže koja se nalaze, djelimično ili potpuno, na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.</p> <p>Područjem ekološke mreže koje se nalazi van područja iz st. 2 i 3 ovog člana upravlja upravljač koji ispunjava uslove iz člana 55 ovog zakona, određen aktom o proglašavanju područja ekološke mreže.</p> <p>Aktom iz stava 1 ovog člana, određuju se područja ekološke mreže sa granicama za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže.</p> <p>Akt o proglašavanju ekološke mreže objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.</p> <p style="text-align: center;">Sprovođenje zaštite i očuvanja područja ekološke mreže</p> <p style="text-align: center;">Član 45</p> <p>Zaštita i očuvanje područja ekološke mreže vrši se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenjem mjera zaštite i očuvanja područja; - sprječavanjem pogoršanja statusa ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja zbog kojih je područje određeno; - sprječavanjem uznemiravanja ciljnih vrsta zbog kojih je područje određeno; - sprovođenjem postupka ocjene prihvatljivosti za područja ekološke mreže. 		<p>za svako područje, podacima o ciljnim vrstama i staništima, nazivom upravljača, kao i mjerama zaštite i očuvanja područja ekološke mreže</p>	
--	--	--	---	--

<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>3. Svaki plan ili projekat koji nije direktno povezan ili neophodan za upravljanje staništem, ali ipak može imati značajan uticaj na njega, bilo pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim planovima ili projektima, podliježe odgovarajućoj procjeni implikacija na stanište u svijetlu ciljeva zaštite staništa. U svijetlu zaključaka procjene implikacija na stanište i zavisno od odredbi stava 4, nadležni nacionalni organi daju odobrenje za plan ili projekat tek nakon što su uvjereni da neće imati negativan uticaj na integritet datog staništa i, ako je potrebno, nakon što dobiju mišljenje šire javnosti.</p>	<p style="text-align: center;">Ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže Član 46</p> <p>Ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže (u daljem tekstu: ocjena prihvatljivosti) je postupak koji se sprovodi za područja ekološke mreže kad postoji mogućnost da plan, program, projekat, posebno ili u kombinaciji sa drugim planovima, programima i projektima može imati značajan negativan uticaj, na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže.</p> <p>Postupak ocjene prihvatljivosti sastoji se od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prethodne ocjene i - glavne ocjene. <p>Postupak ocjene prihvatljivosti ne sprovodi se za planove ili djelove planova, programe i projekte, koji su neophodni za upravljanje područjem ekološke mreže ili su sa njim neposredno povezani.</p> <p>Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, postupak ocjene prihvatljivosti sprovodi se u okviru tih postupaka.</p> <p style="text-align: center;">Postupak prethodne ocjene Član 47</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa za koje se ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja, odnosno pravno</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta o bližem sadržaju Studije o ocjeni prihvatljivosti</p>	<p style="text-align: center;">IV kvartal 2018</p>
--	--	---	--	--

	<p>lice ili preduzetnik koji podnosi zahtjev za davanje saglasnosti na projekat (u daljem tekstu: nosilac projekta) za koji se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, dužan je da podnese zahtjev o potrebi sprovođenja glavne ocjene organu uprave.</p> <p>Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu, zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se organu uprave, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, prije donošenja odluke o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Za projekte za koje se odlučuje o potrebi sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu, zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se organu uprave, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine istovremeno sa zahtjevom za odlučivanje o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Za projekte za koje se obavezno sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se prije pokretanja postupka procjene uticaja.</p> <p>Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis obuhvata plana, programa ili projekta sa odgovarajućim kartografskim i grafičkim priložima; - opis ciljeva i namjere zbog kojih se planovi, programi ili projekti, sprovode kao i 			
--	---	--	--	--

	<p>namjeravane aktivnosti na njihovoj realizaciji;</p> <p>- vremenski period potreban za realizaciju planova, programa ili projekata.</p> <p>Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, odlučuje o potrebi sprovođenja glavne ocjene.</p> <p>Ako organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine nakon prijema zahtjeva sa sigurnošću utvrdi da plan, program ili projekat ne može imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže donosi rješenje da nije potrebno sprovoditi glavnu ocjenu.</p> <p>Ako organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine ne može sa sigurnošću utvrditi da plan, program ili projekat neće imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže donosi rješenje o sprovođenju glavne ocjene.</p> <p style="text-align: center;">Glavna ocjena Član 48</p> <p>Postupak glavne ocjene pokreće se podnošenjem zahtjeva za davanje saglasnosti na Studiju o ocjeni prihvatljivosti (u daljem tekstu: studija) organu uprave za planove i programe za koje se ne sprovodi postupak</p>			
--	---	--	--	--

	<p>strateške procjene uticaja na životnu sredinu odnosno za projekte za koje se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu odnosno sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu studija se prilaže organu uprave, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, uz dokumentaciju koja se predaje uz izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu odnosno elaborat o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu.</p> <p>Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke iz člana 47 stav 5 ovog zakona.</p> <p>Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana podnosi se studija.</p> <p>Studija naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o planu, programu i /ili projektu i lokaciji; - opis metoda izrade studije (sprovedena terenska istraživanja, korišćeni stručni i/ili naučni modeli ocjene); - podatke o području ekološke mreže opis i procjenu mogućih uticaja na ekološki integritet područja ekološke mreže i uticaja na ciljne vrste i stanišne tipove; - predlog mjera za ublažavanje negativnih uticaja plana, programa i/ili projekta na ciljne stanišne tipove i vrste područja ekološke mreže; - način praćenja stanja ciljnih stanišnih 			
--	--	--	--	--

	<p>tipova i vrsta u pogledu mjera za ublažavanje negativnih uticaja;</p> <p>- zaključnu ocjenu prihvatljivosti uticaja plana, programa i/ili projekta na područje ekološke mreže.</p> <p>Studija se podnosi u pisanoj formi u tri primjerka i u elektronskom obliku.</p> <p>Bliži sadržaj studije propisuje Ministarstvo.</p> <p>Izdavanje ili odbijanje saglasnosti na studiju</p> <p>Član 51</p> <p>Na osnovu izvještaja komisije, organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine uzimajući u obzir primjedbe i mišljenja data tokom javne rasprave odlučuje o davanju saglasnosti ili odbijanju davanja saglasnosti na studiju.</p> <p>Ukoliko se na osnovu izvještaja komisije utvrdi da plan, program ili projekat, ne može imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže, organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje saglasnost na studiju, koja sadrži mjere ublažavanja negativnih uticaja.</p> <p>Ukoliko se na osnovu izvještaja utvrdi da planovi, programi ili projekti mogu imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže, organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine neće izdati saglasnost na studiju.</p>			
--	---	--	--	--

	<p>Organ nadležan za pripremu plana i programa odnosno nosilac projekta ne može pristupiti donošenju plana, programa odnosno realizaciji projekta koji se odnosi na područje ekološke mreže, bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine na studiju.</p> <p>Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu saglasnost iz stava 2 ovog člana, izdaje se istovremeno sa izdavanjem saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja, odnosno na elaborat o procjeni uticaja.</p> <p>U slučaju iz stava 3 ovog člana organ uprave odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine je dužan da obavijesti organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole o odbijanju davanja saglasnosti.</p> <p>Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove životne sredine je obavezan da o saglasnosti iz st. 2 i 3 ovog člana obavijesti javnost, putem elektronskih medija.</p> <p>Saglasnost na studiju prestaje da važi ukoliko nosilac projekta ne otpočne realizaciju projekta u roku od dvije godine od dana dostavljanja saglasnosti na studiju.</p>			
<p>Član 6</p>	<p>Utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa i kompenzatorne mjere za</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>4. Ukoliko, uprkos negativnoj ocjeni implikacija na stanište i u odsustvu alternativnih rješenja, jedan plan ili projekat se ipak mora realizovati iz imperativnih razloga važnijeg javnog interesa, uključujući interese socijalne i ekonomske prirode, zemlja članica preuzima sve kompenzacijske mjere koje su neophodne da bi se obezbijedila zaštita cjelokupne koherentnosti Natura 2000. Obavještava Komisiju o usvojenim kompenzacijskim mjerama.</p> <p>U slučajevima kada se na datom staništu nalazi prioritetni tip prirodnog staništa i/ili prioritetne vrste, jedina pitanja koja se mogu pokrenuti su vezana za zdravlje ljudi ili javnu bezbjednost, korisne posledice primarnog značaja za životnu sredinu ili, osim mišljenja Komisije, druge imperativne važnijeg javnog interesa.</p>	<p style="text-align: center;">ekološku mrežu Član 52</p> <p>U slučaju odbijanja saglasnosti na studiju obrađivač plana i programa odnosno nosilac projekta može organu uprave podnijeti zahtjev za utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa sa predlogom kompenzatornih mjera.</p> <p>Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se najkasnije u roku od 30 dana od dana odbijanja saglasnosti na studiju.</p> <p>Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o planu, programu ili projektu; - razloge za nemogućnost pronalaska alternativnog rješenja; - imperativne razloge preovladavajućeg javnog interesa u odnosu na zaštitu područja ekološke mreže; - druge podatke od značaja za utvrđivanje preovladavajućeg javnog interesa i njihovoj imperativnosti; - predlog kompenzatornih mjera u svrhu održavanja opšte povezanosti ekološke mreže. <p>Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se akt o odbijanju saglasnosti na studiju.</p> <p>Organ uprave na osnovu podnešenog zahtjeva dostavlja Ministarstvu mišljenje sa predlogom odluke o preovladavajućem javnom interesu odnosno o odbijanju preovladavajućeg javnog interesa.</p> <p>Mišljenje iz stava 5 ovog člana naročito sadrži:</p>			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ocjenu mogućnosti pronalaska alternativnih rješenja; - ocjenu izvodljivosti, relevantnosti i mogućnosti sprovođenja kompenzatornih mjera; - ocjenu imperativnosti navedenih razloga preovladavajućeg javnog interesa; - važnosti očuvanja područja u odnosu na važnost preovladavajućeg javnog interesa za plan, program ili projekat; - druge ili dodatne kompenzatorne mjere u odnosu na predložene; - plan praćenja sprovođenja i realizacije kompenzatornih mjera. <p>Odluka o proglašavanju preovladavajućeg javnog interesa i obavezi sprovođenja kompenzatornih mjera donosi se samo ukoliko organ uprave utvrdi da su kompenzatorne mjere sprovodive i da ne postoji nijedno drugo alternativno rješenje bez značajnog uticaja na područje ekološke mreže.</p> <p>Ukoliko se na području ekološke mreže nalazi prioritetni stanišni tip i/ili prioritetna vrsta, preovladavajući javni interes može se proglasiti samo, radi zaštite javnog zdravlja i zaštite sigurnosti ili uspostavljanja bitno povoljnih uslova od primarne važnosti za životnu sredinu.</p> <p>U slučaju drugih razloga preovladavajućeg javnog interesa za područja ekološke mreže iz stava 7 ovog člana Ministarstvo je dužno pribaviti mišljenje Evropske komisije koje je obavezujuće.</p>			
--	--	--	--	--

	<p>Preovladavajući javni interes utvrđuje Vlada.</p> <p>Kompenzatorne mjere za ekološku mrežu Član 53</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana ili programa odnosno nosilac projekta za koje se utvrdi preovladavajući javni interes dužan je da sprovede kompenzatorne mjere prije realizacije plana i programa odnosno projekta.</p> <p>Kompenzatorne mjere mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostavljanje novog područja koje ima iste osobine kao i oštećeno područje ekološke mreže; - uspostavljanje drugog područja ekološke mreže značajnog za očuvanje istih ciljnih stanišnih tipova i ciljnih vrsta; - uspostavljanje povoljnih uslova unutar postojećeg područja ekološke mreže za ciljne stanišne tipove i ciljne vrste. <p>Pri određivanju kompenzatornih mjera novo ili postojeće područje rasprostranjenja stanišnih tipova i staništa vrsta, mora biti isto ili veće po površini od dijela područja za koje se sprovode kompenzatorne mjere.</p> <p>O kompenzatornim mjerama koje se odnose na područja ekološke mreže Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju.</p> <p>Troškove sprovođenja kompenzatornih mjera snosi organ nadležan za pripremu plana ili programa odnosno nosilac projekta.</p>			
<p>Članovi 7-9</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p style="text-align: center;">Član 10</p> <p>Zemlje članice se obavezuju da će, kada to smatraju potrebnim, prilikom planiranja korišćenja zemljišta i u vezi sa razvojnim politikama, a naročito u cilju poboljšavanja ekološke koherentnosti mreže Natura 2000, ohrabriti upravljanje osobinama pejzaža koje su od velikog značaja za divlju faunu i floru.</p> <p>Takve osobine su one koje su, kroz svoju linearnu ili kontinuiranu strukturu (kao što su rijeke sa svojim obalama ili tradicionalni sistemi označavanja granica na terenu) ili svojom funkcijom odrednica (kao što su jezerca ili male šume), važne za migraciju, disperzivnu i genetsku razmjenu divljih vrsta.</p>	<p style="text-align: center;">2. Područje ekološke mreže Član 41, st.1 i 2</p> <p>Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Područja ekološke mreže obuhvataju i prirodne koridore za prolaz određenih divljih vrsta životinja.</p> <p style="text-align: center;">Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže Član 42</p> <p>Organ uprave u saradnji sa stručnim i naučnim institucijama iz oblasti zaštite prirode, prikuplja podatke, formira bazu podataka i priprema dokumentaciju za uspostavljanje područja ekološke mreže.</p> <p>Na bazi prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana organ uprave predlaže područja ekološke mreže sa granicama i sa podacima o ciljnim vrstama i staništima uzimajući u obzir sljedeće kriterijume: reprezentativnosti područja za očuvanje stanišnog tipa, površinu zastupljenosti određenog stanišnog tipa u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa u Crnoj Gori, veličinu i gustinu populacije ciljnih vrsta na područjima ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu populacije te vrste u Crnoj Gori.</p> <p>O predlogu područja ekološke mreže organ uprave obavještava javnost i organizuje javnu raspravu.</p> <p>Organ uprave vodi bazu podataka za</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže kriterijume za određivanje područja ekološke mreže</p>	<p>IV kvartal 2018</p>
---	---	-----------------------------	--	----------------------------

	<p>ekološku mrežu sa prikazom granica područja uspostavljene ekološke mreže.</p> <p>Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže finansira se iz budžeta Crne Gore.</p> <p>Bliže kriterijume iz stava 2 ovog člana za određivanje područja ekološke mreže propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 11</p> <p>Zemlje članice vrše praćenje statusa zaštite prirodnih staništa i vrsta iz člana 2, sa posebnim osvrtom na prioritetne tipove prirodnih staništa i prioritetne vrste.</p>	<p>Praćenje stanja očuvanosti prirode – monitoring Član 100</p> <p>Stanje očuvanosti prirode prati se na osnovu petogodišnjeg plana monitoringa (u daljem tekstu: plan monitoringa) koji donosi Vlada.</p> <p>Plan monitoringa sprovodi se na osnovu godišnjeg programa monitoringa koji donosi Vlada do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.</p> <p>Plan monitoringa i program iz stava 2 ovog člana naročito sadrže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način praćenja i ocjene statusa divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva uključujući ptice, njihova staništa i stanišne tipove, - način praćenja stanja zaštićenih područja. <p>Monitoring sprovodi organ uprave.</p> <p>Za pojedine poslove iz programa monitoringa organ uprave može angažovati pravna i fizičkih lica koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i opreme.</p> <p>Lokalna uprava može pratiti stanje očuvanosti prirode na svojoj teritoriji o svom trošku.</p> <p>Sredstva za sprovođenje plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim se definiše bliži sadržaj plana i programa monitoringa	IV kvartal 2018

	<p>obezbjeduju se iz budžeta Crne Gore.</p> <p>Bliži sadržaj plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa i uslove iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 12</p> <p>Zemlje članice preduzeće potrebne mjere za uspostavljanje sistema stroge zaštite životinjskih vrsta iz Aneksa IV (a) na njihovim prirodnim područjima, zabranjujući:</p> <p>1. (a) sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta u divljini;</p> <p>(b) najmerno uznemiravanje tih vrsta, naročito tokom perioda uzgajanja, parenja, hibernacije i migracije;</p> <p>(c) namjerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;</p> <p>(d) pogoršavanje ili uništavanje uzgajališta ili odmarališta.</p> <p>2. Za ove vrste, zemlje članice zabranice držanje, transport i prodaju ili razmjenu i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka uzetih iz divljine, osim onih koje su uzete na zakonom dozvoljeni način prije implementacije ove Direktive.</p> <p>3. Zabrana iz stava 1 (a) i (b) i stava 2 odnosi se na sve faze života životinja na koje se odnosi član.</p>	<p>Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 89 , st. 1, 6, 7</p> <p>Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva koje su ugrožene ili mogu postati ugrožene, rijetke i endemične i koje imaju poseban značaj sa genetičkog, ekološkog, ekosistemskog, naučnog, zdravstvenog i ekonomskog aspekta su zaštićene divlje vrste.</p> <p>Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva utvrđuje Ministarstvo, na osnovu procjene ugroženosti pojedinih vrsta i obaveza iz potvrđenih međunarodnih ugovora, kao i na osnovu nacionalnih i međunarodnih crvenih lista i druge stručne dokumentacije, na predlog organa uprave i uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poljoprivredu, šumarstvo i divljač.</p> <p>Lista iz stava 6 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".</p> <p>Zaštita i očuvanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 91</p> <p>Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva čine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjerci samoniklih biljaka, gljiva i slobodnoživećih životinja i njihovi uzgojeni primjerci; - njihovi razvojni oblici (jaja, sjemenke, 	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

	<p>plodovi i micelije); - njihovi djelovi i derivati; - od njih dobijeni lako prepoznatljivi proizvodi.</p> <p>Zabranjeno je istrebljivanje zaštićene autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.</p> <p>Zabranjeno je branje, sakupljanje, korišćenje, uništavanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, uznemiravanje, hvatanje, odstrijel, ozljeđivanje zaštićenih divljih vrsta životinja, smanjivanje brojnosti populacije zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (uklanjanje i ubijanje), uništavanje ili ugrožavanje njihovih staništa ili mijenjanje njihovih životnih uslova.</p> <p>Zabranjeno je zaštićene divlje vrste životinja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hvatati, držati, posjedovati, odnosno ubijati, uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; 2) uzgajati i stavljati u promet, pribavljati na drugi način i preparirati; 3) oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja; 4) uništavati ili uzimati jaja iz prirode; 5) držati ukoliko je njihov lov i hvatanje zabranjen; 6) kupovati, prodavati, transportovati zbog prodaje, držati zbog prodaje i nuditi na prodaju žive ili mrtve primjerke i bilo koji njihov prepoznatljivi dio ili derivat; 7) koristiti na način ili putem metoda koji se 			
--	--	--	--	--

	<p>koriste za sveobuhvatno ili neselektivno hvatanje ili ubijanje ili koje izazivaju lokalno nestajanje vrsta.</p> <p>Zabranjeno je zaštićene divlje vrste biljaka i gljiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - namjerno brati, sakupljati, posjedovati, sjeći, iskorjenjivati, uništavati u njihovom prirodnom okruženju u prirodi; - kupovati, prodavati ili razmjenjivati i nuditi na prodaju ili razmjenu primjeraka tih vrsta uzetih iz prirode. 			
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p>4. Zemlje članice uspostaviće sistem za monitoring incidentnog hvatanja i ubijanja životinjskih vrsta iz člana IV (a). U svjetlu prikupljenih informacija, države članice će sprovesti dalje istraživanje ili mjere zaštite, zavisno od potrebe, u cilju obezbjeđivanja da incidentalno hvatanje i ubijanje nema značajan negativni uticaj na date vrste.</p>	<p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p> <p style="text-align: center;">Član 73, st.10</p> <p>Bliži način i uslove korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti i stavljati u promet, način praćenja stanja populacija i listu divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe utvrđuje Ministarstvo, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za šumarstvo.</p>	Djelimično usklađeno	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliži način i uslove korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti, i prometa, način praćenja stanja populacija i liste divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe</p>	IV kvartal 2018
<p style="text-align: center;">Član 13</p> <p>1. Zemlje članice će preduzeti neophodne mjere za uspostavljanje sistema</p>	<p style="text-align: center;">Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva</p> <p style="text-align: center;">Član 89 , st. 1, 6, 7</p> <p>Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva koje su</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost	IV kvartal

<p>strove zaštite biljnih vrsta iz Aneksa IV (b), zabranjujući:</p> <p>(a) namjerno branje, sakupljanje, sječu, iskorjenjivanje ili uništavanje takvih biljaka u njihovom prirodnom okruženju u divljini;</p> <p>(b) zadržavanje, transport i prodaju ili razmjenu i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koji su uzeti na zakonom dozvoljeni način prije implementacije ove Direktive.</p> <p>2. Zabrane iz stava 1 (a) i (b) odnose se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se član odnosi.</p>	<p>ugrožene ili mogu postati ugrožene, rijetke i endemične i koje imaju poseban značaj sa genetičkog, ekološkog, ekosistemskog, naučnog, zdravstvenog i ekonomskog aspekta su zaštićene divlje vrste.</p> <p>Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva utvrđuje Ministarstvo, na osnovu procjene ugroženosti pojedinih vrsta i obaveza iz potvrđenih međunarodnih ugovora, kao i na osnovu nacionalnih i međunarodnih crvenih lista i druge stručne dokumentacije, na predlog organa uprave i uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poljoprivredu, šumarstvo i divljač.</p> <p>Lista iz stava 6 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".</p> <p style="text-align: center;">Zaštita i očuvanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p> <p style="text-align: center;">Član 91</p> <p>Zabranjeno je istrebljivanje zaštićene autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.</p> <p>Zabranjeno je branje, sakupljanje, korišćenje, uništavanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, uznemiravanje, hvatanje, odstrijel, ozljeđivanje zaštićenih divljih vrsta životinja, smanjivanje brojnosti populacije zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (uklanjanje i ubijanje), uništavanje ili ugrožavanje njihovih staništa ili mijenjanje njihovih životnih uslova.</p> <p>Zabranjeno je zaštićene divlje vrste životinja:</p>		<p>će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p>	<p>2018</p>
---	--	--	--	-------------

	<p>1) hvatati, držati, posjedovati, odnosno ubijati, uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije;</p> <p>2) uzgajati i stavljati u promet, pribavljati na drugi način i preparirati;</p> <p>3) oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja;</p> <p>4) uništavati ili uzimati jaja iz prirode;</p> <p>5) držati ukoliko je njihov lov i hvatanje zabranjen;</p> <p>6) kupovati, prodavati, transportovati zbog prodaje, držati zbog prodaje i nuditi na prodaju žive ili mrtve primjerke i bilo koji njihov prepoznatljivi dio ili derivat;</p> <p>7) koristiti na način ili putem metoda koji se koriste za sveobuhvatno ili neselektivno hvatanje ili ubijanje ili koje izazivaju lokalno nestajanje vrsta.</p> <p>Zabranjeno je zaštićene divlje vrste biljaka i gljiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - namjerno brati, sakupljati, posjedovati, sjeći, iskorjenjivati, uništavati u njihovom prirodnom okruženju u prirodi; - kupovati, prodavati ili razmjenjivati i nuditi na prodaju ili razmjenu primjeraka tih vrsta uzetih iz prirode. 			
<p>Član 14</p> <p>1. Ukoliko, u svjetlu praćenja koje je propisano članom 11, zemlje članice smatraju neophodnim, preduzeće mjere da bi obezbijedile da je uzimanje iz divljine primjeraka vrsta divlje faune i flore iz Aneksa</p>	<p>Zaštita divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 73</p> <p>Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva čine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjerci samoniklih biljaka, gljiva i slobodnoživećih životinja i njihovi uzgojni 	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliži način i uslove</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

<p>V, kao i njihova eksploatacija, u skladu sa njihovim održavanjem na nivou povoljnog statusa zaštite.</p> <p>2. Kada se takve mjere smatraju neophodnim, one treba da uključe nastavak praćenja koje je propisano članom 11. Takve mjere mogu posebno uključiti i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulisanje pristupa određenim dobrima, - privremenu ili lokalnu zabranu uzimanja primjeraka u divljini i eksploataciju određenih populacija, - regulisanje perioda i/ili metoda za uzimanje primjeraka, - primjenu, kada se primjerci uzimaju, pravila lova i ribarenja kojima se u obzir uzima zaštita takvih populacija, - uspostavljanje sistema licenci za uzimanje primjeraka ili definisanje kvota, - regulisanje kupovine, prodaje, nuđenja na prodaju, čuvanja za prodaju ili transport primjeraka za potrebe prodaje, - uzgajanje u zatočeništvu 	<p>primjerci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - njihovi razvojni oblici (jaja, sjemenke, plodovi, micelije); - njihovi djelovi i derivati; - od njih dobijeni lako prepoznatljivi proizvodi. <p>Zabranjeno je istrebljivanje autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.</p> <p>Zabranjeno je branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihove populacije i povoljan status očuvanosti.</p> <p>Zabranjeno je namjerno uznemiravanje i ubijanje divljih vrsta životinja, osim lova u skladu sa zakonom kojim se uređuje divljač i lovstvo.</p> <p>Fizička i pravna lica mogu brati, sakupljati i koristiti divlje biljke i gljive, odnosno hvatati i ubijati divlje vrste životinja iz stava 3 ovog člana u komercijalne svrhe samo na osnovu dozvole organa uprave.</p> <p>Pravna lica dužna su da uz zahtjev za branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja dostave spisak fizičkih lica koja će u ime i za račun tog pravnog lica obavljati radnje iz stava 5 ovog člana.</p> <p>Uvoz, izvoz i tranzit divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva može se vršiti samo uz dozvolu organa uprave, a u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Pri prometu i tranzitu žive životinje moraju se prevoziti i čuvati na način kojim se</p>		<p>korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti, i prometa, način praćenja stanja populacija i listu divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe</p>	
---	--	--	---	--

<p>životinjskih vrsta, kao i vještačko razmnožavanje biljnih vrsta, u strogo kontrolisanim uslovima u cilju smanjenja uzimanja primjeraka iz divljine,</p> <p>- procjenu uticaja usvojenih mjera.</p>	<p>obezbjeđuje sigurnost životinja od povrjeđivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja.</p> <p>Tranzit divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva preko teritorije Crne Gore vrši se na osnovu dozvole o izvozu, odnosno uvozu izdate od nadležnog organa zemlje izvoza, odnosno zemlje uvoza.</p> <p>Bliži način i uslove korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti i stavljati u promet, način praćenja stanja populacija i listu divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe utvrđuje Ministarstvo, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za šumarstvo.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 15</p> <p>U vezi sa hvatanjem ili ubijanjem vrsta divlje faune iz Aneksa V (a) i u slučajevima kada se, u skladu sa članom 16, primjenjuju derogacije na uzimanje, hvatanje ili ubijanje vrsta iz Aneksa IV (a), zemlje članice zabranjuju korišćenje svih indiskriminatornih sredstava koja mogu dovesti do lokalnog nestajanja ili ozbiljnog uznemiravanja populacija takvih vrsta, a naročito:</p> <p>(a) korišćenje sredstava za hvatanje i ubijanje iz Aneksa VI (a),</p> <p>(b) svaki oblik hvatanja i ubijanja od načina transporta iz Aneksa VI (b).</p>	<p style="text-align: center;">Zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih životinja</p> <p style="text-align: center;">Član 75</p> <p>Zabranjena je upotreba sredstava za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje.</p> <p>Zabranjeno je korišćenje metoda za široko i neselektivno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja.</p> <p>Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje sisara i riba su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamke koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja - samostrijel; - slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci; - mreže koje su neselektivne prema principu 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>ili uslovima njihovog korišćenja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - istjerivanje gasom ili dimom; - električne smrtonosne ili omamljujuće naprave; - vještačke svjetleće naprave, osim u ribolovu na moru; - ogledala i druge zasljepljujuće naprave; - odašiljači zvuka (magnetofoni, kasetofoni) koji emituju zvukove dozivanja, boli ili oglašavanja; - naprave za osvjetljavanje cilja; - optički nišani za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike; - eksploziv; - otrovi i otrovni ili omamljujući mamci; - poluautomatsko ili automatsko oružje; - letjelice; - vozila na motorni pogon u pokretu; - druga sredstva utvrđena međunarodnim ugovorima. 			
<p style="text-align: center;">Član 16</p> <p>1. Pod uslovom da ne postoji nijedna zadovoljavajuća alternativa i da derogacija ne nanosi štetu održavanju populacija datih vrsta na nivou povoljnog statusa zaštite na njihovom prirodnom području, zemlje članice mogu izvršiti derogaciju odredbi članova 12, 13, 14 i 15 (a) i (b):</p> <p>(a) u interesu zaštite divlje faune i flore i zaštite prirodnih staništa;</p> <p>(b) u cilju sprečavanja ozbiljnih oštećenja, naročito usjeva, stoke, šuma, riba i voda i drugih tipova dobara,</p>	<p style="text-align: center;">Izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštićene divlje vrste</p> <p style="text-align: center;">Član 92</p> <p>Radnje iz člana 91 st. 4 i 5 ovog zakona, mogu se vršiti ukoliko ne postoji nijedno drugo zadovoljavajuće rješenje i ukoliko radnje ne nanose štetu održavanju populacija zaštićenih vrsta na nivou povoljnog statusa zaštite na njihovom prirodnom području, samo na osnovu dozvole organa uprave i to radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštite divlje faune i flore i zaštite prirodnih staništa; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(c) u interesu javnog zdravlja i javne bezbjednosti ili iz drugih imperativnih razloga važnijeg javnog interesa, uključujući razloge socijalne ili ekonomske prirode i korisne posledice od primarnog značaja za životnu sredinu;</p> <p>(d) u svrhu istraživanja i obrazovanja, repopulacije i ponovnog uvođenja ovih vrsta i za uzgajanje koje je neophodno u ove svrhe, uključujući vještačko razmnožavanje biljaka;</p> <p>(e) u cilju omogućavanja, u strogo kontrolisanim uslovima, na selektivnoj osnovi i u ograničenoj mjeri, uzimanja ili zadržavanja određenih primjeraka vrsta iz Aneksa IV u ograničenom broju koji definišu nadležni državni organi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sprječavanja ozbiljnih oštećenja, naročito usjeva, stoke, šuma, riba, voda i drugih tipova dobara; - zaštite javnog zdravlja i bezbjednosti ili iz drugih imperativnih razloga važnijeg javnog interesa, uključujući razloge socijalne ili ekonomske prirode i razloge od primarnog značaja za životnu sredinu; - istraživanja i obrazovanja, repopulacije za ponovno uvođenje u prirodu tih vrsta i za uzgajanje koje je neophodno u ove svrhe, uključujući i vještačko razmnožavanje biljaka; - zadržavanja određenih primjeraka zaštićenih vrsta pod strogo kontrolisanim uslovima, na selektivnoj osnovi i u ograničenoj mjeri, uzimanja ili u ograničenom broju. <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - način, sredstva ili metode koje će se koristiti u izvršenju radnje; - podatke o lokaciji na kojoj će se vršiti radnje; - vrste koje su predmet radnje, - svrhe i razloge sprovođenja radnji i vremensko trajanje vršenja radnji. 			
<p style="text-align: center;">Član 16</p> <p>2. Zemlje članice svake dvije godine dostavljaju Komisiji izvještaj u skladu sa formatom koji utvrdi Komisija o derogacijama</p>	<p style="text-align: center;">Izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštićene divlje vrste</p> <p style="text-align: center;">Član 92</p> <p>O realizaciji dozvola iz stava 1 ovog člana,</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>koje se vrše u skladu sa stavom 1. Komisija daje svoje mišljenje o tim derogacijama najkasnije 12 mjeseci nakon dobijanja izvještaja i obavještava Komisiju.</p>	<p>sredstvima, metodama, lokacijama, razlozima sprovođenja i izdavanja dozvola, kao i načinu realizacije dozvoljenih radnji nad zaštićenim vrstama organ uprave sačinjava dvogodišnji izvještaj o izdatim dozvolama iz stava 1 ovog člana i dostavlja ga Evropskoj komisiji.</p>			
<p>Član 16</p> <p>3. Izvještaji će precizirati:</p> <p>(a) vrste koje su predmet derogacije i razloge za derogaciju, uključujući prirodu rizika sa, ako je potrebno, navođenjem alternative koja je odbijena i naučne podatke koji su korišćeni;</p> <p>(b) načine, sredstva ili metode koje su odobrene za hvatanje ili ubijanje životinjskih vrsta i razloge za njihovo korišćenje;</p> <p>(c) okolnosti kada i gdje su takve derogacije odobrene;</p> <p>(d) nadležni organ koji je ovlašćen da proglasi i provjeri da su potrebni uslovi stečeni i da donese odluku koji načini, sredstva ili metode se mogu koristiti, u kojim granicama i od strane kojih agencija i koje osobe C1 treba da izvrše zadatak;</p> <p>(e) mjere nadzora koje su primijenjene i rezultati koji su postignuti.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>	<p>Formu izvještaja propisuje Evropska komisija</p>	
<p>Član 17</p> <p>1. Svakih šest godina od datuma isteka perioda definisanog u članu 23, zemlje članice pripremaju izvještaj o implementaciji mjera koje su preduzete u skladu sa ovom Direktivom. Ovaj izvještaj obuhvata naročito informacije vezane za mjere zaštite iz člana 6</p>	<p>Izvještavanje Član 101</p> <p>Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa sačinjava svake šeste godine izvještaj o stanju prirode koji obuhvata</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(1), kao i procjenu uticaja tih mjera na status zaštite prirodnih tipova staništa iz Aneksa I i vrsta iz Aneksa II i najznačajnije rezultate praćenja iz člana 11. Izvještaj, u skladu sa formatom koji definiše komitet, dostavlja se Komisiji i stavlja se na uvid javnosti.</p>	<p>informacije o stanju očuvanosti vrsta, stanišnih tipova i ptica kao i mjere za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa vrsta i površina staništa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa i dostavlja ga Evropskoj komisiji.</p>			
<p>Član 17</p> <p>2. Komisija priprema sveobuhvatan izvještaj na osnovu izvještaja iz stava 1. Ovaj izvještaj obuhvata odgovarajuću procjenu ostvarenog napretka i, naročito, doprinosa Natura 2000 ostvarivanju ciljeva postavljenih članom 3. Nacrt dijela izvještaja koji se odnosi na informacije dostavljene od strane zemlje članice prosleđuje se datoj zemlji članici na potvrdu. Nakon dostavljanja komitetu, konačnu verziju izvještaja objavljuje Komisija, najkasnije dvije godine nakon dobijanja izvještaja iz stava 1 i dostavlja ga zemljama članicama, Evropskom parlamentu, Savjetu i Ekonomskom i socijalnom komitetu.</p> <p>3. Zemlje članice mogu označiti područja koja su određena u skladu sa ovom Direktivom posredstvom obavještenja Zajednice koja je komitet osmislio u tu svrhu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 18</p> <p>1. Zemlje članice i Komisija podstiču neophodna istraživanja i naučni rad u pogledu ciljeva postavljenih u članu 2 i obaveza iz člana 11. Oni će razmjenjivati informacije u svrhu pravilne koordinacije istraživanja koja se vrše na nivou zemlje članice i Zajednice.</p> <p>2. Posebna pažnja se posvećuje</p>	<p>Sprovođenje zaštite prirode Član 4</p> <p>Zaštita prirode obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštitu flore, faune i geomorfoloških pojava; - proglašavanje zaštićenih prirodnih dobara i njihovo očuvanje i upravljanje, radi očuvanja ili poboljšanja ciljeva 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>naučnom radu koji je potreban za implementaciju članova 4 i 10, a podstiču se i prekogranična istraživanja između zemalja članica.</p>	<p>zaštite;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštitu određenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; - utvrđivanje i procjenu stanja pojava i procesa u prirodi; - sprovođenje mjera zaštite prirode; - utvrđivanje smjernica i uslova za zaštitu prirode u prostorno planskoj dokumentaciji, koncesionim dokumentima, razvojnim programima i programima upravljanja prirodnim resursima (rudarstvu, energetici, saobraćaju, vodoprivredi, poljoprivredi, šumarstvu, lovstvu, ribarstvu, turizmu i drugim djelatnostima od uticaja na prirodu); - sprovođenje kontinuiranog monitoringa kumulativnih uticaja na zaštićena prirodna dobra usljed realizacije zahvata koji imaju u većoj ili manjoj mjeri negativan uticaj na prirodu; - sprovođenje mjera zaštite prirode koje imaju za cilj eliminisanje i ublažavanje negativnih uticaja na staništa i vrste; - uspostavljanje sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima; - povezivanje i usklađivanje sistema zaštite prirode sa međunarodnim sistemom zaštite prirode; - podsticanje naučnog i stručnog rada u oblasti zaštite prirode; - podsticanje održive valorizacije usluga ekosistema; 			
---	---	--	--	--

	- podsticanje i promociju zaštite prirode, razvijanje svijesti o potrebi zaštite prirode u procesu obrazovanja.			
Članovi 19-21	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 22</p> <p>Prilikom sprovođenja odredbi ove Direktive, zemlje članice:</p> <p>(a) proučavaju poželjnost ponovnog uvođenja vrsta iz Aneksa IV koje su autohtone za svoju teritoriju u slučajevima kada to može doprinijeti njihovoj zaštiti, pod uslovom da se ispitivanjem, uzimajući u obzir i iskustva drugih zemalja članica ili drugih područja, utvrdi da ponovno uvođenje daje djelotvoran doprinos ponovnom dovođenju ovih vrsta do povoljnog statusa zaštite i da se dešava samo nakon odgovarajućih konsultacija sa javnošću;</p> <p>(b) Obezbeđuju da je namjerno uvođenje u divljinu bilo koje vrste koja nije autohtona za datu teritoriju regulisano na način da ne ugrožava prirodna staništa ili divlju autohtonu faunu i floru i, ukoliko se smatra potrebnim, zabranjuje takvo uvođenje. Rezultati sprovedene procjene dostavljaju se komitetu u svrhu informisanja;</p> <p>(c) promovišu edukaciju i generalno informisanje o potrebi zaštite vrsta divlje faune i flore i o potrebi da se zaštite njihova staništa i prirodna staništa.</p>	<p>Unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 77</p> <p>Zabranjeno je unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka (u daljem tekstu: alohtonih vrsta) u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, unošenje alohtonih vrsta ako je naučno dokazano i prihvatljivo u pogledu zaštite prirode, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave i ako je u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Dozvolu iz stava 2 ovog člana organ uprave izdaje na osnovu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjene rizika na prirodu; - dokaza o adekvatnom smještaju u slučaju životinjske vrste; - izjave da se jedinke tih vrsta neće koristiti u komercijalne svrhe. <p>Prije izdavanja dozvole pribavlja se saglasnost organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva i organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove.</p> <p>Procjenu rizika na prirodu iz stava 3 alineja 1 ovog člana izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave odnosno Institut ukoliko se radi o morskim vrstama. Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica.</p> <p>Komisija za procjenu rizika, odnosno Institut, sačinjava izvještaj o procjeni rizika na prirodu i dostavlja ga organu uprave radi izdavanja dozvole.</p> <p>Troškove izrade procjene rizika snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole.</p> <p>Zahtjev iz stava 8 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - lokalitet na kome se planira unošenje alohtonih vrsta; - svrha planiranog unošenja i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode; - narodni i stručni naziv vrste koja se unosi u ekosistem; - vremenski period realizacije radnji. <p>Ukoliko se radi o ponovnom izvozu iz bilo koje zemlje, podnosilac zahtjeva iz stava 8 ovog člana dužan je da dostavi i dozvolu za izvoz, potvrdu o ponovnom izvozu ili sertifikat o porijeklu izdat u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane nadležnog organa zemlje izvoza ili ponovnog izvoza.</p> <p>Način izrade procjene rizika iz stava 3 ovog člana i člana 79 stava 2 ovog zakona propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Nenamjerno unošenje alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva Član 78</p> <p>Ako dođe do nenamjernog unošenja</p>			
--	---	--	--	--

	<p>alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva na područje Crne Gore ili ako postoji opravdana sumnja da će doći do takvog unošenja, organ uprave preuzima mjere radi uništavanja ili sprječavanja daljeg širenja unešenih alohtonih vrsta.</p> <p>Ponovno unošenje nestalih divljih vrsta Član 79</p> <p>Ponovno unošenje nestalih autohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme može se vršiti uz dozvolu organa uprave.</p> <p>Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje organ uprave, na osnovu prethodno izrađene procjene rizika.</p> <p>Troškove procjene rizika ponovnog unošenja autohtonih vrsta na prirodu snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole.</p> <p>Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu), - svrha planiranog unošenja i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode; - lokalitet na kome se planira unošenje autohtonih vrsta; - opis radnji koje namjerava obavljati; - vremenski period realizacije radnji. 			
Članovi 23-24	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Prilog I</p> <p>TIPOVI PRIRODNIH STANIŠTA OD INTERESA ZA ZAJEDNICU ČIJA ZAŠTITA ZAHTIJEVA</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na listu	IV kvartal 2018

<p>ODREĐIVANJE PODRUČJA POSEBNE ZAŠTITE</p> <p>Prilog II</p> <p>ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZA ZAJEDNICU ČIJA ZAŠTITA ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA ZAŠTITE</p>			<p>stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke mreže</p>	
<p>Prilog III</p> <p>KRITERIJUMI ZA ODABIR LOKACIJA KOJE ISPUNJAVAJU USLOVE DA BUDU ODREĐENE KAO LOKACIJE OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I DA BUDU ODREĐENE ZA PODRUČJA POSEBNE ZAŠTITE</p> <p>FAZA 1: Procjena na nacionalnoj razini relativnog značaja područja za svaki prirodni stanišni tip iz Priloga I. i za svaku vrstu iz Priloga II. (uključujući proritetne prirodne stanišne tipove i proritetne vrste)</p> <p>A. Kriteriji procjene područja za određen prirodni stanišni tip iz Priloga I.</p> <p>(a) Stupanj reprezentativnosti stanišnog tipa na području.</p> <p>(b) Površina područja pokrivena prirodnim stanišnim tipom u odnosu na ukupnu površinu pokrivenu tim prirodnim stanišnim tipom na nacionalnom teritoriju.</p> <p>(c) Stupanj očuvanosti strukture i funkcija dotičnog prirodnog stanišnog tipa te mogućnosti obnove.</p> <p>(d) Globalna procjena vrijednosti područja za očuvanje dotičnog prirodnog stanišnog tipa.</p>	<p>Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže</p> <p>Član 42</p> <p>Organ uprave u saradnji sa stručnim i naučnim institucijama iz oblasti zaštite prirode, prikuplja podatke, formira bazu podataka i priprema dokumentaciju za uspostavljanje područja ekološke mreže.</p> <p>Na bazi prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana organ uprave predlaže područja ekološke mreže sa granicama i sa podacima o ciljnim vrstama i staništima uzimajući u obzir sljedeće kriterijume: reprezentativnosti područja za očuvanje stanišnog tipa, površinu zastupljenosti određenog stanišnog tipa u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa u Crnoj Gori, veličinu i gustinu populacije ciljnih vrsta na područjima ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu populacije te vrste u Crnoj Gori.</p> <p>O predlogu područja ekološke mreže organ uprave obavještava javnost i organizuje javnu raspravu.</p> <p>Organ uprave vodi bazu podataka za ekološku mrežu sa prikazom granica</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže kriterijume za određivanje područja ekološke mreže</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

<p>B. Kriteriji za procjenu područja za određenu vrstu iz Priloga II.</p> <p>(a) Veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na području u odnosu na populacije prisutne na nacionalnom teritoriju.</p> <p>(b) Stupanj očuvanosti stanišnih obilježja koja su značajna za dotične vrste i mogućnosti obnove.</p> <p>(c) Stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na području u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrsta.</p> <p>(d) Globalna procjena vrijednosti područja za očuvanje dotične vrste.</p> <p>C. Na temelju tih kriterija, države članice klasificiraju područja koje predlažu u nacionalan popis područja pogodnih za određivanje kao područja od značaja za Zajednicu, sukladno njihovoj relativnoj vrijednosti za očuvanje svakog prirodnog stanišnog tipa iz Priloga I. ili svake vrste iz Priloga II.</p> <p>D. Taj popis navodi područja koji sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste, a koje su države članice odabrale na temelju gore navedenih kriterija pod A i B.</p> <p>FAZA 2: Procjena područja uključenih na nacionalne popise u smislu značaja za Zajednicu</p> <p>1. Sva područja koje su odredile države članice u fazi 1, a koja sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i/ili vrsta smatraju se područjima od značaja za Zajednicu.</p> <p>2. Procjena značaja ostalih područja na</p>	<p>područja uspostavljene ekološke mreže.</p> <p>Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže finansira se iz budžeta Crne Gore.</p> <p>Bliže kriterijume iz stava 2 ovog člana za određivanje područja ekološke mreže propisuje Ministarstvo.</p>			
---	---	--	--	--

<p>popisima država članica za Zajednicu, to jest njihov doprinos održavanju ili ponovnoj uspostavi povoljnog stanja očuvanosti prirodnog staništa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. i/ili koherentnosti mreže Natura 2000 uzima u obzir sljedeće kriterije:</p> <p>(a) relativnu vrijednost područja na nacionalnoj razini;</p> <p>(b) geografski smještaj područja u odnosu na migratorne rute vrsta iz Priloga II. te da li on pripada neprekinutom ekosustavu smještenom s obje strane jedne ili više unutarnjih granica Zajednice;</p> <p>(c) ukupna površina područja;</p> <p>(d) broj prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. prisutnih na području;</p> <p>(e) globalna ekološka vrijednost područja za dotične biogeografske regije i/ili za cijelo područje navedeno u članku 2, u pogledu karakterističnog ili jedinstvenog izgleda njegovih obilježja i načina na koji su povezani.</p>				
<p>Prilog IV ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZA ZAJEDNICU ZA KOJE JE POTREBNA STROGA ZAŠTITA</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p>	<p>IV kvartal 2018</p>
<p>Prilog V. ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE UZIMANJE U DIVLJINI I ISKORIŠTAVANJE MOŽE BITI PODLOŽNO MJERAMA UPRAVLJANJA</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliži</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

			način i uslove korišćenja i sakupljanja sa količinama koje se mogu koristiti, i prometa, način praćenja stanja populacija i liste divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe	
<p align="center">Prilog VI</p> <p align="center">ZABRANJENE METODE I NAČINI HVATANJA I UBIJANJA I NAČINI TRANSPORTA</p> <p>(a) Neselektivna sredstva SISARI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci - Magnetofoni - Električni i elektronski uređaji koji mogu ubiti ili omamiti - Izvori vještačkog svijetla - Uređaji za osvjetljavanje meta - Nišanski uređaji za noćno gađanje kojeg čini elektronska lupa ili konverter - Eksplozivi - Mreže koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja - Zamke koje su neselektivne prema 	<p align="center">Zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih životinja</p> <p align="center">Član 75</p> <p>Zabranjena je upotreba sredstava za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje.</p> <p>Zabranjeno je korišćenje metoda za široko i neselektivno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja.</p> <p>Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje sisara i riba su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamke koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja - samostrijel; - slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci; - mreže koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja; 	Potpuno usklađeno		

<p>principu ili uslovima njihovog korišćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samostreli - Otrovi i otrovni ili anestetički mamci - Istjerivanje gasom ili dimom - Poluautomatsko ili automatsko oružje sa magacinom u koji staje više od dva reda municije <p>RIBA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otrov - Eksplozivi <p>(b) Načini transporta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Letjelica <p style="margin-left: 40px;">- Pokretna motorna vozila</p>	<ul style="list-style-type: none"> - istjerivanje gasom ili dimom; - električne smrtonosne ili omamljujuće naprave; - vještačke svjetleće naprave, osim u ribolovu na moru; - ogledala i druge zasljepljujuće naprave; - odašiljači zvuka (magnetofoni, kasetofoni) koji emituju zvukove dozivanja, boli ili oglašavanja; - naprave za osvjetljavanje cilja; - optički nišani za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike; - eksploziv; - otrovi i otrovni ili omamljujući mamci; - poluautomatsko ili automatsko oružje; - letjelice; - vozila na motorni pogon u pokretu; - druga sredstva utvrđena međunarodnim ugovorima. 			
<p>Direktiva 2009/147/EC</p>				
<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>1. Ova Direktiva se odnosi na zaštitu svih vrsta ptica koje se javljaju prirodno kao divlje vrste na evropskoj teritoriji zemalja članica na koje se Povelja odnosi. Obuhvata zaštitu, upravljanje i kontrolu tih vrsta i definiše pravila za njihovo iskorišćavanje.</p> <p>2. Primjenjuje se na ptice, njihova jaja, gnijezda i staništa.</p> <p style="text-align: center;">Član 2</p>	<p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st. 1-10</p> <p>Divlje ptice koje žive u prirodi uživaju zaštitu u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Zaštita divljih ptica vrši se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica; - uspostavljanjem ekološke mreže čiji su sastavni dio područja važna za očuvanje ptičijih staništa i vrsta; - sprovođenjem mjera za očuvanje, 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>Zemlje članice preduzimaju potrebne mjere u cilju održavanja populacije vrsta iz člana 1 na nivou koji odgovara naročito ekološkim, naučnim i kulturološkim zahtjevima pri čemu se u obzir uzimaju ekonomski i rekreativni zahtjevi, ili da bi se populacija ovih vrsta uskladila sa tim nivoom.</p>	<p>održavanje i upravljanje ptičijim staništima u skladu sa ekološkim potrebama unutar područja ekološke mreže zona i van njih;</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnavljanjem uništenih biotopa; - preduzimanje mjera da bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice u okviru ekološke mreže. <p>Pojedine divlje vrste ptica mogu se nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i njihove bilo koje prepoznatljive djelove ili derivate prodavati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje lovstvo.</p> <p>Listu divljih vrsta ptica iz stava 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove lovstva.</p> <p>Zabranjeno je ubijanje ili hvatanje, premještanje, uništavanje ili uklanjanje gnijezda ptica, čak i ako su prazna, jaja i njihovo uznemiravanje, naročito u vrijeme othranjivanja ptica i tokom razmnožavanja, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji suprotno zakonu.</p> <p>Lovne vrste ptica štite se u vrijeme lovostaja i u periodu reprodukcije, mitarenja i njihovnog povratka sa zimovališta (proljećna seoba) u skladu sa zakonom kojim se uređuje divljač i lovstvo.</p> <p>Stubovi i tehničke komponente srednjenaponskih i visokonaponskih vodova moraju se graditi na način da se ptice zaštite</p>			
---	---	--	--	--

	<p>od strujnog udara i mehaničkog povređivanja.</p> <p>Odredba stava 7 ovoga člana ne odnosi se na gornje vodove željeznica.</p> <p>Pri izgradnji visokih objekata (vjetrogeneratora, stubova, tornjeva, mostova) primjenjuju se tehničko-tehnološke mjere koje se odnose na osvjetljavanje objekata, kako bi se izbjegli negativni uticaji tih objekata na ptice.</p> <p>Radi očuvanja i zaštite divljih vrsta ptica vrši se praćenje brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica u skladu sa međunarodnim obavezama.</p> <p>Na osnovu praćenja brojnosti i stanja populacija divljih vrsta ptica određuju se kategorije divljih ptica i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrste kojima prijeti istrebljenje; - vrste koje su osjetljive na konkretne promjene u njihovom staništu; -vrste koje se smatraju rijetkim zbog male populacije ili ograničene lokalne rasprostranjenosti; - druge vrste koje zahtijevaju posebnu pažnju zbog posebne prirode njihovog staništa. <p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st.12</p> <p>Na osnovu rezultata praćenja organ uprave utvrđuje mjere zaštite migratornih vrsta divljih ptica u pogledu njihovog uzgajanja, mijenjanja perja i mjesta za ishranu tokom zime i usputnih stanica na njihovim migratornim putevima, zaštititi močvara, a</p>			
--	--	--	--	--

	naročito močvara od međunarodnog značaja, sprejčavanje zagađivanja ili propadanja staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na divlje vrste ptica.			
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p>1. U svijetlu zahtjeva iz člana 2, zemlje članice takođe preduzimaju neophodne mjere za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica iz člana 1.</p> <p>2. Zaštita, održavanje i ponovno uspostavljanje biotopa i staništa obuhvata prvenstveno sledeće mjere:</p> <p>(a) stvaranje zaštićenih površina;</p> <p>(b) održavanje i upravljanje u skladu sa ekološkim potrebama staništa unutar zaštićenih zona i van njih;</p> <p>(c) obnavljanje uništenih biotopa;</p> <p>(d) stvaranje biotopa.</p>	<p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st.2</p> <p>Zaštita divljih ptica vrši se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica; - uspostavljanjem ekološke mreže čiji su sastavni dio područja važna za očuvanje ptičijih staništa i vrsta; - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje i upravljanje ptičijim staništima u skladu sa ekološkim potrebama unutar područja ekološke mreže zona i van njih; - obnavljanjem uništenih biotopa; - preduzimanje mjera da bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice u okviru ekološke mreže. 	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Vrste iz Priloga I treba da budu predmet mjera očuvanja njihovih staništa kako bi se osigurao njihov opstanak i mogućnost reprodukcije u njihovom prirodnom rasprostranjenju. U vezi sa tim, u obzir se uzima sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. vrste kojima prijeti istrebljenje; b. vrste koje su osjetljive na konkretne promjene u njihovom staništu; c. vrste koje se smatraju rijetkim zbog 	<p style="text-align: center;">Područje ekološke mreže Član 41</p> <p>Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Područja ekološke mreže obuhvataju i prirodne koridore za prolaz određenih divljih vrsta životinja.</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na listu stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama	IV kvartal 2018

<p>male populacije ili ograničene lokalne rasprostranjenosti;</p> <p>d. druge vrste koje zahtijevaju posebnu pažnju zbog posebne prirode njihovog staništa</p> <p>Kretanja i varijacije kod populacije uzimaju se u obzir kao osnova za evaluaciju.</p> <p>Zemlje članice klasifikuju posebno najprikladnije teritorije, u smislu broja i veličine, kao područja posebne zaštite za zaštitu ovih vrsta na geografskom morskom i kopnenom području na koje se ova Direktiva primjenjuje.</p> <p>2. Zemlje članice preduzimaju slične mjere za migratorne vrste koje se redovno javljaju i nijesu navedene u Aneksu I, imajući u vidu njihovu potrebu za zaštitom na geografskom morskom i kopnenom području na koje se ova Direktiva primjenjuje, u pogledu njihovog uzgajanja, mijenjanja perja i mjesta za ishranu tokom zime i usputnih stanica na njihovim migratornim rutama. U tom smislu, zemlje članice će posebnu pažnju posvetiti zaštiti močvara, a naročito močvara od međunarodnog značaja.</p>	<p>Područja ekološke mreže su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - područja važna za očuvanje ptičijih staništa i ptičijih vrsta; - područja važna za očuvanje staništa i divljih vrsta biljaka i životinja. <p>Na područjima ekološke mreže sprovode se mjere zaštite za očuvanje ili obnavljanje stanja ciljnih tipova staništa i ciljnih vrsta biljaka, ptica i drugih životinja, zbog kojih je to područje proglašeno kao područje ekološke mreže.</p> <p>Stanišne tipove, prioritetne stanišne tipove, liste vrsta biljaka i životinja sa prioriternim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže</p> <p style="text-align: center;">Član 42</p> <p>Organ uprave u saradnji sa stručnim i naučnim institucijama iz oblasti zaštite prirode, prikuplja podatke, formira bazu podataka i priprema dokumentaciju za uspostavljanje područja ekološke mreže.</p> <p>Na bazi prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana organ uprave predlaže područja ekološke mreže sa granicama i sa podacima o ciljnim vrstama i staništima uzimajući u obzir sljedeće kriterijume: reprezentivnosti područja za očuvanje stanišnog tipa, površinu zastupljenosti određenog stanišnog tipa u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa u Crnoj Gori, veličinu i gustinu</p>		<p>uključujući ptičije vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke mreže; podzakonskog akta koji se odnosi na bliže kriterijume za određivanje područja ekološke mreže i podzakonskog akta o načinu praćenja brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica</p>	
---	---	--	--	--

	<p>populacije ciljnih vrsta na područjima ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu populacije te vrste u Crnoj Gori. O predlogu područja ekološke mreže organ uprave obavještava javnost i organizuje javnu raspravu.</p> <p>Organ uprave vodi bazu podataka za ekološku mrežu sa prikazom granica područja uspostavljene ekološke mreže. Prikupljanje podataka za uspostavljanje područja ekološke mreže finansira se iz budžeta Crne Gore.</p> <p>Bliže kriterijume iz stava 2 ovog člana za određivanje područja ekološke mreže propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st.12 i 13</p> <p>Na osnovu rezultata praćenja organ uprave utvrđuje mjere zaštite migratornih vrsta divljih ptica u pogledu njihovog uzgajanja, mijenjanja perja i mjesta za ishranu tokom zime i usputnih stanica na njihovim migratornim putevima, zaštiti močvara, a naročito močvara od međunarodnog značaja, sprečavanje zagađivanja ili propadanja staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na divlje vrste ptica.</p> <p>Način praćenja brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica utvrđuje Ministarstvo.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>3. Zemlje članice dostavljaju Komisiji sve relevantne informacije tako da ona može</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		

<p>preduzeti odgovarajuće inicijative u cilju koordinacije koja je neophodna da bi se obezbijedilo da površine iz stavova 1 i 2 čine koherentnu cjelinu koja zadovoljava uslove zaštite ovih vrsta na geografskom morskom i kopnenom području na koje se ova Direktiva primjenjuje.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>4.U pogledu zaštitnih površina iz stavova 1 i 2, zemlje članice preduzimaju odgovarajuće korake kako bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice, pogotovu zato što bi one bile značajne imajući u vidu ciljeve ovog člana. Van ovih zaštitnih površina, zemlje članice će takođe nastojati da izbjegavaju zagađivanje ili propadanje staništa.</p>	<p style="text-align: center;">Ocjena prihvatljivosti za područja ekološku mrežu Član 46</p> <p>Ocjena prihvatljivosti za područja ekološke mreže (u daljem tekstu: ocjena prihvatljivosti) je postupak koji se sprovodi za područja ekološke mreže kad postoji mogućnost da plan, program, projekat, posebno ili u kombinaciji sa drugim planovima, programima i projektima može imati značajan negativan uticaj, na ciljeve očuvanja i negativan uticaj na ekološki integritet područja ekološke mreže.</p> <p>Postupak ocjene prihvatljivosti sastoji se od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prethodne ocjene i - glavne ocjene. <p>Postupak ocjene prihvatljivosti ne sprovodi se za planove ili djelove planova, programe i projekte, koji su neophodni za upravljanje područjem ekološke mreže ili su sa njim neposredno povezani.</p> <p>Za planove i programe za koje se sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, postupak ocjene prihvatljivosti sprovodi se u okviru tih</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta o bližem sadržaju Studije o ocjeni prihvatljivosti</p>	<p style="text-align: center;">IV kvartal 2018</p>

	<p>postupaka.</p> <p style="text-align: center;">Glavna ocjena Član 48, st.1 i 7</p> <p>Postupak glavne ocjene pokreće se podnošenjem zahtjeva za davanje saglasnosti na Studiju o ocjeni prihvatljivosti (u daljem tekstu: studija) organu uprave za planove i programe za koje se ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu odnosno za projekte za koje se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Bliži sadržaj studije propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st.1 i 2</p> <p>Divlje ptice koje žive u prirodi uživaju zaštitu u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Zaštita divljih ptica vrši se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica; - uspostavljanjem ekološke mreže čiji su sastavni dio područja važna za očuvanje ptičijih staništa i vrsta; - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje i upravljanje ptičijim staništima u skladu sa ekološkim potrebama unutar područja ekološke mreže zona i van njih; - obnavljanjem uništenih biotopa; - preduzimanje mjera da bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo 			
--	--	--	--	--

	kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice u okviru ekološke mreže.			
<p>Član 5</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članove 7 i 9, zemlje članice preduzimaju neophodne mjere u cilju uspostavljanja generalnog sistema zaštite za sve vrste ptica iz člana 1, zabranjujući naročito sledeće:</p> <p>(a) namjerno ubijanje ili hvatanje bilo kojom metodom;</p> <p>(b) namjerno uništavanje, ili oštećenje, njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje njihovih gnijezda;</p> <p>(c) uzimanje njihovih jaja u divljini i zadržavanje tih jaja čak i ako su prazna;</p> <p>(d) namjerno uznemiravanje ovih ptica, naročito tokom perioda njihovog rasta i uzgoja, ukoliko bi uznemiravanje bilo značajno u vezi sa ciljevima ove Direktive;</p> <p>(e) držanje ptica iz vrsta čiji je lov i hvatanje zabranjeno.</p>	<p>Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st. 5 i 6</p> <p>Zabranjeno je ubijanje ili hvatanje, premještanje, uništavanje ili uklanjanje gnijezda ptica, čak i ako su prazna, jaja i njihovo uznemiravanje, naročito u vrijeme othranjivanja ptica i tokom razmnožavanja, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji suprotno zakonu.</p> <p>Lovne vrste ptica štite se u vrijeme lovostaja i u periodu reprodukcije, mitarenja i njihovnog povratka sa zimovališta (prolječna seoba) u skladu sa zakonom kojim se uređuje divljač i lovstvo.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 6.</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje stavove 2 i 3, zemlje članice zabranjuju, za sve vrste iz člana 1, prodaju, transport zbog prodaje, držanje zbog prodaje i nuđenje na prodaju živih ili mrtvih ptica i bilo kojih prepoznatljivih djelova ili derivativa takvih ptica.</p> <p>2. Aktivnosti iz stava 1 neće biti zabranjene u pogledu vrsta iz Aneksa III, Dio A, pod uslovom da su ptice ubijene ili uhvaćene ili pribavljene na neki drugi zakonom dozvoljeni način.</p> <p>3. Zemlje članice mogu, za vrste navedene u Aneksu III, Dio B, dozvoliti na svojoj teritoriji</p>	<p>Zaštita divljih vrsta ptica Član 87, st.1-4</p> <p>Divlje ptice koje žive u prirodi uživaju zaštitu u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Zaštita divljih ptica vrši se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica; - uspostavljanjem ekološke mreže čiji su sastavni dio područja važna za očuvanje ptičijih staništa i vrsta; - sprovođenjem mjera za očuvanje, 	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na Listu pojedinih divljih vrsta ptica koje se mogu nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i čiji se	Do dana pristupanja EU (ovo će biti predmet pregovora sa Evropskom komisijom u dijelu koji se odnosi na vrste ptica

<p>aktivnosti iz stava 1, uz stvaranje uslova za određena ograničenja, pod uslovom da su ptice ubijene ili uhvaćene ili pribavljene na neki drugi zakonom dozvoljeni način. Zemlje članice koje žele da daju ovakvo ovlašćenje prvo se konsultuju sa Komisijom kako bi sa njom ispitale da li bi plasiranje na tržište primjeraka takvih vrsta rezultiralo ili bi moglo razumno rezultirati nivoom populacije, geografskim rasprostranjivanjem ili stopom reprodukcije vrsta koje su ugrožene na nivou Zajednice. Ukoliko ovo ispitivanje pokaže da će predviđeno ovlašćenje, po mišljenju Komisije, rezultirati ugrožavanjem bilo koje od gorenavedenih vrsta ili mogućnošću da na taj način postanu ugrožene, Komisija daje obrazloženu preporuku datoj zemlji članici u kojoj navodi svoje protivljenje plasiranju datih vrsta na tržište. Ukoliko Komisija smatra da takav rizik ne postoji, o tome obavještava datu zemlju članicu.</p> <p>Preporuke Komisije objavljuju se u Službenom listu Evropske unije.</p> <p>Zemlje članice koje daju ovlašćenje u skladu sa ovim stavom provjeravaju u redovnim intervalima da se uslovi koji su osnova za davanje takvog ovlašćenja i dalje ispunjavaju.</p>	<p>održavanje i upravljanje ptičijim staništima u skladu sa ekološkim potrebama unutar područja ekološke mreže zona i van njih;</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnavljanjem uništenih biotopa; - preduzimanje mjera da bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice u okviru ekološke mreže. <p>Pojedine divlje vrste ptica mogu se nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i njihove bilo koje prepoznatljive djelove ili derivate prodati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje lovstvo.</p> <p>Listu divljih vrsta ptica iz stava 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove lovstva.</p>		<p>bilo koji prepoznatljivi djelovi ili derivati mogu prodati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje lovstvo</p>	<p>koje je prihvatljivo uvrstiti na Listu u odnosu na naučne informacije koje budu prezentovane o stanju i statusu populacija tih vrsta ptica u Crnoj Gori)</p>
<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p>1. Zahvaljujući nivou populacije, geografskoj rasprostranjenosti i stopi reprodukcije na nivou Zajednice, vrste navedene u Aneksu II mogu se loviti prema nacionalnim zakonima. Zemlje članice obezbijediće da lov ovih vrsta ne ugrožava zaštitu na području na kojem su</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija je predmet regulisanja Zakona o divljači i lovstvu</p>	

<p>rasprostranjene.</p> <p>2. Vrste iz Aneksa II, Dio A mogu se loviti na geografskom morskom i kopnenom području na kojem se ova Direktiva primjenjuje.</p> <p>3. Vrste iz Aneksa II, Dio B mogu se loviti samo u zemljama članicama u vezi sa kojima su navedene.</p> <p>4. Zemlje članice obezbjeđuju da prakse lova, uključujući sokolarstvo ukoliko se praktikuje, koje se sprovode u skladu sa važećim nacionalnim mjerama, poštuju principe mudrog korišćenja i ekološki uravnotežene kontrole datih vrsta ptica i da je ta praksa kompatibilna u pogledu populacije ovih vrsta, naročito migratornih vrsta, sa mjerama koje proizilaze iz člana 2. Posebno će voditi računa da se vrste, na koje se odnose zakoni o lovu, ne love tokom sezone odgajanja ili tokom različitih faza reprodukcije. U slučaju migratornih vrsta, posebno će voditi računa da se vrste, na koje se odnose regulative o lovu, ne love tokom perioda njihove reprodukcije ili tokom njihovog povratka na uzgajališta.</p> <p>Zemlje članice dostavljaju Komisiji sve relevantne informacije o praktičnoj primjeni svojih regulativa o lovu.</p>				
<p>Član 8</p> <p>1. U vezi sa lovom, hvatanjem ili ubijanjem ptica u skladu sa ovom Direktivom, zemlje članice zabranjuju korišćenje svih načina, aranžmana ili metoda koji se koriste za sveobuhvatno ili neselektivno hvatanje ili ubijanje ptica ili koje izazivaju lokalno nestajanje vrsta, naročito korišćenje onih koje</p>	<p>Zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih životinja</p> <p>Član 75</p> <p>Zabranjena je upotreba sredstava za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana i Zakonom o divljači i lovstvu</p>	

<p>su navedene u Aneksu IV, tačka (a). 2. Šta više, zemlje članice zabranjuju svaki lov u vezi sa načinima transporta i pod uslovima navedenim u Aneksu IV, tačka (b).</p>	<p>Zabranjeno je korišćenje metoda za široko i neselektivno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja. Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje ptica su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lijepak; - kuke; - žive ptice koje su slijepe ili osakaćene i koriste se kao mamac; - magnetofoni; - elektro uređaji za sječenje; - izvori vještačkog svijetla, ogledala, uređaji za osvjetljavanje meta, nišanski uređaji za noćno gađanje koje čine elektronska lupa ili konverter; - eksplozivi; - mreže, zamke, otrovni ili anestetički mamci; - poluautomatsko ili automatsko oružje sa magacinom u koji staje više od dva reda municije; - letjelice; - motorna vozila; - čamci čija brzina prelazi pet kilometara na sat, osim motornih čamaca na otvorenom moru, koji se koriste u bezbjednosne svrhe maksimalne brzine 18 kilometara na sat. 			
<p style="text-align: center;">Član 9</p> <p>Zemlje članice mogu izvršiti derogaciju odredbi članova 5 do 8 u slučajevima kada ne postoji nijedno drugo zadovoljavajuće rješenje, iz sledećih razloga: (a) – u interesu javnog zdravlja i</p>	<p style="text-align: center;">Izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštitu ptica Član 88</p> <p>Ubijanje ili hvatanje, premještanje gnijezda ptica, njihovo uznemiravanje, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>bezbjednosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - u interesu vazdušne bezbjednosti, - u cilju sprečavanja oštećenja usjeva, stoke, šuma, riba i voda, - zaštita biljnog i životinjskog svijeta, <p>(b) u svrhu istraživanja i podučavanja, obnavljanja populacije, ponovnog uvođenja i za uzgajanje koje je neophodno u ove svrhe,</p> <p>(c) u cilju dozvoljavanja, pod strogo nadziranim uslovima i na selektivnoj osnovi, hvatanje, zadržavanje ili drugih vidova zakonski dozvoljenih vidova korišćenja određenih ptica u malom broju primjeraka</p> <p>2. Derogacija navedena u stavu 1 mora precizirati:</p> <p>a) vrste koje su predmet derogacija,</p> <p>b) načine, aranžmane ili metode koje su odobrene za hvatanje ili ubijanje,</p> <p>c) uslove rizika i vremenske i prostorne okolnosti pod kojima se mogu odobriti takve derogacije,</p> <p>d) nadležni organ koji ima ovlašćenje da objavi da su traženi uslovi postignuti i da odluči koji se načini, aranžmani ili metode mogu koristiti, u okviru tih ograničenja i od strane koga,</p> <p>c) kontrole koja će se sprovesti.</p>	<p>radnji, može se dozvoliti u slučaju da ne postoji nijedno drugo zadovoljavajuće rješenje, samo na osnovu dozvole organa uprave i to radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštite javnog zdravlja i bezbjednosti; - zaštite vazdušne bezbjednosti; - sprječavanja oštećenja usjeva, stoke, šuma, riba i voda; - zaštite biljnog i životinjskog svijeta; - istraživanja i podučavanja, obnavljanja populacije, ponovnog uvođenja i uzgajanje koje je neophodno za te svrhe; - hvatanja, zadržavanja ili drugih vidova korišćenja nekih vrsta ptica u malom broju primjeraka, pod strogo nadziranim uslovima i na selektivnoj osnovi. <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - način, sredstva ili metode koje će se koristiti; - vrste ptica; - svrhe i razloge sprovođenja radnji; - vremensko trajanje vršenja radnji; - način i rokove izvještavanja o primjeni dozvole organu uprave. <p>O realizaciji dozvola iz stava 1 ovog člana, sredstvima, metodama, lokacijama, razlozima sprovođenja i izdavanja dozvola, kao i načinu realizacije dozvoljenih radnji nad divljim pticama, organ uprave sačinjava godišnji izvještaj i dostavlja ga Evropskoj</p>			
---	---	--	--	--

	komisiji.			
<p>Član 9</p> <p>3. Svake godine zemlje članice dostavljaju izvještaj Komisiji o implementaciji stavova 1 i 2.</p>	<p>Izuzeci (derogacije) u odnosu na zaštitu ptica Član 88</p> <p>O realizaciji dozvola iz stava 1 ovog člana, sredstvima, metodama, lokacijama, razlozima sprovođenja i izdavanja dozvola, kao i načinu realizacije dozvoljenih radnji nad divljim pticama, organ uprave sačinjava godišnji izvještaj i dostavlja ga Evropskoj komisiji.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 9</p> <p>4. Na osnovu informacija koje su joj dostupne, a naročito informacija koje su joj dostavljene u skladu sa stavom 3, Komisija će u svakom trenutku voditi računa da posledice derogacija iz stava 1 nijesu nekompatibilne sa ovom Direktivom. U tom smislu preduzeće odgovarajuće mjere.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 10</p> <p>1. Zemlje članice podstiču istraživanja i svaki rad koji je potreban kao osnova za zaštitu, upravljanje i korišćenje populacije svih vrsta ptica iz člana 1. Posebna pažnja se posvećuje istraživanju i radu na predmetima navedenim u Aneksu V.</p>	<p>Sprovođenje zaštite prirode Član 4</p> <p>Zaštita prirode obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštitu flore, faune i geomorfoloških pojava; - proglašavanje zaštićenih prirodnih dobara i njihovo očuvanje i upravljanje, radi očuvanja ili poboljšanja ciljeva zaštite; - zaštitu određenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; - utvrđivanje i procjenu stanja pojava i procesa u prirodi; - sprovođenje mjera zaštite prirode; - utvrđivanje smjernica i uslova za 	Potpuno usklađeno		

	<p>zaštitu prirode u prostorno planskoj dokumentaciji, koncesionim dokumentima, razvojnim programima i programima upravljanja prirodnim resursima (rudarstvu, energetici, saobraćaju, vodoprivredi, poljoprivredi, šumarstvu, lovstvu, ribarstvu, turizmu i drugim djelatnostima od uticaja na prirodu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenje kontinuiranog monitoringa kumulativnih uticaja na zaštićena prirodna dobra usljed realizacije zahvata koji imaju u većoj ili manjoj mjeri negativan uticaj na prirodu; - sprovođenje mjera zaštite prirode koje imaju za cilj eliminisanje i ublažavanje negativnih uticaja na staništa i vrste; - uspostavljanje sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima; - povezivanje i usklađivanje sistema zaštite prirode sa međunarodnim sistemom zaštite prirode; - podsticanje naučnog i stručnog rada u oblasti zaštite prirode; - podsticanje održive valorizacije usluga ekosistema; - podsticanje i promociju zaštite prirode, razvijanje svijesti o potrebi zaštite prirode u procesu obrazovanja. 			
<p>2. Države članice šalju Komisiji sve potrebne informacije koje joj omogućuju poduzimanje odgovarajućih mjera za koordinaciju istraživanja i djelatnosti iz stavka 1.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p style="text-align: center;">Član 11</p> <p>Zemlje članice vodiće računa da svako uvođenje vrsta ptica koje se ne javljaju prirodno u divljini evropske teritorije zemalja članica ne ugrožavaju lokalni biljni i životinjski svijet. U vezi sa tim, konsultovaće Komisiju.</p>	<p style="text-align: center;">Unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva Član 77</p> <p>Zabranjeno je unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka (u daljem tekstu: alohtonih vrsta) u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, unošenje alohtonih vrsta ako je naučno dokazano i prihvatljivo u pogledu zaštite prirode, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave i ako je u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Dozvolu iz stava 2 ovog člana organ uprave izdaje na osnovu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjene rizika na prirodu; - dokaza o adekvatnom smještaju u slučaju životinjske vrste; - izjave da se jedinke tih vrsta neće koristiti u komercijalne svrhe. <p>Prije izdavanja dozvole pribavlja se saglasnost organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva i organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove.</p> <p>Procjenu rizika na prirodu iz stava 3 alineja 1 ovog člana izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave odnosno Institut ukoliko se radi o morskim vrstama.</p> <p>Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica.</p> <p>Komisija za procjenu rizika, odnosno Institut, sačinjava izvještaj o procjeni rizika na prirodu</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
--	--	--	--	--

	<p>i dostavlja ga organu uprave radi izdavanja dozvole.</p> <p>Troškove izrade procjene rizika snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole.</p> <p>Zahtjev iz stava 8 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - lokalitet na kome se planira unošenje alohtonih vrsta; - svrha planiranog unošenja i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode; - narodni i stručni naziv vrste koja se unosi u ekosistem; - vremenski period realizacije radnji. <p>Ukoliko se radi o ponovnom izvozu iz bilo koje zemlje, podnosilac zahtjeva iz stava 8 ovog člana dužan je da dostavi i dozvolu za izvoz, potvrdu o ponovnom izvozu ili sertifikat o porijeklu izdat u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane nadležnog organa zemlje izvoza ili ponovnog izvoza.</p> <p>Način izrade procjene rizika iz stava 3 ovog člana i člana 79 stava 2 ovog zakona propisuje Ministarstvo.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p>1. Zemlje članice će svake tri godine, počevši od 7. aprila, 1981., dostavljati Komisiji izvještaj o sprovođenju nacionalnih odredbi u skladu sa ovom Direktivom.</p>	<p style="text-align: center;">Izveštavanje Član 101</p> <p>Godišnji izvještaj o sprovođenju plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa sačinjava organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem tog plana i programa.</p> <p>Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>naručito sadrži podatke o stanju prirode, rezultate praćenja stanja vrsta, stanišnih tipova i ptica, predlog mjera za očuvanje koje treba preduzeti za održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa vrsta i površina staništa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa.</p> <p>Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana sastavni je dio informacije o stanju životne sredine.</p> <p>Informaciju o stanju prirode mogu sačinjavati organi lokalne uprave i upravljači zaštićenih prirodnih dobara.</p> <p>Informacija iz stava 4 ovog člana dostavlja se organu uprave.</p> <p>Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem plana monitoringa i godišnjeg programa monitoringa sačinjava svake šeste godine izvještaj o stanju prirode koji obuhvata informacije o stanju očuvanosti vrsta, stanišnih tipova i ptica kao i mjere za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa vrsta i površina staništa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa i dostavlja ga Evropskoj komisiji.</p>			
<p>Član 12</p> <p>2. Komisija svake tri godine priprema složeni izvještaj koji se zasniva na informacijama iz stava 1. Dio nacрта izvještaja koji se odnosi na informacije koje dostavi zemlja članica dostavlja se nadležnim organima date zemlje članice na verifikaciju. Konačna verzija</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

izvještaja dostavlja se zemljama članicama.				
<p style="text-align: center;">Član 13</p> <p>Primjena mjera preduzetih u skladu sa ovom Direktivom ne smije dovesti do pogoršanja sadašnjeg stanja u pogledu zaštite vrsta ptica iz člana 1.</p>	<p style="text-align: center;">Zaštita divljih vrsta ptica Član 87</p> <p>Divlje ptice koje žive u prirodi uživaju zaštitu u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Zaštita divljih ptica vrši se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje dovoljnog diverziteta i površina staništa za sve vrste ptica; - uspostavljanjem ekološke mreže čiji su sastavni dio područja važna za očuvanje ptičijih staništa i vrsta; - sprovođenjem mjera za očuvanje, održavanje i upravljanje ptičijim staništima u skladu sa ekološkim potrebama unutar područja ekološke mreže zona i van njih; - obnavljanjem uništenih biotopa; - preduzimanje mjera da bi se izbjeglo zagađivanje ili propadanje staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na ptice u okviru ekološke mreže. <p>Pojedine divlje vrste ptica mogu se nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i njihove bilo koje prepoznatljive djelove ili derivate prodavati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje lovstvo.</p> <p>Listu divljih vrsta ptica iz stava 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove lovstva.</p> <p>Zabranjeno je ubijanje ili hvatanje,</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>premještanje, uništavanje ili uklanjanje gnijezda ptica, čak i ako su prazna, jaja i njihovo uznemiravanje, naročito u vrijeme othranjivanja ptica i tokom razmnožavanja, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji suprotno zakonu.</p> <p>Lovne vrste ptica štite se u vrijeme lovostaja i u periodu reprodukcije, mitarenja i njihovnog povratka sa zimovališta (prolječna seoba) u skladu sa zakonom kojim se uređuje divljač i lovstvo.</p> <p>Stubovi i tehničke komponente srednjenaponskih i visokonaponskih vodova moraju se graditi na način da se ptice zaštite od strujnog udara i mehaničkog povređivanja.</p> <p>Odredba stava 7 ovoga člana ne odnosi se na gornje vodove željeznica.</p> <p>Pri izgradnji visokih objekata (vjetrogeneratora, stubova, tornjeva, mostova) primjenjuju se tehničko-tehnološke mjere koje se odnose na osvjetljavanje objekata, kako bi se izbjegli negativni uticaji tih objekata na ptice.</p> <p>Radi očuvanja i zaštite divljih vrsta ptica vrši se praćenje brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica u skladu sa međunarodnim obavezama.</p> <p>Na osnovu praćenja brojnosti i stanja populacija divljih vrsta ptica određuju se kategorije divljih ptica i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrste kojima prijeti istrebljenje; - vrste koje su osjetljive na konkretne promjene u njihovom staništu; 			
--	---	--	--	--

	<p>-vrste koje se smatraju rijetkim zbog male populacije ili ograničene lokalne rasprostranjenosti;</p> <p>- druge vrste koje zahtijevaju posebnu pažnju zbog posebne prirode njihovog staništa.</p> <p>Na osnovu rezultata praćenja organ uprave utvrđuje mjere zaštite migratornih vrsta divljih ptica u pogledu njihovog uzgajanja, mijenjanja perja i mjesta za ishranu tokom zime i usputnih stanica na njihovim migratornim putevima, zaštiti močvara, a naročito močvara od međunarodnog značaja, sprečavanje zagađivanja ili propadanja staništa ili bilo kakvo uznemiravanje koje utiče na divlje vrste ptica.</p> <p>Način praćenja brojnosti i stanja populacije divljih vrsta ptica utvrđuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 14</p> <p>Zemlje članice mogu uvesti strožije mjere zaštite u odnosu na mjere koje su propisane ovom Direktivom.</p>	Nema odgovarajuće odredbe		U pitanju je opciona odredba	
Članovi 15-20	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG I	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na listu stanišnih tipova, liste proritetnih stanišnih tipova, liste vrsta biljaka i životinja sa proritetnim vrstama uključujući ptičije	IV kvartal 2018

			vrste i vrste za koja se određuju područja ekološke mreže	
PRILOG II (Dio A i B) PRILOG III	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je predmet regulisanja Zakona o divljači i lovstvu	
Prilog IV a)– Zamke (sa izuzetkom Finske i Švedske za hvatanje <i>Lagopus lagopus lagopus</i> i <i>Lagopus mutus</i> sjeverne geografske širine 580 S), lijepak, kuke, žive ptice koje su slijepe ili osakaćene i koriste se kao mamac, magnetofoni, elektro uređaji za sječenje, izvori vještačkog svjetla, ogledala, uređaji za osvjetljavanje meta, nišanski uređaji za noćno gađanje koje čine elektronska lupa ili konverter, eksplozivi, mreže, zamke, otrovni ili anestetički mamci, poluautomatsko ili automatsko oružje sa magacinom u koji staje više od dva reda municije, b) – letjelice, motorna vozila, Čamci čija brzina prelazi pet kilometara na sat. Na otvorenom moru, zemlje članice mogu, iz razloga bezbjednosti, dozvoliti korišćenje motornih čamaca maksimalne brzine 18 kilometara na sat. Zemlje članice obavještavaju Komisiju o svim datim dozvolama.	Zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih životinja Član 75 Zabranjena je upotreba sredstava za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje. Zabranjeno je korišćenje metoda za široko i neselektivno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja. Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje sisara i riba su: - zamke koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja - samostrijel; - slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci; - mreže koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja; - istjerivanje gasom ili dimom; - električne smrtonosne ili omamljujuće naprave; - vještačke svjetleće naprave, osim u	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i Zakonom o divljači i lovstvu	

	<p>ribolovu na moru;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ogledala i druge zaslepljujuće naprave; - odašiljači zvuka (magnetofoni, kasetofoni) koji emituju zvukove dozivanja, boli ili oglašavanja; - naprave za osvjetljavanje cilja; - optički nišani za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike; - eksploziv; - otrovi i otrovni ili omamljujući mamci; - poluautomatsko ili automatsko oružje; - letjelice; - vozila na motorni pogon u pokretu; - druga sredstva utvrđena međunarodnim ugovorima. <p>Zabranjena sredstva za hvatanje, ubijanje i uznemiravanje ptica su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lijepak; - kuke; - žive ptice koje su slijepa ili osakaćene i koriste se kao mamac; - magnetofoni; - elektro uređaji za sječenje; - izvori vještačkog svijetla, ogledala, uređaji za osvjetljavanje meta, nišanski uređaji za noćno gađanje koje čine elektronska lupa ili konverter; - eksplozivi; - mreže, zamke, otrovni ili anestetički mamci; - poluautomatsko ili automatsko oružje sa magacinom u koji staje više od dva 			
--	---	--	--	--

	<p>reda municije;</p> <ul style="list-style-type: none"> - letjelice; - motorna vozila; - čamci čija brzina prelazi pet kilometara na sat, osim motornih čamaca na otvorenom moru, koji se koriste u bezbjednosne svrhe maksimalne brzine 18 kilometara na sat. 			
<p>PRILOG V</p> <p>A. Nacionalne liste vrsta kojima prijeti istrebljenje ili posebno ugroženih vrsta, uzimajući u obzir njihovu geografsku rasprostranjenost,</p> <p>B. Lista i ekološki opis područja koja su posebno važna za migratorne vrste na njihovim migratornim rutama i kao zimska hranilišta i gnijezdišta,</p> <p>C. Lista podataka o populacijama migratornih vrsta shodno rezultatima prstenovanja,</p> <p>D. Procjena uticaja metoda uzimanja divljih ptica na njihove populacije,</p> <p>E. Razvoj ili usavršavanje ekoloških metoda za sprečavanje oštećenja koja izazivaju ptice,</p> <p>F. Utvrđivanje uloge određenih vrsta kao indikatora zagađenja,</p> <p>G. Proučavanje nepovoljnog uticaja hemijskog zagađenja na populacije vrsta ptica.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p>	<p>IV kvartal 2018</p>
<p>PRILOG VI</p> <p>Dio A</p> <p>Direktiva stavljena izvan snage s popisom njenih naknadnih izmjena (iz člana 18.)</p> <p>Dio B</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>Popis rokova za prenošenje u nacionalno pravo</p> <p>(iz člana 18.)</p> <p>PRILOG VII</p> <p>Korelacijska tabela</p>				
<p>Regulativa 338/97/EZ</p>				
<p>Član 1</p> <p>Predmet</p> <p>Predmet ove Regulative jeste zaštita vrsta divlje faune i flore i omogućavanje očuvanja istih regulisanjem njihove trgovine, u skladu sa sljedećim članovima.</p> <p>Ova Regulativa primjenjuje se u skladu sa ciljevima, načelima i odredbama Konvencije definisane u članu 2.</p>	<p>Članovi 86, 94-96 Predloga ovoga zakona</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		<p>Od dana ulaska u EU Regulativa će se primjenjivati u potpunosti</p>
<p>Član 2</p> <p>Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(a) 'Komitet` označava Komitet za trgovinu jedinkama divlje faune i flore, osnovan u skladu sa članom 18;</p> <p>(b) 'Konvencija` označava Konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (Cites);</p> <p>c) 'zemlja porijekla` označava zemlju iz koje potiče jedinka uzeta iz divljine, uzgojena u zatočeništvu ili vještački uzgojena;</p> <p>(d) 'obavještenje o uvozu` označava obavještenje koje dostavlja uvoznik ili njegov posrednik ili predstavnik, prilikom uvoza u Zajednicu jedinki onih vrsta koje su obuhvaćene Aneksima C ili D, dato na obrascu koji propiše Komisija u skladu sa procedurom definisanom u članu 18;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (e) 'unošenje iz mora` označava unošenje u Zajednicu bilo koje jedinke koja je uzeta i direktno unijeta iz morske sredine koja nije pod jurisdikcijom nijedne Države, uključujući i vazdušni prostor iznad mora, kao i podmorje i morsko dno;</p>	<p style="text-align: center;">Član 6 Definicije</p> <p>75) unos sa mora je unošenje u Crnu Goru pojedinih divljih vrsta biljaka ili životinja, koje su uzete u morskom okruženju i unose se direktno iz morskog okruženja, koje nije pod jurisdikcijom ni jedne države, uključujući vazdušni prostor iznad mora, morsko dno i podmorje (podzemlje ispod mora);</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (f) 'izdavanje` označava završetak svih postupaka koji se odnose na pripremu i ovjeravanje dozvola ili potvrda, kao i njihovo dostavljanje podnosiocu zahtjeva;</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasce dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja</p>	

			oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola	
<p>Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(g) 'upravni organ` označava nacionalni administrativni organ osnovan, u slučaju Država članica, u skladu sa članom 13(1)(a), odnosno, u slučaju trećih zemalja koje su potpisnice Konvencije, u skladu sa članom IX Konvencije;</p>	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je predmet regulisanja ZUP-a	
<p>Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(h) 'Odredišna Država članica` označava odredišnu Državu članicu navedenu u dokumentu koji se koristi prilikom izvoza ili re-eksporta jedinke; u slučaju unošenja iz mora, označava onu Državu članicu u čijoj se nadležnosti nalazi odredište jedinke;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(i) 'ponuda za prodaju` označava ponudu za prodaju kao i svaku radnju koja se sa razlogom može smatrati takvom ponudom, uključujući reklamiranje ili davanje naloga za reklamiranje prodaje i poziva za nadmetanje;</p>			Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način	

<p>(j) 'predmeti za ličnu upotrebu ili za domaćinstvo` označava mrtve jedinke, njihove djelove i derivate, koji pripadaju fizičkim licima i koji čine, ili postoji namjera da čine, dio njihovih uobičajenih dobara i pokretne imovine;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasce dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	
<p>Član 2 Definicije pojmova U svrhe ove Regulative: (k) 'odredište` označava mjesto u kojem se jedinka uobičajeno čuva u vrijeme unošenja u Zajednicu; u slučaju živih jedinki, ovo označava prvo mjesto na kojem se čuvaju jedinke nakon perioda karantina ili drugog zadržavanja u svrhe sanitarnih provjera i kontrola;</p>	<p>Član 6 Definicije 57) prihvatilište za životinje je prostor namijenjen privremenom boravku, odnosno liječenju bolesnih ili ranjenih životinja, odbačenih mladunaca koji nijesu sposobni za preživljavanje u prirodi, kao i životinja koje su oduzete od pravnog ili fizičkog lica, radi držanja u zatočeništvu, nedozvoljene trgovine, izvoza, uvoza ili drugih razloga</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	određenih zakonom;			
<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (l) 'populacija` označava biološki ili geografski određen broj jedinki;</p>	<p style="text-align: center;">Član 6 Definicije</p> <p>41) populacija je prostorno i vremenski integrisana grupa jedinki iste vrste biljaka, životinja i gljiva koja raspolaže zajedničkim skupom nasljednih faktora, naseljava određeni lokalitet, pripada određenom ekosistemu, a u okviru koje su jedinke međusobno povezane prvenstveno odnosima reprodukcije;</p>	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (m) 'prvenstveno komercijalne svrhe` označava svaku onu svrhu u kojoj njen nekomercijalni aspekt ne dominira na nedvosmislen način;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole,	IV kvartal 2018

			način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola	
<p align="center">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (c) 're-eksport iz Zajednice` označava izvoz iz Zajednice svake one jedinke koja je prethodno bila unijeta u Zajednicu;</p>	<p align="center">Član 6 Definicije</p> <p>58) ponovni izvoz je izvoz jedinki koje su prethodno unijete u Crnu Goru;</p>	Potpuno usklađeno		
<p align="center">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: 'ponovno unošenje u Zajednicu` označava unošenje u Zajednicu svake one jedinke koja je prethodno bila predmet izvoza ili re-eksporta;</p>	<p align="center">Član 6 Definicije</p> <p>40) ponovno unošenje je unošenje u Crnu Goru jedinke koja je izvezena;</p>	Potpuno usklađeno		
<p align="center">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (a) 'prodaja` označava svaku vrstu prodaje. U svrhe ove Regulative, iznajmljivanje, trampa ili razmjena smatraće se prodajom; srodni termini biće tumačeni na sličan način;</p>	<p align="center">Član 6 Definicije</p> <p>51) prodaja je promet uključujući i iznajmljivanje, trampu ili razmjenu;</p>	Potpuno usklađeno		
<p align="center">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative: (b) 'naučni organ` označava naučni organ</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprijmjenjivo		

osnovan, kada je riječ o Državi članici, u skladu sa članom 13(1)(b), odnosno, u slučaju trećih država potpisnica Konvencije, u skladu sa članom IX Konvencije;				
<p align="center">Član 2</p> <p align="center">Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(c) 'Grupa za naučno ispitivanje` označava konsultativno tijelo osnovano u skladu sa članom 17;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
<p align="center">Član 2</p> <p align="center">Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(d) 'vrste` označava vrste, podvrste ili populaciju istih;</p>	<p align="center">Član 6</p> <p align="center">Definicije</p> <p>9) divlje vrste biljaka, životinja i gljiva su vrste i podvrste koje nijesu nastale pod uticajem čovjeka kao posljedica vještačkog odabiranja (odabir i uzgoj u svrhu dobijanja pasmina pripitomljenih životinja i sorti kultivisanih biljaka) ili genetske modifikacije nasljednog materijala tehnikama moderne biotehnologije;</p>	Potpuno usklađeno		
<p align="center">Član 2</p> <p align="center">Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>t) 'jedinka` označava svaku životinju ili biljku, živu ili mrtvu, od onih vrsta obuhvaćenih Aneksima A do D, svaki njen lako prepoznatljiv dio ili derivat, kao i sve ostale proizvode koji se pominju u pratećoj dokumentaciji, pakovanju ili znaku, odnosno etiketi, ili u bilo kojim drugim okolnostima, koji jesu ili koji sadrže djelove ili derivate životinja ili biljaka dotičnih vrsta, osim ukoliko takvi djelovi ili derivati nijesu izričito izuzeti od primjene odredbi ove Regulative ili od primjene odredbi koje su u</p>	<p align="center">Član 6</p> <p align="center">Definicije</p> <p>50) primjerak (jedinka) je vrsta divljih biljaka, životinja i gljiva, živa ili neživa, njihov dio ili derivat za koja se na osnovu pratećih dokumenata (pakovanje, oznake ili etikete) ili drugih okolnosti, može utvrditi da su djelovi ili derivati životinja ili biljaka;</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz	

<p>vezi sa Aneksom u kojem su predmetne vrste nabrojane po svom značaju u predmetnim Aneksima.</p> <p>Jedinkom se smatra jedinka vrste nabrojane u Aneksima A do D, ukoliko ista sama po sebi predstavlja ili je dio, odnosno derivat životinje ili biljke čiji makar jedan 'roditelj' pripada vrsti u njima navedenoj. Ukoliko su 'roditelji' takvih životinja ili biljaka vrste koje su obuhvaćene različitim Aneksima, ili vrste od kojih je samo jedna navedena, primjenjivaće se odredbe onog Aneksa koji je restriktivniji. Međutim, ukoliko se radi o jedinkama hibridnih biljaka, ako jedan 'roditelj' pripada vrsti obuhvaćenoj Aneksom A, primjenjivaće se odredbe onog Aneksa koji je strožiji samo ukoliko je toj vrsti priznat takav status u Aneksu;</p>			<p>odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	<p>IV kvartal 2018</p>
<p>Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>u) 'trgovina' označava unošenje u Zajednicu, uključujući i unošenje iz mora, i izvoz, odnosno re-eksport iz Zajednice, kao i upotreba, kretanje i prenos državine u okviru Zajednice, uključujući i onaj u okviru Države članice, onih vrsta koje su predmet ove Regulative;</p>	<p>Član 6 Definicije</p> <p>55) promet divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva je kupoprodaja, unos, iznos, uvoz, izvoz, reeksport i unos sa mora divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih prepoznatljivih djelova ili derivata u Crnu Goru i iz Crne Gore;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(v) 'tranzit' označava transport jedinki između dva mjesta izvan Zajednice, preko teritorije Zajednice, koje se dopremaju poznatom primaocu i tokom koje do zastoja u kretanju</p>	<p>Član 6 Definicije</p> <p>71) tranzit je transport jedinki preko teritorije Crne Gore, koje se dopremaju poznatom primaocu van teritorije Crne Gore;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

dolazi samo usljed neophodnih razloga prouzrokovanih ovim oblikom transporta;				
<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije pojmova</p> <p>U svrhe ove Regulative:</p> <p>(w) 'upotrijebljene jedinke koje su pribavljene prije više od 50 godina` označava jedinke koje su u značajnoj mjeri izmijenjene u odnosu na svoje prirodno stanje radi prerade u nakit, ukras, umjetninu, upotrebni predmet ili muzički instrument, i to više od 50 godina prije stupanja na snagu ove Regulative i da su iste pribavljene u takvim uslovima i na način prihvatljiv za upravne organe Države članice. Takve jedinke smatraće se upotrijebljenim samo ukoliko nedvosmisleno spadaju u jednu od navedenih kategorija i ukoliko ne zahtijevaju dalju obradu, rezbarenje ili prerade koje bi im omogućile ostvarivanje svoje svrhe;</p> <p>(x) 'provjere prilikom unošenja, izvoza, re-eksporta i tranzita` označava provjeru potvrda, dozvola i obavještenja propisanih ovom Regulativom i – u slučaju kada odredbe Zajednice tako propisuju ili u drugim slučajevima uzimanja reprezentativnog uzorka iz pošiljke – ispitivanje jedinki, praćeno uzimanjem uzorka u svrhe vršenja analiza ili detaljnih provjera, kada je to potrebno.</p>	<p style="text-align: center;">Promet zaštićenim divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva Član 94</p> <p>Promet pojedinih zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata koje su zaštićene u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave po prethodno pribavljenom mišljenju Instituta, ukoliko se vrši unos divljih vrsta sa mora, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - svrhu prometa; - vremenski period realizacije radnji. <p>Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilaže se sljedeća dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokaz da je pravo raspolaganja jedinkom divlje vrste biljke, životinje i gljive stečeno u skladu sa zakonom ili se radi o uzgojenom primjerku; - dokaz o obilježavanju životinja; - dozvola o izvozu nadležnog organa zemlje izvoza, u slučaju uvoza. <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se samo ako organ uprave utvrdi da promet koji se odobrava ne ugrožava divlje populacije biljaka, životinja ili gljiva.</p>	Djelimično usklađeno	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	IV kvartal 2018

	<p>Izdate dozvole se upisuju u registar koji vodi organ uprave.</p> <p>Tranzit zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja ili gljiva preko teritorije Crne Gore može se vršiti na osnovu dozvole o izvozu, odnosno uvozu izdate od nadležnog organa zemlje izvoza, odnosno zemlje uvoza.</p> <p>Pri prometu i tranzitu žive životinje se moraju prevoziti i čuvati na način kojim se obezbjeđuje sigurnost životinja od povređivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja.</p> <p>Bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola iz stava 1 ovog člana, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Prijava prometa Član 95</p> <p>Promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata obavezno se prijavljuje na graničnom prelazu organu uprave nadležnom za poslove carina, u skladu sa carinskim zakonom.</p> <p>Promet iz stava 1 ovog člana vrši se preko graničnih prelaza na kojima postoji</p>			
--	---	--	--	--

	<p>organizovana veterinarska i fitosanitarna kontrola.</p> <p>Organ uprave nadležan za poslove carine je dužan da prijavljenu pošiljku iz stava 1 ovog člana pregleda i ovjeri dozvolu iz člana 94 ovog zakona i da ovjerenu kopiju dozvole dostavi organu uprave.</p>			
<p>Član 3 Opseg</p> <p>1. Aneks A obuhvata: (a) vrste nabrojane u Dodatku I Konvencije, za koje Države članice nijesu stavile rezerve; (b) sve vrste: (i) za kojima postoji ili može postojati potražnja za njihovom upotrebom u Zajednici ili međunarodna trgovina istih, i kojima ili prijete istrebljenje ili su toliko rijetke da bi bilo koji stepen trgovine ugrozio opstanak vrste; ili (ii) koje pripadaju rodu čija je većina vrsta, odnosno vrsti čija je većina podvrsta nabrojana u Aneksu A u skladu sa kriterijumima sadržanim u tačkama (a) ili (b)(i) i čije je svrstavanje u Aneks od suštinske važnosti za efikasnu zaštitu ovih taksona.</p> <p>2. Aneks B obuhvata: (a) vrste nabrojane u Dodatku II Konvencije, izuzev onih koje su nabrojane u Aneksu A, a za koje Države članice nijesu stavile rezervu; (b) vrste nabrojane u Dodatku I Konvencije za koje je stavljena rezerva; (c) sve druge vrste koje nijesu nabrojane u Dodatku I ili II Konvencije: (i) koje su predmet međunarodne trgovine</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

<p>koja možda nije u skladu sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njenim opstankom ili opstankom populacije u određenim državama, ili - održavanjem ukupne populacije na nivou koji odgovara ulozi koju vrsta ima u ekosistemima u kojima se pojavljuje: <p>ili</p> <p>(ii) čije je nabrojanje u Aneksu, usljed sličnosti sa vrstama nabrojanim u Aneksu A ili Aneksu B, od značaja za obezbjeđivanje efikasne kontrole trgovine jedinkama takvih vrsta;</p> <p>(d) vrste za koje je utvrđeno da bi uvođenje njihovih živih jedinki u prirodno stanište Zajednice predstavljalo ekološku opasnost za divlje vrste faune i flore koje su autohtone u Zajednici.</p> <p>3. Aneks C obuhvata:</p> <p>(a) vrste nabrojane u Dodatku III Konvencije, izuzev onih nabrojanih u Aneksima A ili B, a za koje Države članice nijesu stavile rezerve;</p> <p>(b) vrste nabrojane u Dodatku II Konvencije, a za koje je stavljena rezerva.</p> <p>4. Aneks D obuhvata:</p> <p>(a) vrste koje nijesu nabrojane u Aneksima A do C, a koje su unešene u Zajednicu u tolikom broju koji zahtijeva nadgledanje;</p> <p>(b) vrste nabrojane u Dodatku III Konvencije, a za koje je stavljena rezerva.</p> <p>5. Kada status očuvanja vrsta obuhvaćenih ovom Regulativom zahtijeva njihovo uvrščivanje u neki od Dodataka Konvencije, Države članice će dati svoj doprinos kroz potrebne amandmane.</p>			<p>pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	
<p>Član 4</p>	<p>Unošenje stranih divljih vrsta biljaka,</p>			

<p style="text-align: center;">Unošenje u Zajednicu</p> <p>1. Unošenje u Zajednicu jedinki onih vrsta koje su obuhvaćene Aneksom A, biće predmet vršenja neophodnih provjera i prethodnog stavljanja na uvid, u carinskim ispostavama u mjestu unošenja, dozvole za uvoz izdate od strane upravnog organa odredišne Države članice.</p> <p>Dozvola za uvoz može biti izdata samo u skladu sa ograničenjima propisanim u skladu sa stavom 6 i pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:</p> <p>(a) nakon razmatranja mišljenja Grupe za naučno ispitivanje, nadležni naučni organ uvjeren je da unošenje u Zajednicu:</p> <p>(i) ne bi imalo štetni uticaj na status očuvanja vrsta ili na veličinu teritorije koju naseljava populacija dotične vrste;</p> <p>(ii) se dešava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - radi jedne od svrha navedenih u članu 8(3)(e), (f) i (g), ili - iz drugih razloga koji nemaju štetan uticaj na opstanak dotičnih vrsta; <p>(b) (i) podnosilac zahtjeva je pružio dokumentovan dokaz da su jedinke pribavljene u skladu sa zakonodavstvom kojim se reguliše zaštita ovih vrsta, a u slučaju uvoza iz treće zemlje jedinki onih vrsta koje su nabrojane u Dodacima Konvencije, takav dokaz predstavlja dozvola za izvoz ili potvrda o re-eksportu, odnosno kopija istih, izdata od strane nadležnog organa države izvoza ili re-eksporta, a sve u skladu sa Konvencijom;</p> <p>(ii) međutim, izdavanje dozvola za izvoz za one</p>	<p style="text-align: center;">životinja i gljiva Član 77</p> <p>Zabranjeno je unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka (u daljem tekstu: alohtonih vrsta) u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, unošenje alohtonih vrsta ako je naučno dokazano i prihvatljivo u pogledu zaštite prirode, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave i ako je u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Dozvolu iz stava 2 ovog člana organ uprave izdaje na osnovu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjene rizika na prirodu; - dokaza o adekvatnom smještaju u slučaju životinjske vrste; - izjava o svrsi unošenja jedinke tih vrsta. <p>Prije izdavanja dozvole pribavlja se saglasnost organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva i organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove.</p> <p>Procjenu rizika na prirodu iz stava 3 alineja 1 ovog člana izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave odnosno Institut ukoliko se radi o morskim vrstama.</p> <p>Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica.</p> <p>Komisija za procjenu rizika, odnosno Institut, sačinjava izvještaj o procjeni rizika na prirodu i dostavlja ga organu uprave radi izdavanja dozvole.</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta o načinu procjene rizika na prirodu za unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka</p>	<p>IV kvartal 2018</p>
--	--	-----------------------------	--	----------------------------

<p>vrste koje su nabrojane u Aneksu, u skladu sa članom 3 (1) (a), neće zahtijevati takav dokumentovan dokaz, već će original svake takve dozvole za izvoz podnosilac zahtjeva zadržati nakon stavljanja na uvid dozvole za izvoz ili potvrde o re-eksportu;</p> <p>(c) da se nadležni naučni organ uvjerio da je predloženi primalac žive jedinke u mjestu odredišta na odgovarajući način opremljen za adekvatan smještaj i brigu o istoj;</p> <p>(d) da se upravni organ uvjerio da se dotična jedinka neće koristiti prvenstveno u komercijalne svrhe;</p> <p>(e) da se upravni organ uvjerio, nakon konsultacija sa nadležnim naučnim organom, da ne postoje drugi razlozi u vezi sa očuvanjem vrste koji govore protiv izdavanja dozvole za uvoz; i</p> <p>(f) u slučaju unošenja iz mora, da se upravni organ uvjerio da će svaka živa jedinka biti pripremljena i otpremljena na takav način da se rizik od povrede, narušavanja zdravlja ili grubog postupanja svede na minimum.</p> <p>2. Unošenje u Zajednicu jedinki onih vrsta koje su nabrojane u Aneksu B biće predmet vršenja neophodnih provjera i prethodnog stavljanja na uvid, na carinskoj ispostavi u mjestu gdje se vrši unošenje, dozvole za uvoz izdate od strane upravnog organa odredišne Države članice. Dozvola za uvoz može biti izdata samo uz poštovanje ograničenja propisanih u skladu sa stavom 6, i ukoliko:</p> <p>(a) nakon razmatranja svih dostupnih podataka i mišljenja Grupe za naučno</p>	<p>Troškove izrade procjene rizika snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole.</p> <p>Zahtjev iz stava 8 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - lokalitet na kome se planira unošenje alohtonih vrsta; - svrha planiranog unošenja i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode; - narodni i stručni naziv vrste koja se unosi u ekosistem; - vremenski period realizacije radnji. <p>Ukoliko se radi o ponovnom izvozu iz bilo koje zemlje, podnosilac zahtjeva iz stava 8 ovog člana dužan je da dostavi i dozvolu za izvoz, potvrdu o ponovnom izvozu ili sertifikat o porijeklu izdat u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane nadležnog organa zemlje izvoza ili ponovnog izvoza.</p> <p>Način izrade procjene rizika iz stava 3 ovog člana i člana 79 stava 2 ovog zakona propisuje Ministarstvo.</p>			
---	--	--	--	--

<p>ispitivanje, nadležni naučni organ se uvjerio da unošenje u Zajednicu ne bi imalo štetni uticaj na status očuvanja vrsta ili na veličinu teritorije koju naseljava populacija dotične vrste, uzimajući u obzir postojeći ili očekivani stepen njihove trgovine. Takvo mišljenje primjenjivaće se i za naredne uvoze dok god su gore navedeni aspekti u značajnoj mjeri ostali nepromijenjeni;</p> <p>(b) podnosilac zahtjeva je pružio dokumentovan dokaz da je predloženi primalac žive jedinke u mjestu odredišta na odgovarajući način opremljen za adekvatan smještaj i brigu o istoj;</p> <p>(c) ispunjeni su uslovi iz stava 1(b)(i), (e) i (f).</p> <p>3. Unošenje u Zajednicu jedinki onih vrsta koje su nabrojane u Aneksu C biće predmet vršenja neophodnih provjera i prethodnog stavljanja na uvid, na carinskoj ispostavi u mjestu gdje se vrši unošenje, potvrde o uvozu i:</p> <p>(a) u slučaju izvoza iz zemlje pomenute u vezi sa vrstama nabrojanim u Aneksu C, podonosilac zahtjeva dužan je dostaviti dokumentovan dokaz u vidu dozvole za izvoz izdate u te svrhe od strane nadležnog organa date države, a sve u skladu sa Konvencijom, kojom se potvrđuje da je jedinka pribavljena u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom iz oblasti očuvanja dotičnih vrsta; ili</p> <p>(b) u slučaju izvoza iz zemlje koja nije pomenuta u vezi sa vrstama nabrojanim u Aneksu C ili u slučaju re-eksporta iz bilo koje zemlje, podnosilac zahtjeva dužan je staviti na uvid dozvolu za izvoz, potvrdu o re-eksportu ili</p>				
---	--	--	--	--

<p>sertifikat o porijeklu izdat u te svrhe u skladu sa Konvencijom, od strane nadležnog organa zemlje izvoza ili re-eksporta.</p> <p>4. Unošenje u Zajednicu jedinki onih vrsta koje su obuhvaćene Aneksom D biće predmet vršenja neophodnih provjera i prethodnog stavljanja na uvid, na carinskoj ispostavi u mjestu unošenja, potvrde o uvozu.</p> <p>5. Uslovi za izdavanje dozvole za uvoz propisane stavom 1 (a) i (d) i stavom 2 (a), (b) i (c) neće se primjenjivati na jedinke za koje podnosilac zahtjeva dostavi dokumentovan dokaz:</p> <p>(a) da su iste prethodno legalno unijete, odnosno pribavljene u Zajednici i da se iste, bilo da su modificovane ili ne, ponovo unose u Zajednicu; ili</p> <p>(b) da se radi o upotrijebljenim jedinkama koje su pribavljene prije više od 50 godina.</p> <p>6. U saradnji sa dotičnim zemljama porijekla, u skladu sa procedurom propisanom u članu 18 i uzimajući u obzir sva mišljenja Grupe za naučno ispitivanje, Komisija može, u pogledu unošenja u Zajednicu, uvesti opšta ograničenja ili ograničenja za pojedine zemlje porijekla:</p> <p>(a) na osnovu uslova propisanih stavom 1(a)(i) ili (e), jedinki onih vrsta obuhvaćenih Aneksom A;</p> <p>(b) na osnovu uslova propisanih stavom 1(e) ili stavom 2(a), jedinki onih vrsta koje su obuhvaćene Aneksom B; i</p> <p>(c) živih jedinki onih vrsta obuhvaćenih Aneksom B, koje imaju visoku stopu smrtnosti tokom otpremanja ili za koje je utvrđena mala</p>				
---	--	--	--	--

<p>vjerovatnoća da će preživjeti u zatočeništvu značajan dio njihovog potencijalnog životnog vijeka; ili (d) živih jedinki onih vrsta za koje je utvrđeno da bi njihovo uvođenje u prirodnu sredinu Zajednice predstavljalo ekološku prijetnju divljim vrstama faune i flore autohtonih u Zajednici.</p>				
<p>Član 4 Komisija će kvartalno objavljivati spisak takvih ograničenja u Službenom listu Evropske Zajednice. 7. U posebnim slučajevima prekrcaja, vazdušnog ili željezničkog transporta nakon unošenja u Zajednicu, dozvoliće se odstupanja od provjera i stavljanja na uvid dokumentacije o uvozu na carinskim ispostavama u mjestu unošenja, propisanih stavovima 1 do 4, u skladu sa postupkom propisanim članom 18, kako bi se omogućilo vršenje takvih provjera i stavljanje na uvid dokumentacije na drugoj carinskoj ispostavi određenoj u skladu sa članom 12 (1).</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 5 Izvoz ili re-eksport iz Zajednice 1. Izvoz ili re-eksport iz Zajednice jedinki onih vrsta koje su nabrojane u Aneksu A, biće predmet vršenja neophodnih provjera i prethodnog stavljanja na uvid, na carinskoj ispostavi na kojoj se obavljaju izvozne formalnosti, dozvole za izvoz ili potvrde o re-eksportu izdate od strane upravnog organa Države članice u kojoj se nalaze jedinke. 2. Dozvola za izvoz jedinki onih vrsta</p>	<p>Promet zaštićenim divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva Član 94 Promet pojedinih zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata koje su zaštićene u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave po prethodno pribavljenom mišljenju Instituta, ukoliko se vrši unos divljih vrsta sa mora, u skladu sa zakonom i</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupaња sa životinjama prilikom transporta, vrste za</p>	<p>IV kvartal</p>

<p>nabrojanih u Aneksu A može biti izdata samo ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:</p> <p>(a) nadležni naučni organ je dao pismeno mišljenje da čuvanje ili sakupljanje jedinki u divljini ili njihov izvoz neće imati štetan uticaj na stepen očuvanja vrste ili na veličinu teritorije koju naseljava relevantna populacija dotične vrste;</p> <p>(b) podnositelj zahtjeva je dostavio dokumentovan dokaz da su jedinke pribavljene u skladu sa važećim zakonodavstvom iz oblasti zaštite predmetnih vrsta; kada se zahtjev podnosi u Državi članici koja nije Država članica porijekla, uz takav dokumentovan dokaz biće priložena potvrda o tome da je jedinka uzeta iz divljine u skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi na njoj teritoriji;</p> <p>(c) da je upravi organ uvjeren da:</p> <p>(i) će svaka živa jedinka biti pripremljena i otpremljena na takav način da se rizik od povrede, narušavanja zdravlja ili grubog postupanja svede na minimum; i</p> <p>(ii) – jedinke onih vrsta koje nijesu nabrojane u Aneksu I Konvencije neće se koristiti prvenstveno u komercijalne svrhe, ili</p> <p>- u slučaju da se u Državu potpisnicu Konvencije izvoze jedinke onih vrsta navedenih u članu 3(1)(a) ove Regulative, izdata je dozvola za uvoz;</p> <p>i</p> <p>(d) da je upravni organ Države članice uvjeren, nakon konsultacija sa nadležnim naučnim organom, da ne postoje drugi razlozi u vezi sa</p>	<p>potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - svrhu prometa; - vremenski period realizacije radnji. <p>Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilaže se sljedeća dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokaz da je pravo raspolaganja jedinkom divlje vrste biljke, životinje i gljive stečeno u skladu sa zakonom ili se radi o uzgojenom primjerku; - dokaz o obilježavanju životinja; - dozvola o izvozu nadležnog organa zemlje izvoza, u slučaju uvoza. <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se samo ako organ uprave utvrdi da promet koji se odobrava ne ugrožava divlje populacije biljaka, životinja ili gljiva.</p> <p>Izdate dozvole se upisuju u registar koji vodi organ uprave.</p> <p>Tranzit zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja ili gljiva preko teritorije Crne Gore može se vršiti na osnovu dozvole o izvozu, odnosno uvozu izdate od nadležnog organa zemlje izvoza, odnosno zemlje uvoza.</p> <p>Pri prometu i tranzitu žive životinje se moraju prevoziti i čuvati na način kojim se obezbjeđuje sigurnost životinja od povređivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja.</p> <p>Bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu,</p>		<p>koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	<p>2018</p>
--	---	--	--	-------------

<p>očuvanjem vrste koji govore protiv izdavanja dozvole za izvoz.</p> <p>3. Potvrda o re-eksportu može biti izdata samo ukoliko su ispunjeni uslovi propisani paragrafom 2 (c) i (d) i ukoliko podnosilac zahtjeva dostavi dokumentovan dokaz da su jedinke:</p> <p>(a) unešene u Zajednicu u skladu sa odredbama ove Regulative;</p> <p>(b) unešene u Zajednicu prije stupanja na snagu ove Regulative, a da je takvo unošenje u skladu sa odredbama Regulative (EEC) br. 3626/82; ili</p> <p>(c) unešene u Zajednicu prije 1984. godine, a da su bile predmet međunarodne trgovine u skladu sa odredbama Konvencije; ili</p> <p>(d) na zakonit način unešene na teritoriju Države članice prije nego što su odredbe Regulative navedene pod (a) i (b) ili odredbe Konvencije stupile na snagu u odnosu na njih, ili stupile na snagu u toj Državi članici.</p> <p>4. Izvoz ili re-eksport iz Zajednice jedinki onih vrsta nabrojanih u Aneksima B i C biće predmet vršenja neophodnih provjera i prethodnog stavljanja na uvid, na carinskoj ispostavi u kojoj se obavljaju carinske formalnosti, dozvole za izvoz ili potvrde za re-eksport izdate od strane upravnog organa Države članice na čijoj se teritoriji jedinke nalaze.</p> <p>Dozvola za izvoz može biti izdata samo ukoliko su ispunjeni uslovi propisani stavom 2 (a), (b), (c) (i) i (d).</p> <p>Potvrda o re-eksportu može se izdati samo</p>	<p>uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola iz stava 1 ovog člana, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola propisuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Prijava prometa Član 95</p> <p>Promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata obavezno se prijavljuje na graničnom prelazu organu uprave nadležnom za poslove carina, u skladu sa carinskim zakonom.</p> <p>Promet iz stava 1 ovog člana vrši se preko graničnih prelaza na kojima postoji organizovana veterinarska i fitosanitarna kontrola.</p> <p>Organ uprave nadležan za poslove carine je dužan da prijavljenu pošiljku iz stava 1 ovog člana pregleda i ovjeri dozvolu iz člana 94 ovog zakona i da ovjerenu kopiju dozvole dostavi organu uprave.</p>			
--	--	--	--	--

<p>kada se ispune uslovi propisani stavom 2 (c) (i) i (d) i stavom 3 (a) do (d).</p> <p>5. Kada se zahtjev za izdavanje potvrde za re-eksport odnosi na jedinke unešene u Zajednicu na osnovu potvrde za uvoz izdate od strane druge Države članice, upravni organ mora prvo konsultovati upravni organ koji je izdao dozvolu. Postupak konsultacija, kao i slučajevi u kojima su konsultacije neophodne, biće regulisani u skladu sa postupkom propisanim članom 18.</p> <p>6. Uslovi za izdavanje dozvole za izvoz ili potvrde o re-eksportu propisani stavom 2 (a) i (c) (ii) neće se primjenjivati na:</p> <p>(i) upotrijebljene jedinke pribavljene prije više od 50 godina; ili</p> <p>(ii) mrtve jedinke i njihove djelove i derivate za koje podnosilac zahtjeva dostavi dokumentovan dokaz da su isti pribavljeni na zakonit način prije nego što su odredbe ove Regulative, odnosno Regulative (EEC) br. 3626/82 ili odredbe Konvencije, počele da se primjenjuju na njih.</p> <p>7. (a) Nadležni naučni organ u svakoj Državi članici nadgledaće izdavanje dozvola za izvoz od strane Država članica, za jedinke onih vrsta koje su nabrojane u Aneksu B, kao i stvarni izvoz takvih jedinki. Kada god takav naučni organ utvrdi da izvoz jedinki bilo koje takve vrste treba da bude ograničen kako bi se održala cjelokupna dotična vrsta i to na nivou koji odgovara njenoj ulozi u ekosistemu u kojem se pojavljuje, ali puno iznad nivoa koji bi te vrste doveo u položaj da ispunjavaju</p>				
--	--	--	--	--

<p>uslove da budu obuhvaćene Aneksom A u skladu sa članom 3 (1) (a) ili (b) (i), naučni organ će dati pismeno mišljenje upravnom organu o adekvatnim mjerama koje se imaju preduzeti kako bi se ograničilo izdavanje dozvola za izvoz jedinki dotične vrste.</p> <p>(b) Kada god je upravnom organu dostavljeno mišljenje o mjerama propisanim pod (a), isti će informisati o tome i dostaviti komentare Komisiji koja će, ukoliko je to potrebno, preporučiti ograničenja izvoza dotičnih vrsti, a u skladu sa postupkom propisanim članom 18.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvola i potvrda navedenih u članovima 4, 5 i 10</p> <p>1. Kada država članica odbije zahtjev za izdavanje dozvole ili potvrde u situaciji koja je od značaja za predmet ove Regulative, bez odlaganja će o odbijanju i o razlozima za to obavijestiti Komisiju.</p> <p>2. Komisija je dužna da informacije primljene u skladu sa stavom 1 dostavi ostalim Državama članicama kako bi se obezbijedila jedinstvena primjena ove Regulative.</p> <p>3. Kada je podnešen zahtjev za izdavanje dozvole ili potvrde za jedinke za koje je prethodno takav zahtjev bio odbijen, podnosilac zahtjeva mora obavijestiti nadležni organ kojem se zahtjev podnosi o njegovom prethodnom odbijanju.</p> <p>4. (a) Države članice dužne su da priznaju odbijanje zahtjeva od strane nadležnih organa drugih Država članica, ukoliko je takvo odbijanje zasnovano na odredbama ove</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za</p>	<p style="text-align: center;">IV kvartal 2018</p>

<p>Regulative.</p> <p>(b) Međutim, to se neće primjenjivati u situaciji kada su se okolnosti bitno promijenile ili kada je novi dokaz koji ide u prilog podnijetog zahtjeva postao dostupan. U tim slučajevima, ukoliko upravni organ izda dozvolu ili potvrdu, dužan je o tome obavijestiti Komisiju, navodeći razloge za izdavanje iste.</p>			<p>izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	
<p style="text-align: center;">Član 7 Izuzeca</p> <p>1. Vrste rođene i uzgojene u zatočeništvu, ili vještački razmnožene</p> <p>(a) Osim gdje se primjenjuje član 8, jedinke vrsta navedenih u aneksu A koje su rođene i uzgajane u zatočeništvu ili su vještački razmnožene, se tretiraju u skladu sa odredbama koje važe za jedinke vrsta navedenih u aneksu B.</p> <p>(b) U slučajevima vještački razmnoženih biljaka, odredbe iz članova 4 i 5 mogu se isključiti iz primjene pod posebnim uslovima koje utvrđuje Komisija, a odnose se na:</p> <p>(i) korišćenje fitosanitarnih sertifikata;</p> <p>(ii) vršenje prometa od strane registrovanih komercijalnih trgovaca i naučnih institucija iz stava 4 ovog člana; i</p> <p>(iii) promet hibridima.</p> <p>(c) Kriterijumi za utvrđivanje da li je neka jedinka rođena i uzgajana u zatočeništvu, vještački razmnožena ili u komercijalne svrhe, kao i posebni uslovi navedeni u tački (b), se utvrđuju od strane Komisije u skladu sa</p>	<p style="text-align: center;">Držanje divljih vrsta životinja Član 81</p> <p>Pravno ili fizičko lice može držati divlje vrste životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima ili sličnim prostorima, u skladu sa zakonom, uz dozvolu organa uprave.</p> <p>Zabranjeno je držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu u neprikladnim uslovima i bez odgovarajuće brige.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na zahtjev pravnog ili fizičkog lica koje ispunjava uslove iz člana 83 ovog zakona.</p> <p>Fizičko ili pravno lice iz stava 1 ovog člana koje pribavi jedinku divlje vrste životinja, s namjerom njenog držanja u zatočeništvu, dužno je da podnese zahtjev za izdavanje dozvole i o tome obavijesti organ uprave i inspekciju nadležnu za zaštitu prirode i veterinarsku inspekciju, u roku od 30 dana od dana pribavljanja jedinke divlje vrste životinja.</p> <p>Ukoliko fizičko lice pribavi jedinku</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>postupkom predviđenim u članu 18.</p>	<p>divlje vrste životinja, a ne podnese zahtjev u roku od 15 dana od dana pribavljanja jedinke, jedinka će se oduzeti i predati ovlašćenom licu iz člana 83 ovog zakona na čuvanje.</p> <p style="text-align: center;">Uzgoj divljih vrsta životinja Član 85</p> <p>Pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove iz člana 83 stav 2 ovog zakona, može da uzgaja divlje vrste životinja u zatočeništvu na osnovu dozvole organa uprave.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na zahtjev pravnog ili fizičkog lica.</p> <p>Vlasnik divlje vrste životinje iz stava 1 ovoga člana, dužan je da se brine da životinja ne pobjegne i odgovoran je za štetu koju ta životinja prouzrokuje u slučaju bijega.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana ukoliko se uzgajanje vrši radi poljoprivredne djelatnosti, slatkovodnog i morskog ribarstva i lova dozvole se izdaju u skladu sa posebnim zakonima.</p> <p style="text-align: center;">Držanje zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva Član 93</p> <p>Pojedini primjerci zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva mogu se držati u zatočeništvu, uzgajati i stavljati u promet, odnosno prodavati i kupovati samo uz dozvolu organa uprave, pod uslovom da se radi o primjercima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koji su uvezeni u Crnu Goru u skladu sa zakonom i imaju vlasnika; 2) odgajenim na farmama, plantažama, 			
--	---	--	--	--

	<p>centrima za razmnožavanje;</p> <p>3) za koje vlasnik ima dokaz o zakonitom sticanju, odnosno porijeklu primjeraka.</p> <p>Pod dokazom o zakonitom sticanju, odnosno porijeklu iz stava 1 ovog člana smatra se potvrda, uvjerenje, sertifikat, uvozna ili izvozna dozvola i/ili mišljenje stručne ili naučne organizacije o porijeklu vrsta.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - lokalitet na kome se planira unošenje vrste; - narodni i stručni naziv vrste koje će se držati u zatočeništvu, odnosno uzgajati ili stavljati u promet; - način držanja u zatočeništvu, odnosno način uzgajanja ili stavljanja u promet. <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ uprave može dozvoliti držanje u zatočeništvu, uzgajanje i promet zaštićenih divljih vrsta životinja, ako se radi o zaplijenjenim ili oduzetim primjercima i ako to nije u suprotnosti sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Primjerci zaštićenih divljih vrsta životinja iz st. 1 i 4 ovoga člana moraju biti obilježeni u skladu sa članom 82 ovog zakona.</p> <p>Lice koje nađe uginuli, odnosno bolesni ili povrijeđeni primjerak zaštićene divlje životinje dužno je da odmah o tome obavijesti organ uprave.</p> <p>Organ uprave može licu iz stava 6 ovog člana, ako posjeduje odgovarajuće znanje i uslove,</p>			
--	---	--	--	--

	dozvoliti držanje bolesne ili povrijeđene životinje u zatočeništvu, radi liječenja i oporavka.			
<p style="text-align: center;">Član 7 Izuzeća 2. Tranzit</p> <p>(a) Kao izuzetak u odnosu na član 4, kada je jedinka u tranzitu kroz Zajednicu, nije potrebno vršiti kontrole i davanje na uvid neophodne propisane dozvole, potvrde i obavještenja u mjestu unošenja na carinskoj ispostavi.</p> <p>(b) Kada se radi o vrstama navedenim u aneksima u skladu sa članom 3 (1) i članom 3 (2) (a) i (b), izuzeće navedeno u tački (a) se primjenjuje jedino kada nadležni organ treće države gdje se vrši izvoz, odnosno reeksport, izda važeći dokument o izvozu ili reeksportu jedinke na koju se odnosi, koji je u skladu sa zahtjevima ove Konvencije, i na kojem je naznačeno odredište u koje se jedinka prenosi.</p> <p>(c) Ukoliko dokument iz tačke (b) nije izdat prije izvoza ili reeksporta, jedinka mora biti oduzeta i, po potrebi, mora biti konfiskovana, osim ukoliko se dokument ne podnese naknadno u skladu sa uslovima utvrđenim od strane Komisije i postupkom predviđenim članom 18.</p> <p>3. Lična i porodična svojina Kao izuzetak u odnosu na članove 4 i 5, odbredbe iz njih se neće promjenjivati na izumrle vrste, djelove ili derivate vrsta navedenih u aneksima A do aneksa D koje su lična ili porodična svojina, a unešeni su i</p>	<p style="text-align: center;">Promet zaštićenim divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva Član 94</p> <p>Promet pojedinih zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata koje su zaštićene u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, može se vršiti na osnovu dozvole organa uprave po prethodno pribavljenom mišljenju Instituta, ukoliko se vrši unos divljih vrsta sa mora, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - svrhu prometa; - vremenski period realizacije radnji. <p>Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilaže se sljedeća dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokaz da je pravo raspolaganja jedinkom divlje vrste biljke, životinje i gljive stečeno u skladu sa zakonom ili se radi o uzgojenom primjerku; - dokaz o obilježavanju životinja; - dozvola o izvozu nadležnog organa zemlje izvoza, u slučaju uvoza. <p>Dozvola iz stava 1 ovoga člana izdaje se samo ako organ uprave utvrdi da promet koji se odobrava ne ugrožava divlje populacije</p>	Djelimično usklađeno	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih</p>	IV kvartal 2018

<p>Zajednicu, ili su izveženi ili reeksportovani iz nje, shodno odredbama koje propisuje Komisija i u skladu sa postupkom predviđenim članom 18.</p> <p>4. Naučne institucije</p> <p>Dokumenta iz člana 4, 5, 8 i 9 nijesu potrebna u slučajevima nekomercijalnih pozajmica, donacija i razmijene između naučnika i naučnih institucija koje su registrovane od strane upravnih organa države u kojoj se nalaze, onih jedinki za herbarijume i drugih konzerviranih, osušenih ili fiksiranih muzejskih primjeraka, kao i živih biljnih materijala sa etiketom, modelom koja im je dodijeljena u skladu sa postupkom predviđenim članom 18 ili sa sličnom etiketom izdatom ili odobrenom od strane upravnog organa treće države.</p>	<p>biljaka, životinja ili gljiva.</p> <p>Izdate dozvole se upisuju u registar koji vodi organ uprave.</p> <p>Tranzit zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja ili gljiva preko teritorije Crne Gore može se vršiti na osnovu dozvole o izvozu, odnosno uvozu izdate od nadležnog organa zemlje izvoza, odnosno zemlje uvoza.</p> <p>Pri prometu i tranzitu žive životinje se moraju prevoziti i čuvati na način kojim se obezbjeđuje sigurnost životinja od povređivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja.</p> <p>Bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola iz stava 1 ovog člana, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola propisuje Ministarstvo.</p>		<p>dozvola</p>	
<p>Član 8</p> <p>Odredbe koje se odnose na kontrolu komercijalnih aktivnosti</p> <p>1. Zabranjena je kupovina, nuđenje radi kupovine, prisvajanje u komercijalne svrhe, javno izlaganje u komercijalne svrhe, sticanje komercijalne dobiti i prodaja, zadržavanje radi prodaje, nuđenje u svrhu prodaje ili transport u svrhu prodaje jedinki onih vrsta koje su</p>	<p>Promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 86</p> <p>Divlje vrste biljaka, životinja i gljiva autohtone i alohtone mogu se stavljati u promet u komercijalne svrhe.</p> <p>Promet iz stava 1 ovog člana mogu da obavljaju pravna ili fizička lica koja ispunjavaju uslove iz člana 83 stav 2 ovog</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na Listu divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva za koje je zabranjen promet u</p>	<p>IV kvartal 2018</p>

<p>navedene u aneksu A.</p> <p>2. Države članice mogu zabraniti držanje jedinki, naročito živih životinja onih vrsta koje su navedene u aneksu A.</p> <p>3. U skladu sa zahtjevima drugih zakona Zajednice o očuvanju divlje faune i flore, može se primijeniti izuzeće od zabrane iz stava 1 izdavanjem potvrde za to od strane Upravnog organa države članice u kojoj se jedinke nalaze, od slučaja do slučaja, kada su jedinke:</p> <p>(a) stečene ili unešene u Zajednicu prije nego su odredbe koje se odnose na vrste koje su navedene u prilogu I konvencije ili u aneksu C1 Regulative (EEC) br. 3626/82 ili u aneksu A postale primjenljive na jedinke; ili</p> <p>(b) upotrijebljeni primjerci koji su pribavljene prije više od 50 godina; ili</p> <p>(c) su unešene u Zajednicu u skladu sa odredbama ove Regulative i koristiće se u svrhe koje nijesu štetne za opstanak datih vrsta; ili</p> <p>(d) životinjske vrste rođene i uzgajane u zatočeništvu ili su jedinke vještački razmnoženih biljnih vrsta ili su djelovi ili derivati tih jedinki; ili</p> <p>(e) potrebne u izizetnim okolnostima za unapređenje nauke ili za posebne biomedicinske svrhe u skladu sa Direktivom Savjeta 86/609/EEC od 24. novembra 1986. godine o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredaba država članica koji se odnose na zaštitu životinja koje se koriste u eksperimentalne i druge naučne svrhe (6) kada su date vrste jedine odgovarajuće za</p>	<p>zakona.</p> <p>Pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana treba da imaju dozvolu organa uprave za stavljanje u promet iz člana 94 ovog zakona.</p> <p>Prometom u komercijalne svrhe iz stava 1 ovog člana smatra se prodaja i kupovina, izlaganje javnosti radi sticanja dobiti, korišćenje u svrhu sticanja dobiti, držanje radi prodaje, nuđenje na prodaju, kao i najam i razmjena biljaka, životinja i gljiva.</p> <p>Predmet prometa u komercijalne svrhe može biti samo divlja biljka, životinja i gljiva. koja je uzgajana na osnovu dozvole iz člana 85 ovog zakona.</p> <p>Listu divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva za koje je zabranjen promet u komercijalne svrhe utvrđuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva Član 89 , st.6</p> <p>Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva utvrđuje Ministarstvo, na osnovu procjene ugroženosti pojedinih vrsta i obaveza iz potvrđenih međunarodnih ugovora, kao i na osnovu nacionalnih i međunarodnih crvenih lista i druge stručne dokumentacije, na predlog organa uprave i uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poljoprivredu, šumarstvo i divljač.</p> <p style="text-align: center;">Zaštita i očuvanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p>		<p>komercijalne svrhe i na Listu zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva</p>	
---	---	--	---	--

<p>navedene namjene i kada ne postoje jединke vrsta koje su rođene i uzgajane u zatočeništvu; ili</p> <p>(f) namijenjene za svrhe uzgoja i razmnožavanja od kojih će proisteći koristi očuvanja date vrste; ili</p> <p>(g) namijenjene za svrhe istraživanja ili edukacije čiji je cilj prezervacija ili očuvanje vrste; ili</p> <p>(h) potiču iz države članice i uzete su iz divljine u skladu sa zakonskim propisima koji su na snazi u toj državi članici.</p> <p>4. Opšta izuzeća od zabrana iz stava 1 zasnovana na okolnostima iz stava 3, kao i opšta izuzeća u pogledu vrsta navedenih u aneksu A u skladu sa članom 3 (1) (b) (ii) mogu se definisati od strane Komisije shodno propisu predviđenim članom 18. Svaka takva izuzeća moraju biti u skladu sa zahtjevima drugih zakona Zajednice koji se odnose na očuvanje divlje faune i flore.</p> <p>5. Zabrane iz stava 1 se primjenjuju i na jединke onih vrsta koje su navedene u aneksu B, osim kada se na zadovoljstvo nadležnog organa date države članice može dokazati da su te jединke stečene i, ukoliko su potekle izvan Zajednice, su unešene u nju u skladu sa zakonskim propisima o očuvanju divlje faune i flore koji su na snazi.</p> <p>6. Nadležni organi država članica će imati diskreciono pravo da prodaju bilo koju jединku onih vrsta iz aneksa B do D koje su konfiskovali u skladu sa ovom Regulativom, pod uslovom da se ona ne vrati direktno osobi ili entitetu od</p>	<p style="text-align: center;">Član 91</p> <p>Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva čine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjerci samoniklih biljaka, gljiva i slobodnoživećih životinja i njihovi uzgojeni primjerci; - njihovi razvojni oblici (jaja, sjemenke, plodovi i micelije); - njihovi djelovi i derivati; - od njih dobijeni lako prepoznatljivi proizvodi. <p>Zabranjeno je istrebljivanje zaštićene autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.</p> <p>Zabranjeno je branje, sakupljanje, korišćenje, uništavanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, uznemiravanje, hvatanje, odstrijel, ozljeđivanje zaštićenih divljih vrsta životinja, smanjivanje brojnosti populacije zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (uklanjanje i ubijanje), uništavanje ili ugrožavanje njihovih staništa ili mijenjanje njihovih životnih uslova.</p> <p>Zabranjeno je zaštićene divlje vrste životinja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hvatati, držati, posjedovati, odnosno ubijati, uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; 2) uzgajati i stavljati u promet, pribavljati na drugi način i preparirati; 3) oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja; 4) uništavati ili uzimati jaja iz prirode; 			
--	---	--	--	--

<p>kojeg je konfiskovana ili koja je bila učesnik u djelu. Ti uzorci tada mogu biti tretirani za sve namjene kao da su stečeni legalno.</p>	<p>5) držati ukoliko je njihov lov i hvatanje zabranjen; 6) kupovati, prodavati, transportovati zbog prodaje, držati zbog prodaje i nuditi na prodaju žive ili mrtve primjerke i bilo koji njihov prepoznatljivi dio ili derivat; 7) koristiti na način ili putem metoda koji se koriste za sveobuhvatno ili neselektivno hvatanje ili ubijanje ili koje izazivaju lokalno nestajanje vrsta. Zabranjeno je zaštićene divlje vrste biljaka i gljiva: - namjerno brati, sakupljati, posjedovati, sjeći, iskorjenjivati, uništavati u njihovom prirodnom okruženju u prirodi; - kupovati, prodavati ili razmjenjivati i nuditi na prodaju ili razmjenu primjeraka tih vrsta uzetih iz prirode.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 9 Prenošenje živih jedinki</p> <p>1. Bilo kakvo prenošenje unutar Zajednice živih jedinki onih vrsta iz aneksa A sa lokacije koja je naznačena u uvoznoj dozvoli ili u bilo kojoj potvrdi koja je izdata u skladu sa ovom Regulativom, zahtijeva prethodno ovlašćenje od strane Upravnog organa države članice u kojoj se jedinka nalazi. U drugim slučajevima prenošenja, osoba koja je odgovorna za prenošenje jedinke mora, gdje je primjenljivo, da podnese dokaz o pravnom porijeklu jedinke.</p> <p>2. Takvo ovlašćenje će: (a) biti dodijeljeno samo onda kada je nadležni Naučni organ te države članice, odnosno kada</p>	<p style="text-align: center;">Prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja Član 80</p> <p>Prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar Crne Gore može se vršiti samo na osnovu dozvole organa uprave.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - dokaz o porijeklu primjeraka; - podatke o sredstvima za prenošenje i mjestu na koje će se vršiti prenos i čuvanje jedinki; - podatke o cilju prenošenja jedinki; - vremenski period u kome se vrši 	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen</p>	<p style="text-align: center;">IV kvartal 2018</p>

<p>je, u slučajevima kada se prenošenje vrši u drugu državu članicu, nadležni Naučni organ te države, uvjeren da je smještaj koji je namijenjen za živu jedinku na mjestu odredišta adekvatno opremljen za njeno propisno čuvanje i brigu;</p> <p>(b) biti potvrđeno izdavanjem potvrde; i</p> <p>(c) gdje je primjenljivo, odmah biti saopšteno Upravnom organu države članice u kojoj se jedinka nalazi.</p> <p>3. Ovakvo ovlašćenje, međutim, neće biti potrebno ukoliko živu životinju treba prenijeti za potrebe hitnog veterinarskog tretmana i vratiti je direktno na njenu ovlašćenu lokaciju.</p> <p>4. Kada se živa jedinka onih vrsta koje su navedene u aneksu B prenosi unutar Zajednice, dostavljač jedinke je može predati tek pošto se uvjeri da je primalac adekvatno informisan o smještaju, opremi i praksi koji su potrebni da jedinka bude propisno zbrinuta.</p> <p>5. Kada se neka jedinka transportuje u, iz ili unutar Zajednice, ili se zadržava prilikom tranzita ili prekrcavanja, ona će biti pripremljena, prenešena i zbrinuta tako da se rizik od povreda, narušavanja zdravlja ili grubog postupanja svede na najmanju moguću mjeru i da, u slučaju životinja, to bude u skladu sa propisima Zajednice o zaštiti životinja prilikom transporta.</p> <p>6. U skladu sa postupkom predviđenim članom 18, Komisija može da utvrdi ograničenja zadržavanja ili prenošenja živih jedinki onih vrsta za koje su ograničenja unošenja u Zajednicu utvrđena u članu 4 (6).</p>	<p>prenošenje.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana ne izdaje se u slučaju prenošenja žive životinje radi veterinarskog tretmana.</p>		<p>ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola</p>	
---	---	--	---	--

<p style="text-align: center;">Član 10</p> <p>Potvrde koje je potrebno izdati</p> <p>Po prijemu zahtjeva, zajedno sa svim potrebnim pratećim dokumentima koje je predalo zainteresovano lice, i pod uslovom da su svi uslovi za njeno izdavanje ispunjeni, Upravni organ države članice može da izda potvrdu za svrhe iz člana 5 (2) (b), 5 (3) i (4), člana 8 (3) i člana 9 (2) (b).</p> <p style="text-align: center;">Član 11</p> <p>Važenje i posebni uslovi za dobijanje dozvola i potvrda</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje strožije mjere koje države članice mogu da usvoje ili zadrže, dozvole i potvrde koje izdaju nadležni organi država članica u skladu sa ovom Uredbom će biti važeće u cijeloj Zajednici.</p> <p>2. (a) Ipak, svaka takva dozvola ili potvrda te vrste, kao i svaka dozvola ili potvrda koja se izda na osnovu nje, smatra se nevažećom ukoliko nadležni organ ili Komisija, u konsultaciji sa nadležnim organom koji je izdao dozvolu ili potvrdu, utvrdi da je je ona izdata na pogrešnoj pretpostavci da su uslovi za njeno izdavanje ispunjeni.</p> <p>(b) Jedinke koje se nalaze na teritoriji države članice i koje pokrivaju ova dokumenta, će biti oduzete od strane nadležnih organa države članice i mogu biti konfiskovane.</p> <p>3. Svaka dozvola ili potvrda koja se izdaje u skladu sa ovom Regulativom može sadržati uslove i zahtjeve koje propisuje organ koji izdaje dozvole, da bi se obezbijedila</p>	<p style="text-align: center;">Članovi 86-96 Predloga zakona o zaštiti prirode</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Promet se odvija shodno propisima koji regulišu oblast spoljne trgovine na nacionalnom nivou</p>	<p style="text-align: center;">Od dana ulaska u EU Regulativa će se primjenjivati u potpunosti</p>
--	--	---	---	--

<p>usaglašenost sa odredbama iste. Kada takvi uslovi ili zahtjevi treba da budu unešeni u dizajn dozvole ili potvrde, država članica o tome obavještava Komisiju.</p> <p>4. Svaka uvozna dozvola koja se izdaje na osnovu kopije odgovarajuće izvozne dozvole ili potvrde o reeksportu, biće važeća za unošenje jedinki u Zajednicu samo onda kada se uz nju podnosi i original važeće izvozne dozvole ili potvrde o reeksportu.</p> <p>5. Komisija utvrđuje rokove za izdavanje dozvola i potvrda u skladu sa postupkom predviđenim u članu 18.</p> <p style="text-align: center;">Član 12</p> <p style="text-align: center;">Mjesta unošenja i izvoza</p> <p>1. Države članice formiraju carinske ispostave koje će vršiti kontrolu i formalnosti vezane za unošenje i izvoz iz Zajednice, s ciljem da im se obezbijedi tretman odobravanja na carini ili korišćenje, u smislu Regulative (EEC) br. 2913/92, jedinki onih vrsta koje pokriva ova Regulatoriva, a takođe određuju koje ispostave su posebno namijenjene za procedure vezane za žive jedinke.</p> <p>2. Za sve ispostave formirane u skladu sa stavom 1 se obezbjeđuje dovoljan broj adekvatno obučenog osoblja. Države članice će se postarati da smještaj bude obezbijeđen u skladu sa relevantnim propisima Zajednice, kao i u pogledu prevoza i smještaja živih životinja i da se, ukoliko je neophodno, preduzmu adekvatne mjere za žive biljke.</p> <p>3. Sve ispostave formirane u skladu sa stavom</p>				
--	--	--	--	--

<p>1 se prijavljuju Zajednici koja objavljuje spisak svih ispostava u Službenom listu država Evropske zajednice.</p> <p>4. U izuzetnim slučajevima i u skladu sa kriterijumima definisanim u postupku utvrđenim u članu 18, Upravni organ može ovlastiti unošenje u Zajednicu ili izvoz odnosno reeksport iz iste, u carisnskoj ispostavi koja nije formirana u skladu sa stavom 1.</p> <p>5. Države članice se staraju da javnost bude bude informisana o sprovođenju odredaba ove Regulative na graničnim prelazima.</p>				
<p>Član 13</p> <p>Upravni, naučni i drugi nadležni organi</p> <p>1. (a) Svaka država članica će osnovati Upravni organ čija je primarna odgovornost da sprovodi ovu Regulativu i da o svemu obavještava Zajednicu.</p> <p>(b) Svaka država članica takođe može oformiti sporedne upravne organe i druge nadležne organe koji će asistirati u sprovođenju Regulative, u kom slučaju je primarni Upravni organ odgovoran da sporedne upravne organe opskrbljuje sa svim informacijama koje su neophodne za ispravnu primjenu ove Regulative.</p> <p>2. Svaka država članica će oformiti jedan ili više naučnih organa sa adekvatnim kvalifikacijama čije dužnosti će biti odvojene od svih ostalih oformljenih upravnih organa.</p> <p>3. (a) Države članice će, najkasnije tri mjeseca prije datuma primjene ove Regulative, proslijediti nazive i adrese oformljenih upravnih organa, ostalih organa nadležnih za</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Izdavanjem dozvola bavi se Agencija za zaštitu životne sredine koja je nadležni organ. Naučni organi nijesu ustanovljeni, a prilikom izdavanja dozvole konsultuju se odgovarajuće naučne i stručne institucije.</p>	<p>Od dana ulaska u EU Regulativa će se primjenjivati u potpunosti</p>

<p>izdavanje dozvola ili potvrda i naučnih organa Komisiji, koja će objaviti ovu informaciju u Službenom listu država Evropske zajednice u roku od mjesec dana.</p> <p>(b) Svaki upravni organ iz stava 1 (a), ako to bude zahtijevala Komisija, ima obavezu da u roku od dva mjeseca dostavi imena i uzorke potpisa ljudi koji su ovlašćeni za potpisivanje dozvola ili potvrda, kao i otiske pečata, žigova i drugih sredstava koji se koriste za ovjeru dozvola ili potvrda.</p> <p>(c) Države članice obavještavaju Komisiju o svim promjenama u informacijama koje su ranije dostavili, najkasnije dva mjeseca nakon promjene koja se desila.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 14</p> <p style="text-align: center;">Praćenje poštovanja odredaba i istraga prekršaja</p> <p>1. (a) Nadležni organi država članica prate da li se odredabe ove Regulative poštuju.</p> <p>(b) Ako, u bilo koje vrijeme, nadležni organi imaju razloga da vjeruju da su ove odredbe prekršene, oni će preduzeti odgovarajuće mjere da obezbijede njihovo poštovanje ili da pokrenu pravne radnje.</p> <p>(c) Države članice obavještavaju Komisiju i, u slučaju vrsta koje su navedene u prilogima Konvencije, Sekretarijat Konvencije, o onim mjerama koje su pokrenuli nadležni organi u vezi značajnih kršenja ove Regulative, uključujući oduzimanje i konfiskovanje.</p> <p>2. Komisija će skrenuti pažnju nadležnim organima država članica o stvarima za koje smatra da je neophodno preduzeti istragu</p>	<p style="text-align: center;">XV. NADZOR</p> <p style="text-align: center;">Upravni nadzor</p> <p style="text-align: center;">Član 107</p> <p>Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo i nadležni organi lokalne uprave, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.</p> <p>Nadzor nad radom upravljača vrši Ministarstvo, odnosno nadležni organ lokalne uprave.</p> <p>Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">O sprovedenim inspeksijskim kontrolama ne informišemo Evropsku komisiju osim tokom godišnjih sastanaka Pododbora za transport, energetiku, životnu sredinu i klimatske promjene</p>	<p style="text-align: center;">Od dana ulaska u EU Regulatora će se primjenjivati u potpunosti</p>

<p>shodno ovoj Regulativi. Države članice obavještavaju Komisiju i, u slučaju vrsta koje su navedene i priložima Konvencije, Sekretarijat Komisije, o ishodima svake naknadne istrage.</p> <p>3. (a) Konstituiše se „grupa za sprovođenje“ koju sačinjavaju predstavnici organa država članica čija je dužnost da obezbijedi sprovođenje odredaba ove Regulative. Grupom predsjedava predstavnik Komisije.</p> <p>(b) Grupa za sprovođenje razmatra sva tehnička pitanja vezana za sprovođenje ove Regulative koja pokreće predsjedavajući bilo na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev članova grupe ili odbora.</p> <p>(c) Komisija prenosi odboru mišljenja koja iskazuje grupa za sprovođenje.</p>				
<p>Član 15</p> <p>Dostavljanje informacija</p> <p>1. Države članice i Komisija dostavljaju jedna drugoj informacije koje su neophodne za sprovođenje ove Regulative.</p> <p>Države članice i Komisija treba da osiguraju da sve neophodne mjere budu preduzete kako bi se javnost upoznala i obavijestila o odredbama u vezi sprovođenja Konvencije i ove Regulative i mjera za njeno sprovođenje.</p> <p>2. Komisija komunicira sa Sekretarijatom Konvencije kako bi se osiguralo da se Konvencija sprovodi na efikasan način duž cijele teritorije na koju se ova Regulativa odnosi.</p> <p>3. Komisija će odmah proslijediti sve savjete Grupe za naučna ispitivanja odgovarajućim</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>upravnim organima država članica.</p> <p>4. (a) Upravni organi država članica će dostavljati Komisiji do 15. juna svake godine, sve informacije vezane za proteklu godinu potrebne za izradu izvještaja iz člana VIII.7 (a) Konvencije, kao i ekvivalentne informacije o međunarodnoj trgovini svih jedinki onih vrsta koje su navedene u aneksima A, B i C i o unošenju jedinki onih vrsta iz aneksa D u Zajednicu. Informacije koje se dostavljaju i format njihovog predstavljanja određuje Komisija u skladu sa postupkom urvrđenim u članu 18.</p> <p>(b) Na osnovu informacija iz tačke (a), Komisija do 31. oktobra svake godine objavljuje statistički izvještaj o unošenju u Zajednicu, kao i izvozu i reeksportu iz Zajednice jedinki onih vrsta na koju se ova Regulatorna primjenjuje i Sekretarijatu Konvencije dostavlja informacije o vrstama na koje se Konvencija primjenjuje.</p> <p>(c) Ne dovodeći u pitanje član 20, upravni organi država članica do 15. juna svake druge godine, počev od 1999. godine, dostavljaju Komisiji sve informacije vezane za protekle dvije godine potrebne za izradu izvještaja iz člana VIII.7 (b) Konvencije i ekvivalentne informacije o odredbama Regulatorne koje popadaju van okvira Konvencije. Informacije koje se dostavljaju i format njihovog predstavljanja određuje Komisija u skladu sa postupkom urvrđenim u članu 18.</p> <p>(d) Na osnovu informacija iz tačke (c), Komisija do 31. oktobra svake druge godine, počev od</p>				
--	--	--	--	--

<p>1999. godine, izrađuje izvještaj o implementaciji i sprovođenju ove Regulative.</p> <p>5. U cilju izrade amandmana na anekse, nadležni organi država članica prosljeđuju relevantne informacije Komisiji. Komisija utvrđuje koje su informacije potrebne, u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 18.</p> <p>6. U skladu sa Direktivom Savjeta 90/313/EEC iz 7. juna 1980. godine o slobodi pristupa informacijama o životnoj sredini (7), Komisija preduzima neophodne mjere da se zaštiti povjerljivost informacija dobijenih u implementaciji ove Regulative.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 16 Sankcionisanje</p> <p>1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere da osiguraju izricanje sankcija, u najmanjoj mjeri, za sljedeća kršenja ove Regulative:</p> <p>(a) unošenje u Zajednicu, ili izvoz odnosno reeksport iz Zajednice jedinki bez odgovarajuće dozvole ili potvrde ili sa lažnom, falsifikovanim ili nevažećom dozvolom ili potvrdom, ili onom koja se mijenja bez ovlaštenja od strane nadležnog organa za njeno izdavanje;</p> <p>(b) nepoštovanje odredaba navedenih u dozvoli ili potvrdi koja je izdata u skladu sa ovom redbom;</p> <p>(c) davanje lažnih izjava ili svjesno davanje lažnih informacija u cilju dobijanja dozvole ili potvrde;</p> <p>(d) korišćenje lažne, falsifikovane ili nevažeće dozvole ili potvrde ili one koja se mijenja bez</p>	<p style="text-align: center;">XVI. KAZNENE ODREDBE Prekršajne odredbe Član 111</p> <p>Novčanom kaznom od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ne pribavi akt o uslovima i smjernicama zaštite prirode od organa uprave prije početka izrade dokumenata iz člana 18 stava 1 ovog zakona (član 18 stav 2); 2. vrši posjećivanje strogog rezervata prirode u cilju obrazovanja, istraživanja i praćenja stanja prirode bez odobrenja upravljača (član 21 stav 3); 3. vrši radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima, koje ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima, ocjeni prihvatljivosti i koje nijesu utvrđene planom upravljanja, 	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">O sprovedenim inspekcijskim kontrolama ne informišemo Evropsku komisiju osim tokom godišnjih sastanaka Pododbora za transport, energetiku, životnu sredinu i klimatske promjene</p>	<p style="text-align: center;">Od dana ulaska u EU Regulatora će se primjenjivati u potpunosti</p>

<p>ovlašćenja, u svrhu dobijanja dozole ili potvrde Zajednice, ili u neke druge zvanične svrhe u vezi sa ovom Regulativom;</p> <p>(e) izostanak obavještenja o uvozu ili za lažno obavještenje o uvozu;</p> <p>(f) otpremanje živih jedinki koje nijesu adekvatno pripremljene na način da se rizik od povrede, narušavanja zdravlja ili grubog postupanja svede na minimum;</p> <p>(g) upotrebu jedinki onih vrsta koje su navedene u aneksu A u svrhe koje nijesu u skladu sa ovlašćenjem datim u vrijeme izdavanja izvozne dozvole ili naknadno;</p> <p>(h) promet vještački razmnoženih biljaka u suprotnosti sa odredbama utvrđenim u skladu sa članom 7(1)(b);</p> <p>(i) otpremanje jedinki u teritoriju ili izvan nje, ili kada su jedinke u tranzitu preko teritorije Zajednice bez adekvatne dozvole ili potvrde koja je izdata u skladu sa ovom Regulativom i, u slučaju izvoza ili reeksporta iz treće države potpisnice Konvencije u skladu sa ovom Regulativom, bez zadovoljavajućeg dokaza o postojanju takve dozvole ili potvrde;</p> <p>(j) kupovinu, nuđenje radi kupovine, prisvajanje i upotreba u komercijalne svrhe, javno izlaganje u komercijalne svrhe, prodaju, zadržavanje radi prodaje, nuđenje u svrhu prodaje ili transport u svrhu prodaje jedinki suprotno članu 8;</p> <p>(k) korišćenje dozvole ili potvrde za bilo koju drugu jedinku za koju ona nije izdata;</p> <p>(l) falsifikovanje ili mijenjanje neke dozvole ili potvrde za uvoz, izvoz ili reeksport iz Zajednice</p>	<p>bez dozvole organa uprave (član 40 stav 1);</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. ne podnese organu uprave zahtjev za davanje saglasnosti na studiju o ocjeni prihvatljivosti za planove i programe za koje se ne sprovodi postupak strateške procjene uticaja na životnu sredinu, odnosno za projekte za koje se ne sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu (član 48 stav 1); 5. pristupi donošenju plana ili programa odnosno realizaciji projekta koji se odnosi na područje ekološke mreže, bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine na studiju (član 51 stav 4); 6. ne sprovede kompenzatorne mjere iz člana 53 stav 2 ovog zakona prije realizacije plana i programa odnosno projekta za koje se utvrdi preovladavajući javni interes (član 53 stav 1); 7. ne izvršava obaveze iz člana 56 stav 1 ovog zakona (član 56 stav 1); 8. ne preduzme mjere i radnje za sprječavanje nastanka štete koju mogu da pričine zaštićene divlje vrste životinja (član 64 st. 1 i 2); 9. ne dozvoli upravljaču, organu uprave i licu koje ima dozvolu za vršenje istraživanja i obavljanje poslova 			
---	---	--	--	--

<p>koja je izdata u skladu sa ovom Regulativom;</p> <p>(m) propust da se objavi odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole ili potvrde za izvoz, uvoz ili reeksport iz Zajednice, u skladu sa članom 6 (3).</p> <p>2. Mjere iz stava 1 moraju odgovarati prirodi i težini prekršaja i treba da sadrže odredbe koje se odnose na oduzimanje i, po potrebi, konfiskovanje jedinki;</p> <p>3. Kada se jedinka oduzme, ona će se predati nadležnom organu države članice gdje je konfiskovana, koji:</p> <p>(a) nakon konsultacija sa Naučnim organom te države članice, smješta ili na drugi način raspoláže jedinkom u uslovima koje smatra adekvatnim i u skladu sa ciljevima i odredbama Konvencije i ove Regulative: i</p> <p>(b) u slučaju kada je živa jedinka unešena u Zajednicu, može nakon konsultacija sa državom izvoza, vratiti jedinku u tu državu o trošku lica koje je načinilo prekršaj.</p> <p>4. Kada živa jedinka koja je navedena u aneksu B ili C stigne na mjesto gdje će biti unešena u Zajednicu, bez odgovarajuće važeće dozvole ili potvrde, jedinka mora biti oduzeta i može biti konfiskovana; ili, ako primalac odbije da prizna jedinku, nadležni organi države članice odgovorni za to mjesto unošenja mogu, ako je prikladno, odbiti da prihvate isporuku i da od donosioca zatraže da jedinku vrati u mjesto polaska.</p>	<p>utvrđenih zakonom, izvršenje tih radnji (član 67 stav 1);</p> <p>10. ako pri vršenju radnji i aktivnosti, pričinu štetu na zaštićenom prirodnom dobru a ne sprovede mjere remedijacije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovornost za štetu u životnoj sredini (član 67 stav 2);</p> <p>11. vrši radnje i aktivnosti iz člana 69 stav 2 ovog zakona u speleološkom objektu bez dozvole organa uprave (član 69 stav 3);</p> <p>12. ne dostavi organu uprave podatke o rezultatima naučnih i stručnih istraživanja, u roku od tri mjeseca od dana završetka istraživanja (član 69 stav 7);</p> <p>13. ne obavijesti organ uprave o datumu početka istraživanja (član 69 stav 8);</p> <p>14. ako ne omogući pristup i razgledavanje speleološkog objekta u skladu sa dozvolom organa uprave (član 69 stav 9);</p> <p>15. ugrozi ili ošteti speleološki objekat, zatrpava ulaz ili spriječi njegovo korišćenje (član 69 stav 10);</p> <p>16. uzima iz prirode zaštićene geološke i paleontološke objekte koji su proglašeni zaštićenim prirodnim dobrima ili se nalaze na objektu geonasleđa, zaštićenom nalazištu ili ležištu mineralnih sirovina, bez dozvole organa uprave (član 72 st. 1 i</p>			
---	---	--	--	--

	<p>3);</p> <p>17. vrši izvoz geoloških i paleontoloških objekata koji su proglašeni zaštićenim prirodnim dobrim, bez dozvole organa uprave (član 72 st. 2 i 3);</p> <p>18. ne vrati geološki i paleontološki objekat u Crnu Goru, u roku od šest mjeseci od završetka istraživanja (član 72 stav 4);</p> <p>19. ne dostavi Ministarstvu, organu uprave, organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove i pravnom licu nadležnom za poslove prikupljanja i čuvanja prirodnjačkog materijala izvještaj o obavljenom istraživanju sa podacima o stanju nalazišta, mogućoj ugroženosti nalazišta i o potrebnim dodatnim istraživanjima i dodatnim mjerama zaštite, najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka istraživanja (član 72 st. 4 i 5);</p> <p>20. vrši branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja u komercijalne svrhe bez dozvole organa uprave (član 73 st. 3 i 5);</p> <p>21. uz zahtjev za branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja ne dostavi spisak fizičkih lica koja će u ime i za račun</p>			
--	--	--	--	--

	<p>tog pravnog lica obavljati radnje iz člana 73 stav 5 (član 73 stav 6);</p> <p>22. vrši uvoz, izvoz i tranzit divljih biljaka, životinja i gljiva bez dozvole organa uprave (član 73 stav 7);</p> <p>23. vrši naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima odnosno područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama bez dozvole organa uprave (član 74 stav 1);</p> <p>24. ne obavijesti organ uprave o tačnom datumu početka istraživanja koja vrši na osnovu dozvole za naučna i obrazovna istraživanja (član 74 stav 5);</p> <p>25. ne dostavi organu uprave podatke o rezultatima obavljenog istraživanja, u roku od mjesec dana od dana dobijanja rezultata istraživanja (član 74 stav 6);</p> <p>26. iznosi iz Crne Gore pokretna zaštićena prirodna dobra i njihove djelove, radi naučnih istraživanja, bez dozvole organa uprave (član 74 stav 7);</p> <p>27. ne vrati u Crnu Goru pokretna zaštićena prirodna dobra i njihove djelove, najkasnije tri mjeseca nakon završetka istraživanja (član 74 stav 8);</p> <p>28. ne dostavi holotip pravnom licu nadležnom za poslove prikupljanja i čuvanja prirodnjačkog materijala, ukoliko se prilikom istraživanja</p>			
--	---	--	--	--

	<p>utvrdi postojanje nove vrste za nauku (član 74 stav 9);</p> <p>29. upotrebljava zabranjena sredstva za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje (član 75 stav 1);</p> <p>30. gradi javne puteve, druge saobraćajnice, kao i druge objekte na način koji ne umanjuje negativan efekat na puteve migratornih divljih životinja i ne omogućava sigurno prelaženje divljih životinja na odgovarajućim prostornim razmacima (član 76 stav 1);</p> <p>31. vrši unošenje alohtonih vrsta u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene, bez dozvole organa uprave i protivno potvrđenim međunarodnim ugovorima (član 77 st. 1 i 2);</p> <p>32. vrši ponovni izvoz bez dozvole za izvoz, potvrde o ponovnom izvozu ili sertifikata o porijeklu izdatom u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane nadležnog organa zemlje izvoza ili ponovnog izvoza (član 77 stav 10);</p> <p>33. vrši ponovno unošenje nestalih autohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme, bez</p>			
--	--	--	--	--

	<p>dozvole organa uprave (član 79 stav 1);.</p> <p>34. vrši prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar Crne Gore bez dozvole organa uprave (član 80 stav 1);</p> <p>35. drži divlje vrste životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima ili sličnim prostorima, bez dozvole organa uprave (član 81 stav 1);</p> <p>36. ne podnese zahtjev za izdavanje dozvole i ne obavijesti organ uprave, inspekciju nadležnu za zaštitu prirode i veterinarsku inspekciju o namjeri držanja jedinke divlje vrste životinja u zatočeništvu, u roku od 30 dana od dana njenog pribavljanja (član 81 stav 4);</p> <p>37. vrši obilježavanje divljih vrsta ptica nožnim prstenovima, krilnim markerima i satelitskim odašiljačima bez dozvole organa uprave (član 82 st. 4 i 5);</p> <p>38. bez odlaganja ne obavijesti organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole iz člana 81 ovog zakona(član 84);</p> <p>39. uzgaja divlje vrste životinja u zatočeništvu bez dozvole organa uprave (član 85 stav 1);</p> <p>40. dozvoli da divlja vrsta životinje</p>			
--	---	--	--	--

	<p>pobjegne iz zatočeništva (član 85 stav 3);</p> <p>41. stubove i tehničke komponente srednjenaponskih i visokonaponskih vodova ne gradi na način da se ptice zaštite od strujnog udara i mehaničkog povređivanja (član 87 stav 7);</p> <p>42. vrši ubijanje ili hvatanje, premještanje gnijezda ptica, njihovo uznemiravanje, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, bez dozvole organa uprave (član 88 stav 1);</p> <p>43. vrši radnje iz člana 91 st.4 i 5 ovog zakona suprotno uslovima iz člana 92 stav 1 ovog zakona i bez dozvole organa uprave (član 92 stav 1);</p> <p>44. drži u zatočeništvu, uzgaja i stavlja u promet, prodaje i kupuje pojedine primjerke zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva bez dozvole organa uprave i suprotno uslovima datim u članu 93 stav 1 tač.1, 2 i 3 ovog zakona (član 93 stav 1);</p> <p>45. ne obilježi primjerke zaštićenih divljih vrsta životinja iz člana 93 st.1 i 4 ovog zakona na način propisan članom 82 ovog zakona (član 93 stav 5);</p> <p>46. nađe uginuli, odnosno bolesni ili povrijeđeni primjerak zaštićene divlje životinje, a o tome odmah ne obavijestiti organ uprave (član 93 stav 6);</p>			
--	--	--	--	--

	<p>47. vrši promet pojedinih zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata koje su zaštićene u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, bez dozvole organa uprave (član 94 stav 1);</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 osim tač.1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 30, 37, 41 i 45 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.</p>			
<p>Član 17 Grupa za naučna ispitivanja</p> <p>Član18 Odbor</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
Članovi 19-22	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOZI A-D	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na bliže uslove za promet, tranzit, trgovinu, uzgoj i način postupanja sa životinjama prilikom transporta, vrste za koje se izdaje dozvola</p>	IV kvartal 2018

			organa uprave, vrste za koje je uvoz odnosno izvoz zabranjen, ograničen ili obustavljen, obrasci dozvola, sadržaj i način podnošenja obavještenja o uvozu i zahtjeva za izdavanje dozvole, način zbrinjavanja oduzetih vrsta, način obilježavanja divljih vrsta životinja i pošiljki sa gljivama ili biljkama, sadržinu i način vođenja registra izdatih dozvola	
--	--	--	--	--